

AREGCEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 10

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen, 3 dinár, 1.50 sokol, 1.20 lira, 1 francia frank

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-53, JOZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JOZS. 143-26. VASÁRNAP ESTETŐL REGGELIG: JOZS. 9-66

IV. évfolyam

Budapest, 1925 március 30.

13. szám

Jarres jobboldali és Braun szociáldemokrata vezetnek a német elnökválasztáson

Jarresnek éjjel 1 órakor 640.000 szavazat relatív többsége van Braunnal szemben

Berlin, március 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A birodalmi elnök megválasztása váratlan részvéttelenség mellett indult meg a német fővárosban. Az az élénk választási agitáció, amelyben a német nemzetiek vezettek, vasárnapra ellanyhult. Tegnap még ezerszámra száguldoztak a választási plakátokkal és különböző zászlókkal teleaggatott autómobilok, ma negyedannyit sem látni az utcákon.

Megszűnt a röpcédulaeső

is az autókról és röpdülőgépekről és amig tegnap nagy munkát okozott a letaposott papírtömeg eltávolítása, ma már alig látni röpcédulát a berlini aszfalton. A jobb- és baloldali pártok közötti összetűzések is veszítettek intenzitásukból,

a választás napja minden komolyabb rendezés nélkül telt el.

Néhány helyen mégis összetűzésre került a sor, de kerékpáros rendőrorjáratok és a védelmi rendőrség hamarosan rendet teremtettek. A megsérültek között vannak a kommunista pártból, a birodalmi blokkból, a Bismarck-szövetséghez és a birodalmi zászlószervezethez tartozók. A megsérültek a mentőhelyen részesültek első segélyben, ahonnan nyomban elengedték őket, mert

egyikük sem sebesült meg jelentékenyen.

A legtöbb gondot a rendőrségnek a „Reichsblock” és a kommunisták harci szervezetei okozták, amelyek csoportosan járták be az utcákat,

a rendőrség azonban gumibotokkal széjjel zavarta őket.

Az eddigi jelentések szerint Berlinben és az egész birodalomban is csak a délutáni órákban kezdett a választási részvétel nagyobb mérvet öltetni. A déli órákig a választóknak alig 10%-a jelent meg az urnáknál, de délután ez az arány 60-70, sőt helyenként 80%-ra emelkedett, főleg a belvárosban és a főváros délnyugati részében. Ellenben a munkásnegyedekben, főleg az északi és déli városrészekben a választási élénkség és szavazási buzgalom kisebbnek látszik.

A december 7-iki birodalmi gyűlési választásokon 30.000.000 választó szavazott le, most

körülbelül 23.000.000-ra becsülik a leszavazottak számát.

Délnémetországban általában nagyobb volt a választásban való részvétel, mint a birodalom északi részében.

Berlin, március 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése. Az éjszaka folyamán ezeket az eredményeket jelentik:

Lipscse: Braun 274.232, Held 1699, Hellpach 44.234, Jarres 265.633, Ludendorff 4210, Marx 6410, Thaelmann 67.320.

Hannover: Braun 104.377, Held 9329, Hellpach 12.267, Jarres 77.950, Ludendorff 1467, Marx 12.467, Thaelmann 11.964.

Magdeburg: Braun 77.179, Held 203, Hellpach 10.801, Jarres 66.409, Ludendorff 679, Marx 4240, Thaelmann 4290.

Karlsruhe: Braun 29.199, Held 328, Hellpach 8577, Jarres 70.782, Ludendorff 978, Marx 40.954, Thaelmann 4290.

Berlin, március 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A tulnyomóan északi kerületekből a Wolff-ügynökség éjjelkor a következő eredményeket jelenti:

Braun 1.005.000, Jarres 897.000, Held 24.600, Ludendorff 42.000, Hellpach 238.700, Marx 473.000, Thaelmann 294.800.

Berlin, március 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Éjjel után 1 óráig beérkezett adatok szerint

Jarres és Braun igen erősen vezetnek,

de egyiküknek sem sikerült az alkotmány szerint a végleges megválasztáshoz szükséges többséget megszereznie. A Rajna-vidéki kerületekben a centumpárti Marx kapta a legtöbb szavazatot, a többi kerületekben azonban mindenütt a szociáldemokrata Braun vagy a német nemzeti Jarres, a jobboldali pártok jelöltje áll az élen.

Éjjel 1 óráig az egész birodalomban 8.689.000 szavazatot számláltak össze. Ezek közül Jarres 3.321.447 szavazatot, Braun 2.682.119, Marx 802.578, Thaelmann 752.162, Hellpach 661.177, Held 351.062, Ludendorff 112.525 szavazatot kapott, 5800 szavazat pedig szétforgácsolódik.

Anglia elfogadta a francia álláspontot a garanciakérdésben

Az angol-francia jegyzéket csak az elnökválasztás után adják át Berlinben

Páris, március 29.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Fleuriau londoni francia nagykövét tárgyalásai az angol kormánnyal váratlanul kedvező eredményhez vezettek.

Vasárnap teljes megegyezés jött létre London és Páris között

azon választás illetőleg, amelyet a két hatalom Németországnak a garanciaegyezmény ügyében adni fog. Chamberlain csekély módosítással elfogadta a francia álláspontot, amelynek Fleuriau Párisból való visszatérése után iparkodott az angol kormányt megnyerni. Francia-

ország és Anglia külön-külön válaszolnak Németországnak a garanciajavaslatról szóló részletes jegyzékére, de

a válasz azonos szövegű lesz.

A két válaszjegyzéket csak az elnökválasztás után fogják átnyújtani Berlinben. A jegyzékek közölni fogják, hogy Németországnak mindenekelőtt be kell lépni a Népszövetségbe és biztosítani kell úgy a francia, mint lengyel határok sérthetlenségét. A garanciajavaslat több pontjára vonatkozólag a hatalmak azt kívánják, hogy

Németország félreértést kizáró módon precízírozza álláspontját. (P. I.)

Szadisták és masochisták

A kereskedelmi akadémia három ifju hallgatója összeszólalkozott és ügyüket párba-jjal intézték el. Országos ügy ez? Megéri azokat a hasábokat, amiken előkelő újságok ismertetik, megvilágítják és magyarázzák? Millió gondtól fáj a fejünk, az élet és a halál problémái kínálkoznak megfejtésre, válságok marják az országot, kulturánk dögvőveson, kereskedelmünk öngyilkos lázban, politikánk tragikus meddőségben, — csupa véres élet, bus, félelmes, ragyogó témája annak a sajtónak, amely a közvéleményt tanítani, ébreszteni, korbácsolni volna hivatott. És ime, másfél hasábokban zeng a hír három diák párbajáról és a világháború után pár évvel lihegő triumfus énekli a kardot, amely lapos vágásokat osztott három gyerek lovagi mérközésén. Országos ügy ez valóban? Nem az, még attól sem az, hogy az egyik diák izraelita vallású és hogy ez vágta meg a másik kettőt, akik keresztények. Nem a liberalizmus diadala s nem lenne akkor sem az, ha valóban egy progresszív bajnok állt volna szemben szilaj ébredőkkel. De a kereskedelmi akadémián nincs felekezeti villongás, a fiuk összeveszttek és megpárbajoztak, mint én, te, ő, mindnyájan párbajoztunk 5 forintért Fodor bátyánknál vagy Rákosi mesternél és az egész dolognak semmi köze sem volt a kurzushoz, sem az ellenkurzushoz, sem a jobboldali, sem a baloldali klerikalizmushoz, Diákverekedés volt és a lovagiasság szabályai szerint elintéztetett. Az iskolában rend van és sértetlen a felekezeti béke, az újságokban győzelem és vereség van, liberalizmus és reakció, zsidó és ébredő, felekezeti harc, mert az összevesztett diákok véletlenül nem egy vallásban hisznek. Szívükből utáljuk a jobboldali szadizmust, amely mindenben okot tud lelteni a felekezeti üldözésre, a más-hitűek bántására és a lelkek kinzására. De ugyanigy utálatos nekünk az a baloldali masochizmus, amely kéjeleg a vértanuságban, maniakusan keresi mindenben az üldöztetést és hisztériás érzékenységgel vizionál bántalmakat és védekezik sikongva elképzelt sérelmek ellen. Végre is nemcsak azok szítják az ellentéteket, akik minden baj ódiáját a zsidókra kenik, hanem azok is, akik minden zsidóvallású magyar minden kis magánügyéből zsidókérdést csinálnak. Semmi ébredőelfogultság nem árthat többet a szadadelvűségnek, mint a másik fél beteg remüldözése és ideges érzékenykedése, amely a reakcióra kontrareakcióval felel, s a kontrareakcióra támadó szubkontrareakciót hirschkontrareakcióval viszonzza. Szabadelvűség itt aligha lesz addig, amíg az ország azt nem látja, hogy mégis a szabadelvűek az okosabbak. Márpedig az az ujjongás, amely az ártatlan diákpárba izraelita vallású győztesét a faj, vagy a vallás, vagy a világnézet hőseként ünnepli, az semmivel sem okosabb, mint ennek az ellenkezője

Tizenöt gyűlésen

több mint 20.000 főnyi hallgatóság előtt kezdődött meg vasárnap a választási harc Budapest felszabadításáért

(A Reggel tudósítójától.) E hűvös márciusvégi vasárnap Budapest felszabadulásáért vívott harcnak első dátuma. Az összes pártok a főváros minden kerületében nagyszabású gyűléseket tartottak, amelyeknek összesen több mint huszezer hallgatójuk volt. A hatalmas mértékben kibontakozó választási agitációról A Reggel tudósítói az alábbiakban számolnak be:

A Demokratikus Blok nagygyűlése

A X. választókerület polgárságának nagygyűlése délelőtt 10 órakor kezdődött a Központi Demokrata Kör zsúfolásig megtelt dísztermében. A gyűlés első szónoka

Bródy Ernő:

— A keresztény községi párt — kezdte beszédét — nem azt nézte a közszállításonál, ki teszi a legolcsóbb ajánlatot, hanem, hogy ki milyen valláshoz tartozik. Az iskolába bevitték a politikát,

kerestanyává súlyosztották az iskolát.

Szegény páriákat elbocsátottak állásukból, anélkül, hogy fejelemli eljárást indítottak volna ellenük. A városi bizottsági tagoknak nem lehet kereselforrása, hogy bentülnek a városi üzemekből alakított részvénytársaságok igazgatóságában. A pesti villamos, amelyet ők igazgatnak, a legdrágább az egész világon. A gáz és villany árát is fölemelték. A gásról jut eszembe Ripka kormánybiztos ur, a kormány által kinevezett pártvezér. (Derült-ség.) Lakberek terén a kormány közeledik az aranyparitáshoz, a lakosság pedig a pusztulás felé.

Ha Budapest bármely részén egy szép, stílusos épületet látnánk, ez iskola, amelyet a Bárczy-Vázsonyi-korszak épített.

Ha a bűnös korszak templomokat emelt a civilizációnak. Budapest hívatott lett volna arra, hogy kertváros, fürdőváros, a Balkán felé irányuló kereskedelmi és ipar-géppontja legyen. Mi ezé akartuk Budapestet kifejleszteni, ők a verekedések városává tették.

Ez a politika értani akart a zsidóknak, de nem használt a keresztényeknek. Boldogan nyugtunk kezét Budapest munkásságának, hogy velük együtt

a gyűlést helyett a szeretet, a jogfosztás helyett az egyenlő jogok, a köznyomor helyett az általános jólét városát csináljuk Budapestből.

Bródy nagy tetszéssel fogadott beszéde után Kabók Lajos képviselő fejtegette, hogy Budapest polgárságának nem szabad frakciókra töredéznie, hanem önmegtartózkodással, elszántsággal, szívvel-lélekkel össze kell fognia, hogy megmentsse a fővárost a pusztulástól. Főszó-laltak még Vértés Emil, Kollmann Dezső és Rosenák Miksa.

„Freiherr von Lipica“

A Demokratikus Blok VII. kerületi szervezete ugyancsak délelőtt 10 órakor tartotta nagygyűlését a Lloyd-palota termében.

Dr. Baracs Marcell,

a nagygyűlés elnöke, azt mondotta, hogy az összes gazdasági tényezőknek össze kell fogniuk a közös munkára.

— A munka lehetőségének főfeltételei: a munkaalkalom és a munkakészség. A munkaalkalmak teremtését a város vezetősége elmulasztotta. A munkakészség előfeltételei: rend és szabadság. Meg kell változtatni azt a rendszert, amely az adókat az adóalanyok lerogyásáig fokozta, ahelyett, hogy a kiadásokat csökkentette volna.

Kéthly Anna képviselő emelkedett azután szólásra:

— Öt esztendő után — ugymond — most lesz itt az alkalom, hogy Budapest lerázza a nyakáról a parasitákat: a város eddigi urait, akik a fajvédő jelszótól nem értek rá embervédelmet csinálni.

Saly Endre képviselő a magyarországi helyzetet a sokkal kedvezőbb ausztriai állapotokkal hasonlítja össze. Dr. Blauner Mór és Balázs Vilmos után

Horváth Károly

volt városi bizottsági tag szólalt föl:

— Azért hagyiam ott Wolffék táborát — mondotta — mert keresztényi szeretet helyett ártatlan embereket fosztottak meg kegyerültektől. Freiherr von Lipica egy új Archimedes, akinek lövényje:

minden fajvédő annyit nyer súlyában, amennyi az általa kiszorított zsidóknak a súlya.

Akik olyan értéktelenek és súlytalanok, mint a pelyva, akik arra volnának csak méltók, hogy az út porában futja őket a szél, azok tartják kezükben a város vezetését. A Wolff-rezim egyetlen eredménye, hogy Amerikából fagyasszintet hoztak Pestre. Erre csak Bismarck mondását idézhetjük:

„Von Orhsen ist nur Rindfleisch zu erwarten.“

„Tünjön el a kurzus Budapestje!“

A Lipótváros VIII. választókerületének gyűlésén a Lipótvárosi Demokrata Körben a polgárság és a munkásság nagy tömegei vettek részt. Zala Zsigmond megnyitóbeszédében ki-

fejtette, hogy **antidemokratikusabb rendszer még a fővárosban nem uralkodott, mint a mai kurzus, amely eleven megcsufolása mindennek, ami keresztényi.** A következő szónok

dr. Gál Jenő:

— A politikai érettség bizonyosságát látja a polgárság és munkásság imponáns fölvonulásában, jóllehet magasabb helyen éppen e napokban hangoztatják azt a vezérelvet, hogy a dolgozó tömeg nem érett a Nyugat Európában szél-tében elterjedt választójogra. Bárczy István (zajos eljenzés) egészen a közeli napokig figyelte a polgárságnak hangulatát és meglátta, megérezte a kurzus eltüntetésének hő óhaját. A kurzus letörése csak a szoros együttműködés és egyetértés jegyében lehetséges. Mi

folytatni akarjuk ennek a lerogyolódott fővárosnak a fölépítését, ahol azt Bárczy abbahagyta.

A „Nebántsvirág“ című operettben szerepel egy zongorista, aki nappal egy kápolnában játszik, éjjel pedig mulatóhelyeken zongorázik. Az ilyen alakoknak helyük van az operettben, de nincs helyük a politikában. A politikai életben

nem lehet valaki egyszerre egyházi orgonista és zongorahumorista.

Azt akarjuk, hogy itt munkálkodó polgárságot lássunk, hogy ismét kopácsoljon a kalapács, sercegjen a toll, dolgozzék minden szerszám és olme.

Pajor Rudolf,

a szociáldemokrata párt kiküldötte:

— Ha vallást tanítanak iskoláinkban — mondotta —, a gyermekeket csak a hitre oktassák, de ne kutassák atyja politikai pártállását és azt, hogy szülője milyen lapot olvas.

A vallás a meleg családi otthon alkotóeleme lehet, de nem az utcára való kurzuspolitikai eszköz.

Mi nem akarunk politikát csinálni a vallásból, tiszteltben tartjuk minden polgártársunk vallását, hitét, amelyet otthonában vall.

Bibíti-Horváth János

azzal kezdi beszédét, hogy **hiába akarták őt**

borba, sörbe fullasztani,

ez nem sikerült az ő ellenségeinek.

— Ugy látszik folytatja —, ebben a hazában csak a Hal-lereknek van létjogosultságuk, akik hatalmas famennyiséget tudnak csinálni, amelyek csak a holdban léteznek és akik üres óráikban a zarándokokat szervezik, akiket Rómába vezetnek. Vezéremnek, Vázsonyi Vilmosnak parancsára magnak maradtam bent a bizottságban és ekkor a Wolff-pártot már eleve elparentáltam. Rájöttem arra, hogy Wolff már 1923-ban 100 esztendőre foglalt magának 240.000 koronáért családi sírboltot, aminthogy akkor is kívántam neki, hogy

találjon nyugodalmat plihenést mellette.

ugy ma is csak azt kívánhatom neki.

Utána Hajós Gyula beszélt a kisiparosok és kiskereskedők nevében.

Az orgoványi Nemzeti Színház

A Szövetkezett Demokratikus Ellenzéknek a VIII. kerületben tartott vasárnapi gyűlésén elsőnek

Fábián Béla

szólalt föl:

— Gömbös — ugymond — azzal fenyegetődzött, hogy ha a liberálisok kerülnek többségbe a városházán, akkor az ökle le fog csapni a főváros népére. Azóta azonban bebizonyosodott, hogy

Gömbös és hívei csak addig rugdalóznak, amíg vissza nem rugják őket.

Ettől a fenyegetéstől tehát nem kell félni. Sokkal komolyabb azonban Gömbösnek a másik fenyegetése. Legutóbb ugyanis már azt mondotta, hogy ha mi győzünk a választásokon, akkor Budapest helyett Kecskemét lesz az ország fővárosa. Eszerint tehát

Bngaeon lesz az Opera, Orgoványon játszik majd a Nemzeti Színház — Francia-Klssel, mint starral.

Mi belemegyünk a megoldásba: legyen a miénk Budapest, Gömbösöké pedig Kecskemét. Mi Pesten majd építünk iskolákat, teremtünk népjóléti intézményeket, ők pedig házilag folytathatják majd Orgoványt. Most vissza akarjuk foglalni a rablólovagoktól a mi városunkat.

Utána Farkas István beszélt:

„Haller inkább fajvédő volt, mint fajvédő“

A Demokratikus Blok óbudai nagygyűlésén mintegy 2000 főnyi tömeg jelent meg. A gyűlést dr. Vörösvári Miklós elnök nyitotta meg. Az első szónok

Farkas István:

— Ennek a választásnak a jelentősége — mondotta — nagyobb, mint az átlagos községi választásoké. Itt kell ugyanis eldölnie annak, hogy Budapestet az igazi, vagy a hazug kereszténység jelszavaival kormányozzák a jövőben is? Eddig a keresztény jelszó hazug volt azért, mert

a keresztény gondolat kizárja, hogy embereket valóságos mértékkel mérjünk és vallásuk miatt koldusbotra juttassuk őket.

A jelenlegi keresztény kurzus minden tétellel rácsapol a kereszténység tanítására.

Benedek János

a beteg Vázsonyi Vilmos üdvözlését tolmácsolja.

— A polgároknak és munkásoknak meg kell érteniük egymást, mert mind a két osztály egyet akar:

a polgár legyen munkás és a munkás legyen polgár. Ebben az országban mindenki dolgozzék és minden dolgozó egyenlő jogokat élvezzen. Az ország akkor volt boldog, amikor flainak jogokat adott és nem jogokat vett el tőlük. A destruktív Budapest épített, a keresztény Budapest csak rombolni tudott.

Azok hirdetnek fajvédelmi politikát, akik sohasem voltak magyarok,

mint például Wolff, Benárd és Budavári, akik hajdanában Buturescunak hívtak. (Nagy derűtlenség.) A nemzet nem fajában, hanem flainak munkájában és kultúrájában él. Nagy magyarjaink: Petőfi, Vámbéry, Goldzieher szintén nem fajmagyarok voltak. Ennek az országnak nem fajmagyarokra, hanem jó magyarokra van szüksége.

Várnai Dániel szólott, majd

Bródy Ernő

következett:

— Velünk szemben állanak — mondotta — a fajvédő Gömbös, aki szabadkirályválasztó, a legitimista alapon álló keresztény-szociálisok, akiknek vezéréről,

Haller Istvánról bebizonyosodott, hogy sokkal inkább volt fa-védő, mint fajvédő.

A Demokratikus Blok többi gyűlése

A főnti gyűléseken kívül a Demokratikus Blok még számos gyűlést tartott vasárnap a fővárosban. A II. kerületi pártszervezetben Fényes László és Sávolt János beszéltek, a XV. kerületi pártszervezetben Benedek János és Propper Sándor képviselők szólaltak föl. A Thököly-utí Corso-kávéházban tartott gyűlés szónokai Benedek János és Kabók Lajos voltak. A XVIII. kerületi pártszervezetben tartott gyűlésen Propper Sándor beszélt, a III. kerületi gyűlésen pedig Fényes László szólalt föl. Ezenkívül még öt gyűlés volt a város különböző helyein.

A Wolff-párt vasárnapi gyűlései

(A Reggel tudósítójától.) Wolffék vasárnap választóik részére a budai Vigadóban nagygyűlést tartottak. Dr. Joanovich Pál nyugalmazott államtitkár megnyitószavai után Eckhardt Tibor szólalt föl, aki azt fejtegette, hogy harcolni kell a vörös és az arany internacionále ellen. Erzszt Sándor és Szabó József nemzetgyűlési képviselők után Wolff Károly következett:

— Nem türheti a nemzet — mondotta —, hogy a politikai Tutenkhamenek föltámadjanak és a hatalmat újra magukhoz ragadják.

Ugyancsak délután tartottak gyűlést Wolffék a régi képviselőházban, a Katolikus Legényegyletben és a Népszállóban.

Milliárdos banksikkasztás Kaposváron

Barátnőjével Budapestre szökött a sikkasztó

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti főkapitányság vasárnap távirati értesítést kapott a kaposvári rendőrségtől, hogy ott milliárdos banksikkasztás nyomára jöttek. A Somogy megyei Takarékpénztár igazgatójának fölűnt, hogy az intézet főtisztviselője, Sebők József már napok óta nem jelent meg a bankban és távolmaradásáról senkit sem értesített. Tegnap kiderült, hogy Sebők már nem is tartózkodik Kaposváron, erre rovincsolást rendeltek el. Nagy megütközéssel konstataáltak, hogy a szorgalmas, 34 éves tisztviselő, aki iránt nagy bizalommal voltak,

több mint egy milliárdot sikkasztott, anélkül, hogy eddig a legkisebb gyanút is keltezte volna.

A bank erre megtette a följelentést Sebők József ellen. A rendőrség megállapította, hogy Sebők már régebben Romániába szóló utlevelet szerzett és Kaposvárról egy 24 év körüli csinos nővel utazott el Budapest felé. Budapestben a detektívek már kinyomozták, hogy Sebők gyakran jött a fővárosba, itt rendszeren a Rákóczi-utí Metropol-szállóban lakott, most azonban ebben a hotelben nem mutatkozott. Elrendelték országos körözését.

Valódi ezüst evőkészletek

gyümölcstartók, kávé- és teaszervízek, tálcák, likör-készletek minden célra és nagyságban, eredeti gyári árban
Schönwald Imre
IV. Bécsi-utca 5. szám, Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarok

Kétmilliárdos betörés a város szívében

Szombaton este egy falbontó betörőbanda kirabolta egy Dohány-utcai textilnagykereskedés raktárát

A szomszéd ház pincéjéből bontották ki a raktár falát és társzekéren vitték el a milliárdokat érő selymeket

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt szenzációs vakmerőséggel végrehajtott betörést fedezett föl Waldmann Mór edénykereskedő, akinek a Nagydíófa-utca 4. szám alatti ház pincéjében edényraktára van. Waldmann el akart utazni s ezért, bár vasárnap volt, elutazása előtt elment az edényraktárba, hogy ott a leltárt ellenőrizze. Amint a pincehelyiség elé ért, meglepetve látta, hogy

a pinceraktár utcai vasajtaja ki van feszítve.

'Amint a betámasztott ajtót fölemelte, különös látvány tárult eléje. A boltozatos pincelejáróban egész halom téglá hevert és

a pincegádorból hatalmas lyuk tátongott a szomszéd ház felé.

A kibontott fal a szomszéd épületben levő Erzsébetvárosi Divat és Textiláru Rt. raktárába vezetett. A meglepett kereskedő azonnal kisetelt a Rákóczi-utca és jelentette az esetet a rendőrszemnek. Röviddel ezután a rendőrszem hívására a főkapitányságról detektívek siettek a helyszínre. Ertesítették az Erzsébetvárosi Divat- és Textiláru Rt. igazgatóját, aki megrémülve vette tudomásul a történetet. Előadta, hogy a hatalmas üzlethelyiséget, amely a Nagydíófa-utca és a Dohány-utca sarkán az egész épületfrontot elfoglalja, szombaton este a rendes időben lezárták s az összes alkalmazottak eltávoztak. A detektívek ezután megállapították, hogy a vakmerő betörés

gyakorlott falbontó betörők munkája.

A detektívek fölvevése szerint a betörők többen lehettek s szombaton este, üzletzárás után hatoltak be a pincébe, ahol ugyiszólván percek alatt a legnagyobb vakmerőséggel végezték

el a falbontás nehéz és fáradságos munkáját. Először a textilüzlet irodájába hatoltak be, az onnan nyíló raktárajtót föltörték, a raktárban mindent fölforgattak, nyilván mivel a legértékesebb árut keresték. A detektívek megállapították, hogy

mintegy két milliárd értékű selyemáru hiányzik,

egész végszámra vitték el a betörők a selymeket. Hogy a párját riktó betörést kitünően szervezett és gyakorlott banda követhette el, az is bizonyítja, hogy a rendőrség emberei

semmi bűnjelet nem találtak.

Kihallgatták a detektívek a szomszédos házak lakóit is és egészen sajtáságos, hogy

senkisémm látta a betörőket, a kik a pincelejáraton keresztül hordták ki zsákmányukat.

Ez nyilván még szombaton este történhetett és miután az árut társzekéren kellett elvinniök, talán éppen ezért nem tünt föl senkinek sem a rakodás. Megállapították még a detektívek, hogy

a betörők a Wertheim-szekrényt is föl akarták feszíteni, le is esavarták a záruk külső részeit, de nem voltak képzett kasszafurók és ezt a munkát abbahagyták.

A rendőrség azonnal a legszélesebb körű nyomozást vezette be a betörőbanda tagjai után és mindenekelőtt azokat a sofföröket keresi, akik szombaton este ott álltak autóikkal a szemben levő ház előtt, ahová az Erzsébetvárosi Keresztény Kaszinó báljára a vendégeket hozták. Ezeknek a sofföröknek ugyanis látniök kellett a pinceraktárból kirakadó betörőket.

Bethlen nem türi, hogy pártjának tagjai Wolffékkal tartssanak

Szabad kezet „régijogon” csak Viczián, Platthy és Putnokny kap — A miniszterelnök bizalmas megbeszélésén sorakoztatta föl híveit az ingadozó Ripka-párt mellett

(A Reggel tudósítójától.) Az egységes párt tagjainak egy része már hetek óta aggodalommal látja, hogy Ripka kormánybiztos fővárosi pártja milyen győnge kilátásokkal indul a választási küzdelembe. Többen fölkeresték Bethlent és megkérték, gondoskodjék a Ripka-párt alaposabb megszervezéséről, vagy ha ez nem lehetséges, járuljon hozzá ahhoz, hogy

az egységes párt külön listát állíthasson a fővárosi választáson.

Tekintettel arra, hogy Ripka is segítséget kérő stafétákat menesztett a kormányhoz, a miniszterelnök elhatározta, hogy pártjának vezető tagjait bizalmas megbeszélésre hívja meg a fővárosi választások ügyében. Ezen a szombat esti

bizalmas tanácskozáson

a miniszterelnökön, a belügyminiszteren és Ripka kormánybiztoson kívül résztvettek az egységes pártnak mindazon tagjai, akik a főváros ügyeiben érdekelve érzik magukat. Mindenekelőtt a miniszterelnök vázolta azokat a súlyos ellentéteket, amelyek a fővárosi választási küzdelembe induló jobb- és baloldali pártokat egymástól elválasztják és kijelentette, hogy a várható elkeseredett küzdelemre való tekintettel maga is érthetőnek tartja a kormánypárti képviselők egy részének azt az óhaját, hogy a párt részvételt a fővárosi választásban pontosan körvonalozzák. Azt a tervet, hogy az egységes párt külön listát állítson, nem tudja helyeselni, mindenképpen kívánatosnak tartja azonban, hogy

a pártnak azok a tagjai, akik budapesti lakosok, teljes erővel kapcsolódjanak bele a Ripka-párt szervezkedési és agitációs munkájába.

Bíró Pál, Gaál Endre, Temesváry Imre és mások kifogásolták, hogy ily későn kezdik meg a szervezkedés munkáját és hogy eddig a kormánypárti képviselőket meg sem hívták a Ripka-párt gyűléseire. Ripka kijelentette, hogy a mulasztás pótlásáról gondoskodni fog és nagyon kérte a párt tagjait, hogy minden erejükkel támogassák és szöveljenek föl a Ripka-párt népgyűlésein. Kállay Tamás annak

szükségességére mutatott rá, hogy a kormánypárti képviselők vállaljanak jelöltséget a Ripka-párt listán. És ekkor következett a bizalmas megbeszélés legizgalmasabb jelenete. Dréhr Imre ugyanis a leghatározottabban kifogásolta, hogy Wolffék hívei, akik nem Ripkát támogatják, a kormánypárt tagjai lehessenek.

Ilyen körülmények között ugyanis azokat a kormánypárti képviselőket, akik a Ripka-párt listáján vállalnak jelöltséget, azzal fogják stigmatizálni, hogy rosszabb keresztények, mint Vicziánék, akik a Wolff-párt listáján szerepelnek. Platthy György kijelentette erre, hogy Viczián István és Putnokny Mórca vele együtt már régóta le vannak kötve Wolff Károlynak és kérte, hogy mint a múltban, most is szabad kezet kapjanak a fővárosi politikában.

Ezután került sor Bethlen István gróf miniszterelnök fölszólására. Megkérte Dréhr Imrét és társait, akiket semmiesetre sem tart rosszabb keresztényeknek, mint Wolffékat, hogy igenis, engedjék magukat jelöltetni a Ripka-párt listáján.

Platthynek, Vicziánnak és Putnoknyak „régijogon” kénytelen szabad kezet adni a fővárosi politikában, azt azonban semmiesetre sem fogja eltilni, hogy a kormánypárt tagjai közül e három képviselőn kívül bárki is csatlakozzék Wolffékhoz.

Arra kéri a párt tagjait, hogy minél nagyobb számban siessenek a Ripka-párt támogatására, vegyenek részt a szervezkedés és az agitáció munkájában, aminek megkönnyítése céljából szükségesnek tartja, hogy az egységes párt külön fővárosi bizottságot alakítson. A jelen volt kormánypárti képviselők, Platthy Györgyön kívül, hajlandóknak nyilatkoztak a Ripka-párt legmesszebbmenő támogatására és végül abban állapodtak meg, hogy a kormánypárt ma esti értekezletén megalakítják a fővárosi bizottságot, amely haladéktalanul meg is kezdi működését.

Hétmilliárdos tartozására 40%-os kényszeregyezséget kötött a Neumann és Pollatsek posztókereskedő cég

(A Reggel tudósítójától.) Budapest egyik régi és ismert kereskedőháza, a Neumann és Pollatsek Deák Ferenc-utcai posztókereskedő cég — igen érdekes körülmények között — kényszeregyezséget kötött hitelezőivel. A nagy cég összeomlása még az általános gazdasági romlásban is nagy meglepetés volt. Ez a posztókereskedés több évtizede szerepelt a piacon, messzenyuló összeköttetésekkel és korlátlan hitele volt. Mégis, a cég már korábban megrendült, a válság már akkor jelentkezett, amikor

a cég tulajdonosait a koronacsempészes alkalmával letartóztatták.

Az akkori veszteségeket azóta növelték a zavarok s végül is a esődönkívüli kényszeregyezségi eljárás megindítását kérték a cég tulajdonosai. Csiky törvényszéki bíró szombaton tartotta meg ebben az ügyben a tárgyalást. A tartozás összege 7 milliárd koronára rugott. A hitelezők, budapesti, bécsi és főként bielízi cégek szavazattöbbséggel elfogadták Neumann-Pollatsekék 40%-os egyezségi ajánlatát. A meggyezés szerint a cég 8 hónap alatt 8 egyenlő részletben fizeti ki a kvótának megfelelő összeget. Az első részlet 60 nap múlva esedékes és az egyezés betartásáért a Neumann Berta nőiszabó cég szavatol. A tárgyalás különlegessége volt, hogy

Csiky bíró Neumanntól a szokásos esküt a törvényszéki portás fülkéjében vette ki.

mert Neumann, aki letartóztatása óta bokaüzleti gyulladásban szenved, mankón jár és nem tudott a tárgyalóteremig fölmenni.

GELLÉRTSZÁLLÓ
 éttermében
 ötőrai teánál:
FISCHER SÁNDOR,
 esténként:
VÁCI KISS LAJOS hangversenyeznek
 Különtermek • Társas összejövetelek • Kávéház

Francia
parfömök
 legolcsóbb árakban
Kosztelitz
 V. Dorottya-utca 12. Tel. 183-89

ZSUFFA ISTVÁN és TÁRSAI

angol gyapjuszövetek áruháza, Budapest IV, Váci-utca 25. Tel. 14-73

Közismerten legelsőrendű

angol és francia divat szövetujdonságai

páratlanul álló választékban megérkeztek

Autó-, kocs- és utitakarók dus választékban

Mintákat vidékre küldünk

Sándor Pálnak fáj, hogyan nem lehet együtt Vázsonyival

Rassay a közbeszólások pergőtüzében nagy beszédet tartott az anyalföldi gyűlésen

(A Reggel tudósítójától.) A fővárosi szabadelvű párt vasárnap délután nagygyűlést tartott az anyalföldi népszálló termében, ugyanott, ahol délelőtt a Wolff-pártiak gyűlése volt. A kerületi elnök megnyitó beszéde után Ullmann Lajos beszélt, majd a megjelent politikai vezetők közül

Sándor Pál

szólt föl:

— Mit gondolnak, miért jövök én ide az én 61 évemmel és veszem magamra a politikának minden fáradalmait? Nem személyi hiúságból, nem önérdékből. Mit adhat nekem még az élet? Évtizedek óta állok a közélet porondján és vagyok ma is az, aki voltam 25 év előtt. Nem kellett nekem soha cím és kitüntetés. Küzdöttem következetesen a demokráciáért és harcoltam a szélsőségek ellen is. Ma is a megértés politikáját hirdetem.

Fáj nekem látni azt, hogy ma nem lehetek együtt Vázsonyi Vilmossal!

De nem követhetem őt. Nem tehetem ezt meg az ország és a főváros, de nem tehetem meg a sokat szenvedett zsidóság érdekében sem. Volt idő, amikor a szociáldemokraták és a távollévő Károlyi Mihály védelmében én emeltem szót a parlamentben és védtem őket a gyűlölet támadásaival szemben. Más dolog azonban, hogy a mai időkben a polgárság együtt haladjon-e a fővárosi politikában a szociáldemokratákkal és azzal a radikális párttal, amely a Károlyi-pártnak tulajdonképpen ittmaradt örököse. Nem követhetjük Bárczy példáját sem, aki a harc utolsó pillanatában magunkra hagyott bennünket.

Már Sándor Pál beszéde alatt

közbeszólások hangzottak el, amelyek részben Wolffékat éltették, részben az egységes baloldali front kialakulását követelték.

A 4-5 Wolff-párti közbeszólót végül a közönség főlháborodva kitérítette. Ezután

Rassay Károly

beszélt.

— Sajnos, vannak olyan katasztrófa-politikusok, akik a földrengéstől várják azt, hogy szerephez jussanak a politikában. Az ilyen katasztrófa-politikával szemben szükséges, hogy a polgárság minden erejével fogjon össze, mert a közelmúlt időkben meggyőződhetünk arról, hogy az a munka, amely a földrengés nyomán adódik, sikert és eredményt jelenthet egyeseknek, de végzetessé válhat az országra nézve. Mi nem mehetünk együtt a magunk részéről a demokratikus blokkal.

A közönség sorokban Bárczy Istvánt élfonzik.

— Megnyugtathatom a közbeszólókat — folytatta Rassay —, hogy engem nem fognak arra csábítani, hogy támadjam tegnapi politikai barátomat, aki ma, sajnos, ellenfelem lett. Ne felejtsek el, hogy a demokratikus blok Bárczy Istvánban csak az embert, talán a győngy embert kapta meg, de nem a harcos politikust, mert ő ma külföldre utazott a küzdelem elől, pihenésre.

Ezekre a szavakra a Wolff-párt néhány tagja ismét közbeszólt. Rassay feléjük fordulva, így válaszolt:

— Azoknak, akik azt kiáltják felém: „Éljen a keresztény Budapest!” csak annyit felelek, hogy ne énekeljenek reklámját a keresztény főváros, hanem azokon, akik öt éven keresztül ezzel a jelszóval uralkodtak a város fölött. Mit tett ezokért a nyomorgó, nagy, keresztény tömegkért az esztendőig tartó átkeresztény uralom? Nem tekinthetem a keresztény tömegeket gyámsoltó embereknek azokat, akik a Tanító Bank és a kurzusvállalatok vezető pozícióit elfoglalták, mert ezek csak azt igazolják, hogy ezek az urak nem a nyomorgó keresztény tömegek, hanem csak a zsidóktól a maguk számára elvehető gazdasági pozíciókat tartották szem előtt. Nekünk semmi közünk a Ripka-párthoz, amelyet mi a mai hazugságra fölépített közélet tipikus produktumának tartunk. Mi ma is átérzünk azt az igazságot, hogy a demokrata, szocialista és oktobrista pártok bevonulása a fővárosi politikába következményekkel járhat, ha pillanatnyilag tán sikert jelent is.

Itt a demokratikus blok hívei óttel kezdtek az ellenzéki vezetők és pártokat.

Mások a nagy zajban a közbeszólók eltávolítását követelték. Rassay így folytatta:

— Önökkel szemben a multat és lelkiismeretüket hívom segítségül. Én éppen önökért, akik éveken keresztül képviselő nélkül állottak a parlamentben, küzdöttem, hogy politikai jogokhoz jussanak, megkövettem tehát, hogy ne vegyék el tőlem azokat a politikai jogokat, amelyeket én életem kockázatásával igyekeztem az önök részére megszerezni. Becsüljek meg azokat az eszméket, amelyekkel vezetőikkel együtt a multban együtt küzdöttem és ne sülyedjenek le arra a színvonalra, amit itt a reakció félrevezetett vagy megfizetett emberei mutattak éppen az imént. (Tomboló taps.) Én nem a szociáldemokrata párt és szövetségesei ellen hirdetek harcot, csak aggódva látom taktikai együttműködésüket. Haladjon kiki a maga útján, nem egymás ellen, hanem egymás mellett a reakció ellen.

Uj burkolt adókat terveznek a növekvő kiadások fődözésére

A legfőbb miniszteriumban elkészült az 1925/26. évi költségvetés

(A Reggel tudósítójától.) Az 1925/26. évi állami költségvetést, amelynek elkészítésére március 31-ig adott határidőt a kormány, főbb vonásokban a legfőbb miniszterium már összeállította. A költségelirányzatot, amelyet csak az Országos Takarékosági Bizottság reviziója és a főbiztossal való letárgyalás után öntenék végleges formába, a legszigorúbb takarékoság jegyében kellett elkészíteni. Ennek ellenére az elkészült munkálatok szerint

a kiadások az egész vonalon jelentős emelkedést mutatnak.

A személyi járandóságokat növeli a közszolgálati alkalmazottak lakáspénze, amely a lakásrendelethez megfelelően negyedévenként emelkedik, a lakáspénzzel kapcsolatos közüzemi pótlék, amelyet májustól kezdve 2%-kal szinten fölemeltek és a kiküldetési illetmények arányos növelése. A dologi kiadásoknál pedig a szükséglet mérséklésével sem tudták eltüntetni azt a természetes emelkedést, amelyet egyes szükségleti cikkek árainak az előző költségvetés összeállításától bekövetkezett nagyobb mérvű emelkedése idézett elő.

Házasság

Vidéki 40 éves művelt, fess. özevgy, két külön vagyonnal biztosított jó és szép gyermekkel férjhezmenne szigoruan vallásos izraelita, biztos egzisztenciájú urhoz. Lehetőleg fakeskedő legyen. Jelige „Fölvidék” kiadóba.

SÁNDOR „IDEÁL” paplangyár pályázatán díjat nyert 2 drb plakát 1925 április 1-én lesz a székesfőváros területén hirdetősi oszlopokon kiragasztva, ugyanaz a vidéken is forgalomba hozva. A művészies plakátokat Bruchsteiner és Fia cég készítette. SÁNDOR „IDEÁL” paplangyár, IV. Kammermayer Károly-utca 1 (Közp. városh.)

A kiadások növekedése mellett számolni kell a kormánynak a közalkalmazottak fizetésrendszerre irányuló igényével is. Mindez nagyon megnehezíti a kiadásoknak a bevételekkel való összehangolását, amál is inkább, mert a pénzügyi kormány kijelentése szerint

az adók további fokozására gondolni sem lehet,

sőt a magángazdaság teljes összeroppanásának megakadályozására egyes adónemek, elsősorban a forgalmi adó és a kinstári haszonrészesedés csökkentésére kell törekedni.

A költségvetési hiány egy részének eltüntetésénél

az állami üzemekre számít a kormány,

amelyeket egészséges kereskedelmi szellemben akarnak vezetni, hogy ne csak magukat főtartásák, hanem jövedelmük fölöslegéből a közigazgatás terheinek fődözésére is juttassanak valamit. Emellett új bevételi források föltárásán is dolgoznak. Mindazokat a szolgáltatásokat, amelyeket eddig ingyen nyújtott a közigazgatás a jogkereső, ügyes-bajos közönségnek, a jövőben különbözö illetékek alá szándékoznak vonni. E terv megvalósítása

burkolt adóztatást jelent,

amely sehogysem egyeztethető össze a pénzügyi kormány adócsökkentő törekvéseivel s a szegényebb néprétegeket elzárja igazának keresésétől.

Ha tűz van

nem pusztul el
vagyona,
megmenti értékeit,
berendezését, butorát,
ruháit, ingóságait,
ha előfizet a VILÁG-ra

A Világ ingyen biztosítja minden előfizetőnek lakását tűzkár ellen az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál, minden ráfizetés nélkül, csak az előfizetési díj ellenében, a következő föltételek mellett:

1. A Világ minden magyarországi előfizetője, budapesti és vidéki egyformán, a negyedévi előfizetés beküldése után megkapja a Világ értesítését arról, hogy az előfizetést követő másnapon milyen kötvényszám alatt lépett életbe a százmillió biztosítása tűzkár ellen.

2. Ha az előfizetési díjathavonként fizeti, akkor a biztosítás akkor lép életbe, amikor havonkénti előfizetése harmadik hónapba lép.

3. A Világ minden előfizetője fölemelheti tűzkárbiztosítását kétszáz millió koronára, vagy pedig biztosíthatja ingyen és díjmentesen lakását százmillió koronára betörés ellen is, ha még egy új előfizetőt szerez a Világnak.

Fizessen elő a Világra es lakását biztosította százmillióra, szerezzen még egy előfizetőt a Világnak: és szivességet tett barátjának is, aki szintén százmillió biztosítást kapott és jót tett önmagával, amikor biztosítását kétszázmillióra emelte föl. Minden új előfizető megkapja ezenfölül a Világ-ot, a független, becsületes, őszinte, lelkiismeretes, mindig érdekes és mindig jó ujságot.

Előfizetési díj negyedévre: 180.000 korona.

A VILÁG kiadóhivatala
Budapest, VI, Andrássy-ut 47
Telefon: 58-00

Bárczy István vasárnap este Franciaországba utazott és A Reggel utján küldi választási üzenetét a főváros közönségének

(A Reggel tudósítójától.) A fővárosi választást bevezető mozgalmak legjelentékenyebb eseménye kétségtelenül az, hogy

Bárczy István,

akinek neve egész programmal fölér, kilépett a Fővárosi Szabadalmi Pártból és bejelentette a Demokratikus Blokkhoz való csatlakozását. Bárczy vasárnap este Franciaországba utazott, A Reggel munkatársának azonban alkalma volt arra, hogy elutazása előtt beszéljen vele és megkérje, hogy

A Reggel utján küldje el politikai üzenetét a főváros közönségének.

— Amikor a városi választások előtt — mondotta munkatársunknak Bárczy István —, kis időre el kell hagynom Budapestet, egy percre megállok s gondolatban visszaszállok a választási mozgalmak által fölzaklatott városi közönséghez, ahhoz a közönséghez, amelynek valamikor jobb időkben munkása voltam és lelkesítő bizalmát élveztem. Arra kérem a polgárságot, hogy a városi választásoknál

ne vezettesse magát országos pártpolitikai szempontok által, ne hallgasson közkeletű jelszavakra, ne álljon kötélnek, amikor a visszavonást szítók és gyűlölködők akarják befolyásolni.

Amikor a választó megjelenik az urnánál, szálljon mélyen magába és gondoljon arra, hogy a választás Budapest jövőjéért sorsát dönti el.

Itt valamennyiünk hőrére megy a közéleti játék.

Egy szegény, megcsontított országnak hajdan ragyogó, de most lerongyolódott fővárosa áll előttünk. Az emberek itt a lelki és testi kinok, anyagi és szellemi nyomorúságok között vívód-

nak. Napról-napra szaporodik a tönkrementek, a munkanélküliek, foglalkozástalanok, éhezők, a népbetegségek és az erkölcsi mételyek által pusztuló száma.

Mire való ezeket a szegény embereket még ma is lelketlenül gyűlölködő harcokra izgatni?

Inkább arra kellene igyekezni mindenkinek, hogy minél több tapasztalt, okos, értékes, lelkes és becsületes embert állítsunk a városi törvényhatóságba. Ezek után igyekezzenek a közönség számára olyan jól szervezett és felelősségteljes szakavatott városigazgatást produkálni, amely életünket megkönnyíti, bajainkat elvisekelhetővé teszi és munkálja a különböző pártok között a békés együttműködést. Ha ez sikerül, akkor nemcsak a városon segítünk, hanem a fölzaklatott lelkek megbékítésének és az ország nehezen meginduló izmosodásának folyamatában is hatalmas lépést teszünk előre. Bevallom őszintén, hogy a most folyó küzdelemben engem ez a gondolat lelkesít. Hígy-jék el,

nem az a fontos, hogy én hová csatlakozom, sem az, hogy Rassay és társai megvédik-e velem szemben a szabadalmi gondolatot,

hanem csak az, hogy akinek a városházán találkozniok kell, akinek együtt kell vállalniok a felelősséget a város jövőjéért, azok egymást megértve, összefogva, együttes erővel és tisztességes eszközökkel vívják meg a választási harcot, úgy hogy abból végeredményben áldás fakadjon a város lakosainak összességére.

Bárczy István közölte végül munkatársunkkal, hogy gyógykezelétes céljából utazik Franciaországba, ahonnan néhány hét múlva, de mindenesetre a fővárosi választások előtt visszaérkezik Budapestre.

Szendrey Julia

szenvedélyes naplójegyzetei nem kerülhetnek a nyilvánosság elé

A „feleségek felesége“ nevekkel és vonatkozásokkal írta le titkos naplójába élete összes diszkrét intimitásait

(A Reggel tudósítójától.) Már a múlt héten jelentettem, hogy váratlanul irodalomtörténeti érdekesség bukkant föl az ismeretlenségből: Szendrey Julia egész halom olyan kézirat, amiről eddig senkinek sem tudott s ami egészen új és végleg hiteles képet ad Petőfi Sándor feleségéről, akinek igazi lényé máig is megoldatlan probléma maradt. A tulajdonos, aki megőrizhette Szendrey Julia titkos iratainak gyűjteményét és aki most rászánta magát, hogy eladja az érdekes örökséget, nem fődte fel kitért. Közvetítő utján érintkezett a Nemzeti Muzzeummal s már egy volt, amint azt A Reggel megírta, hogy a múlt hétfőn létrejön a vétel, aláírják a szerződést. Azonban

Szendrey Julia titkainak megvétele egészen különös okok miatt meghiusult.

Annál érdekesebb, hogy a gyűjtemény egyik régebbi ismerőjének elmondása alapján mégis beszámolhatunk azokról a titkokról, amiket Petőfi né hátrahagyott s arról a sajátosság ag-godolomról is, amely miatt a gyűjtemény vásárlása megakadt. Korábban olyan hírek terjedtek el erről a gyűjteményről, hogy adatai Petőfi Sándor alakját helyezik eddig ismeretlen megvilágításba. Ez a hír téves; Petőfi képét itt semmiféle másítja meg, ellenben

Szendrey Julia, hihetetlen őszinteséggel, mutatja meg magát ezekben az önvallomásokban.

Ugy megmutatkozik, minden emberi és asszonyi titkával, ahogy ezt a memoárok írói sohasem teszik s úgy fölfedi lényét, ahogy ezt az életrajzírók soha ki nem bogozhatták volna. Halálóságyán írt két levele is itt van iratai között, de sokkal inkább rejtegetett naplójában

nyújtja életét, olyan naplóban, amelyet csak olyan rejtelmes természet vezethetett önmagáról, amilyen Julia volt. A kora leányágától haláláig — a 40 éves asszony haláláig — teljes életét felölölő naplón kívül iratai között van teljes levelezése, az a levelezés, amiről eddig senki nem tudott. Ezenkívül novellák, versek, mesék, dolgozatok, élményei. Az egész hatalmas kötetre terjedő kézirat. Míg Julia más írói művei meg is jelentek, ezek itt annyira személyes, intim ügyeit tárgyalják — a novellák, versek és mesék is —, hogy ezeket ezért nem adta ki soha s nem is mutatta senkiinek.

A rejtelmes asszony

Julia, Petőfi felesége, a „feleségek felesége“, aki általános megdöbbenésre oly hamar eldobta az özvegyi fátyolt, talány volt kora és az életirók szemében is. Nehéz is volt megérteni a 21 éves, regényes szépségű, fiatal özvegyet, a bálványozott Petőfi özvegyét... Még nem tudta bizonyosan, hogy Petőfi csakugyan halott. Még hitt abban, hogy talán Törökországban bujdosik. Előbb Erdélyben kereste nyomát hónapokig, majd Haynauhoz fordult (Petőfi özvegyét), csak hogy kieszaközölhesse a törökországi utazást. Mindenáron föl akarta kutatni férjét. Kérte Lichtenstein herceg közbenjárását is. A herceg oly élenken reagált Julia levelére, hogy személyesen is meglátogatta a szép özvegyet. — ebből nagy pletyka lett. Akkor megriadt és Horvát Árpád egyetemi tanárhoz fordult közbenjárásért. Horvát Árpád is személyesen kereste föl. És Julia, aki még mindig nem tudta bizonyosan, hogy özvegy, aki még hitt abban, hogy a bujdosó Petőfit esetleg megtalálhatja, aki arra kérte Horvátot, hogy segítse kiutazását Törökországba, — ez a Julia, egynapi ismeretség után, 24 óra alatt Horvát Árpád felesége lett.

A világ előtt boldog volt a házassága. A világot már majdnem kibékítette, amikor halála előtt egy évvel, 39 éves korában, eddig megmagyarázhatatlan okból elhagyta férjét. A közös lakásból a Zerge-utca-ba költözött.

Aki senkif sem szeretett...

A Petőfi elhunése óta szeretni nem tudó Juliát, a vergődő, exaltált, olykor szinte hisztériás asszonyt mutatják a most fölfedett valóságok. Szendrey Julia rendkívül művelt, különös szépség, lázas temperamentum, Heine és George Sand rajongója, több idegen nyelven beszél, bel-esprít: passionátus naplóvezető.

kírja szerelmeit, titkon, a zárt kazetta számára, de tartózkodós nélkül; írásban éli ki szerelmeit.

Ez magyarázza lényét, magyarázhatatlanul maradt viselkedését. És így érhető, hogy ebben a naplóban, ezekben a versekben, élményekben, amelyeket rejtett a nyilvánosság elől, teljes nyíltsággal írta le élete összes viharzásait. Nettek és vonatkozások szerepelnek írásaiban; a folyton és önmaga előtt is érihetetlenül mindig szerelmes asszony összes intimitásai vonulnak el naplója lapjain. Mindebből az irodalomtörténet most már megkonstruálhatja Szendrey Julia igazi alakját.

Ami titok marad

De mindez több, mint irodalomtörténeti forrás, ha a nyilvánosság elé kerül, úgy ahogy a szenvedélyes önvallomástevő önmagáról gyűntülánul mindent kiírt. A szenzációt keresők könnyen tekinthetik

frivol olvasmányoknak

s a könyv így egy halott dáma meghurcolása lenne és tiltakozhatnának sok, egykor ismert személyiség titkainak fölfedése miatt a hozzátartozók is. Itt következik a gyűjtemény sorának különös fordulata. Már a múlt alkalommal említettük, hogy a Nemzeti Muzzeum, amelynek megvétele följánlották a kéziratokat, nem tudja megfizetni azok vételárát. Erre jelentkezett egy előkelő budapesti könyvkiadó-vállalat és följánlotta, hogy a muzeum helyett kifizeti a horribilis vételár nagyrésztét. Ha ennek fejében a gyűjteményt könyvkiadó-vállalat és följánlotta, hogy a muzeum helyett kifizeti a horribilis vételár nagyrésztét. Ha ennek fejében a gyűjteményt könyvkiadó-vállalat és följánlotta, hogy a muzeum helyett kifizeti a horribilis vételár nagyrésztét. Ha ennek fejében a gyűjteményt könyvkiadó-vállalat és följánlotta, hogy a muzeum helyett kifizeti a horribilis vételár nagyrésztét.

ragaszkodott ahhoz a kikötéshez, hogy mindazt hagyják ki a könyvből, ami Szendrey Julia naplójában és vallomásaiban diszkrét vonatkozású.

A kiadó-vállalat viszont nem volt hajlandó arra, hogy megcsontított gyűjteményt adjon a közönség kezébe s így ajánlatát visszavonta. A muzeum pedig inkább lemondott az értékes gyűjteményről, senhogy Szendrey Julia asszony életének titkait kiszolgáltassa. Így hiúsult meg, egyelőre, Szendrey Julia titkos kéziratainak megvétele. Nagy Andor

Katsinka Kornél

Utódai

gyermekruha-különlegességek üzlete
IV, Párisi-utca 1 (Váci-utca sarok)

Tavaszi és nyári

összes

gyermekruházati

cikkeink

előlirt áralból

április hó 12-ig

20%

engedményt adunk

Óriási választék

divatos átmeneti gyermekkabátokban és fuóitönyökben

Leány- és fiufelöltők

Ruhák

Kötények

Kalapok

Játszóruhák

Babyruhák

Bakfihuhák

Bakfiskalapok

Gyermekfehérneműek

Piyamák óriási választékban

Tiroli kabát és nadrág

40.000.000

Champion

gyűjtőgyertya végzi naponta kifogástalanul munkáját

Dénes és Friedmann Rt.

VI, Deseffy-utca 29. Tel.: 89-86, 144-71

HIREK

Mért sír, kisasszony?

— Irta Szép Ernő —

Engedjék meg hogy egy könnycseppet ajánljak Kegyeteknek, mint valami aranyszín rózsabimbócskát. Nem egyet, hanem kettőt: hiszen egy könnycsepp mindig két könnycsepp. De hogy két csepp köny volt az, de hogy is! Az a páros könnycsepp az csak akkor pattant a kisasszony szemébe, mikor beköszöntem a drogueriába s oda találtam a kisasszonyra pillantani. Mielőtt beléptem hány ilyen pár könnycsepp ugrott le vajon a kisasszonynak a két gyulladt szeméből, mint két kis testvér az égő ház ablakából? És miután kiköszöntem abból a drogueriából, ugyan hány és hány pár megfoghatatlan arany cseresnye gurult le még azon a selyem dombon, a droguista-kisasszonynak az orcáján? Ha össze tudnám szedni néki s gyöngyszemekké tudnám jegeszteni: olyan dupla collier mosolyoghatna a könnyes kisasszony nyakában, olyan legalább, amilyent a román királyné legfrissebb fotografáján láttam most az Illustrated London Newsban.

Nem könnyekért mentem be a drogueriába, én csak borotvaszappant mentem. Hanem ott állott a pult mögött a kisasszony, vászon köpenyben és éppen sírt. Mire észrevettem, már nem fordulhattam el tőle, (segéd ur is volt az üzletben, ott rakosgatott a sarokban) alighanem kínosabb lett volna szegénynek, ha mellőzöm a könnyes szemé miatt. Viszont gondolhatják, mennyire zavart hogy most ezektől az esős leányszemektől kell borotvaszappant kérni. Tapintat ide, diszkréció oda: én mégis csak azért születtem hogy ember legyek... legalább egyszer-mászor. Amilyen halkán szólhattam anélkül hogy feltűnne, oly halkán kérdeztem meg:

— Mért sír, kisasszony?

A kasszában egy nehéz hölgy ült; számolt. Vevő nem volt a drogueriában. A kisasszony, mikor a pulthoz odaértem, éppen kivette már a köpenyszéből a zsebkendőit, a könnyeket tagadni. Mikor a kérdést megkapta, megnyomta a két szemét a zsebkendővel, a szája szeppent egyet, aztán levette a zsebkendőt és megnézte pirosító kékszemeivel azon a helyen, ahol felítatta a vizet. És úgy felelt, a sírás náthahangján és halkán, a zsebkendőnek:

— Felmondtak.

Kék szemeket és gyengéd szőke hajat kapott a kisasszony a teremtéstől. Teintje szerencsés, alakja korrekt; bátran állíthatom hogy a kisasszony kellemes jelenség. Gondolom jobban hatok Kegyetekre ha látják hogy szép leány, aki könnyezik a drogueriában. A drámák hősnőinek szép nőnek kell lenniük, ugyebár. Tudom. Ez lehellenyű dráma ezen a világban, hogy a csinos droguista kisasszonynak felmondtak. Képzelték, hánynak mondtak fel és mondanak fel napról napra, csinosoknak és nemcsinosoknak.

A drogueria-ajtó nyitva van, a pult mögül érezni a tavasz kalóriáját; a lakkos autók napsugarasan osonnak; az ablakokon örült csókok langallnak; a csiz beszemelenkedt a belső kerületekbe s csudára felült az utcai lámpa hegyébe.

S a kisasszony szívében micsoda fájdalom, hogy két hét múlva, vagy hat hét múlva már nem adhat nékem borotvaszappant. És el kell válni néki szívacaól, angoltapasztól, tiszta benzintől, kamillatheadiól, hajvixtől, vazelintől, püdürtől és fogkefétől.

Emlékeznek kérem: a lemondás verseit zokogtuk.

A felmondás könnyei lepik el most a leány szemeket.

— Trockijnak nyoma veszett. Párisból táviratozzák: Rigai jelentések szerint Trockij hirtelen eltűnt kaukázusi villájából. Eleinte azt hitték, hogy elmenekült. Ezzel szemben az a hír tartja magát, hogy politikai ellenfelei meggyilkolták. Titkárát, aki menekülni akart, szintén megölték. Ezzel szemben a szovjet-köztársaság bécsi képvisellete közli, hogy egyes párisi poknak Trockij meggyilkolásáról szóló ... minden alapot nélkülöz.

— Halálozás. Molnár Gáborné, született Kovrig Irma, hádbiztos százados felesége vasárnap Pécsen elhunyt; ott temették el kedden délután 3 órakor.

Békessi Antalné, Békessi Imre, a „Stunde” és a „Die Börse” szerkesztőtulajdonosának anyját, vasárnap délután temették el a rákoskereszturi izr. temetőben.

Köpesdy Sándor nyugalmazott főgimnáziumi igazgatót vasárnap délután kísérték utolsó útjára a Kerepesi-úti temető halottasházából. A kiváló tudós és pedagógus temetésén volt tanítványai közül nagyon sokan jelentek meg.

— A Domonkosok templomából elloptak több értékes kelyhet és oltárterítőt. A Szent Domonkos-rend templomának ajtáját vasárnap reggel a szerzetesek nyitva találták és amikor a templomba beléptek, megállapították, hogy a szentségtartó föl van törve. Az éjjel betörők jártak a templomban, akik elvitték az oltári szentséget, több értékes kelyhet és oltárterítőt, az egyik ablakot betörték és az áldozati oltárt a földön szétszórták. Vasárnap délelőtt a templom közelében szolgálatot teljesítő rendőr elfogott két gyanús külső embert, akiket előállított a főkapitányságra. Megállapították, hogy mindketten rovtomultu betörők, de az elmúlt éjszakára alibit próbálták igazolni. A rendőrség a sokmillió betörés ügyében folytatja a nyomozást. Vasárnap ugyancsak a Domonkos-rendi papok még egy följelentést tettek a rendőrségen. Féltenként órákor misé közben észrevették, hogy egy jól öltözött öregúr a persely körül foglalatostodik. Abban a pillanatban fogták meg a kezét, amikor benyúlt a persely szájába. Kezében nyitott zsebkést találtak, amellyel a perselyben lévő papírpénz között kotort. Adták a rendőrnek és bevitték a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy 75 ezten-dős, nyugalmazott tisztviselő. Kihallgatásakor határozottan tagadta, hogy a perselyből pénzt akart volna kivenni. Kijelentette, hogy a késsel pénzt akart beszorítani a perselybe. A főkapitányságon az ellene szóló vallomásokra való tekintettel őrizetbe vették és megindították a nyomozást, hogy viszonyait és eddigi életmódját megvizsgálják.

— Pénzügyi Központ leszállította a tisztviselői kölcsönök kamatlábát. A közszolgálati alkalmazottak és nyugdíjasok részére a Pénzügyi Központ eddig 17%-os kamattal folyósított egy vagy kéthavi fizetésüknek megfelelő kölcsönt 24 havi törlesztésre. Az altriszitikus kölcsönökénél ez a szokatlán magas kamatláb nagyon kellemetlenül érintette az érdekelteket, akiknek valamilyen kamattmentes állami kölcsönt ígérték, de törvény szerint is 5%-nál magasabb kamatot nem volt szabad térhükre megállapítani. A sok panasz arra indította a kormányt, hogy a Pénzügyi Központnál a kamatláb leszállítása iránt intézkedjék. A Központ most, illetékes helyen kapott értesülésünk szerint, a kamatlábát egyelőre 15%-ra mérsékelte, ami magabánvéve nem valami jelentős eredmény, de közeledést jelelt a normális állapotokra való visszatéréshez. Az alacsonyabb kamattal csak a március 11-ike után felvett kölcsönök esnek. A régebbi kölcsönöket a magasabb kamatláb mellett kell letörleszteni.

— Letartóztatott tőzsdebizományos. Dr. Visontai Sománé évekkal ezelőtt Wiesinger Jenő és Társa Aulich-utcai tőzsdebizományos cégnél bonyolította le tőzsdeügyleteit, 1923-ban dr. Visontai Sománé rájött arra, hogy a tőzsdebizományos többszázmillió koronával megkárosította és ezért följelentést tett ellene a rendőrségen. Dr. Papp Géza rendőrtanácsos folytatta le a nyomozást Wiesinger ellen, aki ekkor megszökött Budapestről. Később újból visszatért a fővárosba és több károsult ügyfelének ígéretet tett arra, hogy kárukat vissza fogja téríteni. Wiesinger azonban egyre halogatta kötelezettségeinek teljesítését, amire Visontainé ügyvédje, dr. Rózsa Andor útján ismét beadta, a főkapitányságon annak idején visszavont följelentését. Az új nyomozás aktái a vádtaács elé kerültek, amely elrendelte Wiesinger Jenő tőzsdebizományos letartóztatását. A végzés alapján vasárnap a detektívek előállították Wiesingert, bevitték a főkapitányságra, ahol azonnal letartóztatták.

— Kártyarazzia egy klubban. A szombat délután vasárnapra virradó éjjel egy VIII. ker. Kör Baross-utcai helyiségben táncmulatságot tartottak. Esté 11 órakor néhány katalmas termelő férfi rántotta föl az ajtót és berontott a nagyterembe. Az első pillanatban dermedten állottak meg a párok, ijedt kiáltások hangzottak el, mert azt hitték, hogy ebrödök támadták meg a klubot. A jelenlevők közül azonban többen csakhamar fölismerték, hogy a látogatók Bak Sándor detektívfelügyelő kártyaellenőrző csoportjának tagjai. A detektívek besiettek a táncterem melletti kártyaszobába, ahol néhány frakkos férfi chemin de feert játszott. A detektívek igazoltatták a játékosokat, lefoglalták a kártyasztalon talált 1 1/2 millió korona értékű zsetont, továbbá kétféle millió korona készpénzt és a kártyaszobákat. A játékosokat, a korporsót és a kártyát beszállították a főkapitányságra.

— Osztrák diákok Budapesten. Az osztrák diákok 16 tagú csoportja érkezett vasárnap délután négy egyetemi tanár vezetésével Budapestre. Az osztrák diákok utazásának célja a Balkán-államok viszonyainak tanulmányozása. Balkáni útjuk előtt pedig Budapestet látogatják meg. A vendégeket a Keleti pályaudvaron a külügyminisztérium részéről dr. Walter Emil követségi titkár, az osztrák követség részéről Lurtz János követségi titkár, a főváros részéről Zilahy Dezső, az Idegenforgalmi Iroda igazgatója üdvözölte. Beszédjükre az osztrák diákok vezetője, dr. H. Uebersberger egyetemi tanár, a bécsi egyetem filozófiai fakultásának dékánja válaszolt meleg szavakkal. A vendégek tiszteletére Hornbostel osztrák ügyvivő vasárnap délután teát adott.

— A Budapest-Wien-i személyhajózárok megnyitása. A M. F. T. R. a menetrend szerinti Budapest-Wien-i járatokat a folyó évben a következőképp indítja meg: Első járat Budapestről április hó 6-án, első járat Wienből április hó 9-én. Ezen forgalomban a járatok megindításától kezdődőleg részben módosított menetdíjak és podgyászilletékek lépnek életbe. Fölvilágosítást nyújtanak a társaság igazgatóságára és az érdekeltektől állomások.

— Bicikli és automobil halálos összeütközése a Stefánia-uton. Vasárnap délután Tolnai Simonné, a Tolnai Világlapja kiadójának felesége három hölgy társaságában autón a Stefánia-ut felé hajtatott. Abban a pillanatban, amikor a Stefánia-utra be akartak fordulni, a városligeti tó hidjáról egymásután két kerékpár kanyarodott be ugyancsak a Stefánia-utra. Az első bicikli gyorsan elsuhant a fékező autótól, a másik azonban nekiment a kocsinak és bezúzta az ablakait. Az autó azonnal megállt, de amire a mentők kiérkeztek, a fiatal ember, akinek a homlokát sértették meg az ablak szilánkjai, elvérzett, mert az ablaküveg elvágta a halántékán a főtőérét. A szerencsétlenség színhelyére rendőri bizottság szállott ki és megállapította, hogy a szerencsétlenség áldozata Pávic István 22 éves kocsi, aki barátjával, Óri Józseffel együtt biciklit bérelt és tőle tanult kerékpározni. Miután az automobil vezetője igazolta, hogy a szerencsétlenségért semmi felelősség nem terheli, kihallgatása után elbocsátották a rendőrségről.

— Okvetlenül vegye meg a „Panorama” képes hetilap új (3-ik) számát. A gazdag tartalma és gyönyörű kiállítású képeslap ára 4000 korona.

HAAS LIPÓT

BUDAPEST

VII, Rákóczi-ut 24
VII, Erzsébet-körut 28
V, Lipót-körut 24
IX, Ferenc-körut 36

DEBRECEN

GYÖR

Valódi linoleum

Futószőnyeg bordúrral, 45 cm széles . . . . . 45 K
Futószőnyeg bordúrral, 58 cm széles . . . . . 55 K
Futószőnyeg bordúrral, 68 cm széles . . . . . 70 K
Futószőnyeg bordúrral, 91 cm széles . . . . . 91 K
Egyszínű, barna, m²-ként . . . . . 115 K-tól följebb
Mintázott, m²-ként . . . . . 108 K-tól följebb

Padlókarpit

Linoleum mellett a legjobb padlóburkolat, különféle gyönyörű mintákban
67 cm széles . . . . . 60 K
87 cm széles . . . . . 80 K
100 cm széles . . . . . 85 K

Viaszosvászon

Barchent háttal, 50 cm széles . . . . . 40 K
Barchent háttal, 58 cm széles . . . . . 45 K
Barchent háttal, 78 cm széles . . . . . 65 K
Barchent háttal, 100 cm széles . . . . . 80 K
Barchent háttal, 115 cm széles . . . . . 90 K

Szőnyegek

Futószőnyeg kitűnő minőségben, különféle színekben
65 cm széles . . . . . 25 K
85 cm széles . . . . . 35 K
Futószőnyeg, prima
65 cm széles . . . . . 35 K
85 cm széles . . . . . 45 K

Ágyelő, szmirna-utánzat
60 × 120 cm . . . . . 75 K
70 × 140 cm . . . . . 110 K
Ebedőszőnyeg, szmirna-utánzat
200 × 300 cm . . . . . 690 K
Ágyelő, velour, 56 × 116 cm . . . . . 160 K
Kökuszszőnyeg, I-a min., 200 × 300 cm, gyönyörű mintákkal, kiválóan alkalmas szálloda és hall részére . . . . . 800 K
Falvédők, 80 × 180 cm . . . . . 280 K

Garnitúrák, átvétők és asztalterítők nagy választékban

Függönyök

Etamin, művészi kivitelben, teljes ablak, 2 szárny, 1 drapéria . . . . . 190 K
Cellunit gallérok és kézelők elsőrendű minőségben

Női és férfi

gumikabátok

nagy választékban, rendkívül olcsó árban!
Drapp és zöld színben . . . . . 370 K
Double-kabát, a két szövetszál között gumizva . . . . . 550 K
Szövetszerű kabát . . . . . 600 K

Árak ezer koronában értendőek

Landauer Eduárdnak megkegyelmezett a kormányzó

(A Reggel tudósítójától.) Az ügyészségre az elmúlt héten nagy érdekességű kegyelmi végzés érkezett.

A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére megkegyelmezett Landauer Eduárdnak.

akit halált okozó párbaj miatt kétévi fogházbüntetésre ítélte a Kuria.

Jól ismertek a Landauer-Kirchner-párbaj részleteit, amely miatt a fiatal Landauer Eduárd dr. elsőfokú négyesztendői fogházra ítélték. 1923 április 13-án a Santelli-féle vivóteremben Landauer Eduárd tartalékos huszárhadnagy, az azóta elhunyt neves magyar publicistának, Landauer Bélának fia kardpárbajt vívott Kirchner Sándor fregatthadnaggyal. A két fiatalember a párbajt megelőzően a legjobb barátságban volt egymással, amíg egy ismert, társasági urileány miatt engesztelhetetlenül meg nem hasonlottak.

A párbajban Kirchner beleszaladt Landauer kardjába.

Rögtön beszállították a Verebély-klinikára, ahol április 30-án meghalt. Landauer, Kirchner halála előtti napon letartóztatták, majd átkiszérték az ügyészségre. Landauer több ízben és különböző fórumokon kérte szabadlábrahelyezését, de a bíróság elutasította kérelmét, mert Landauer, a halálos kimeneteli Kirchner-párbajt megelőzően rövid két esztendő alatt 24 párbajt vívott. A 24 párbaj közül Landauer hatot a legvadabb kurzus idején

a Pronay-különítmény néhány híressé vált tisztjével vívott, többek között párbaja volt Bibó Dénessel, gróf Salu Hermannal, Balassa Istvánnal, Marsovszky Györggyel.

Az első tárgyalást a törvényszék 1924 július 13-án tartotta meg, melyen Landauer Eduárdot 2 évi fogházra ítélték a halálos kimeneteli párbaj miatt. Súlycsökkentő körülménynek számították előbbi 24 párbaját és azt, hogy Landauer nem volt hajlandó elmondani a tárgyaláson, hogy mi volt a párbaj oka. A vallomástételt ez irányban Kraysell törvényszéki tanácselnök figyelmeztetése dacára is megtagadta, mondván, hogy nem akar senkit sem kompromitálni. Két hónap múlva a tábla Degré-tanácsa elé került az ügy, ahol Landauer zárt tárgyaláson elmondta a párbaj előzményeit. A tábla erre vonatkozóan elrendelte a bizonyítást, majd 1924 január 15-én a bizonyító eljárás lefolytatása során fölmerült enyhítő körülményeket figyelembevéve, három évre szállította le Landauer büntetését. Végsofokon a Kuria Ráthtanácsa döntött és leszállította a fogházbüntetést két esztendőre. Közben Landauer Eduárd édesanyját, özvegy Landauer Bélánét súlyos csapások érték. Férjét elűtötte a villamos a Kossuth Lajos-utcában, aki sérülésébe bele is halt. Majd 1924 április 24-én olasz földön, Vercellinél Béla fia halálos autókatasztrófa áldozata lett.

A Landauer-család barátai ekkor — amint ezt A Reggel annak idején jelentette —, a Királyi Magyar Automobil Klub részvételével

kegyelmi kérvényt adtak be a kormányzóhoz, amelyet a kormányzó két fia is aláírt.

Landauer a kérvény benyújtása után pár nappal, amikor büntetéséből már egy évet leült, föltételeken szabadlábrahelyezték. A kormányzó kegyelen pedig most végleg visszaadta Landauer Eduárdot özvegy édesanyjának. (k. 1.)

— Utszéli kérdések. A pesti utca partjain azelőtt kis szemeteskosarak állottak, arra hivatták, hogy a polgár ne az utra, hanem beléjük dobja az eldobandó szemetet. Egyidő óta eltűntek ezek a kosarak: leépítették őket. Miért? Kevesebb lett a szemét vagy az utca-söpörők ambícióját sértette, hogy nem minden szemetet hagyhatnak ott az utca kövezetén? Vajon mit takarítottak meg ezzel az üzemi-redukcióval? Az utcakereszteseknél újabban egy-egy szál gázlámpa ég, s a figyelmes szemlélő, ha észrevette halványzöldes kis fényüket, elgondolkodik, hogy mit céloz ez a reform? Ettől világosabb az utca? Ez pótolja a leszereelt Reklámvilágítások fényét és ez a pislak kis mécs tölti ki a világvárosi jellegű mulatózó részeket? Este 10 és 11 óra közt jönnek a színházakból és a mozikból. Szép, népes az utca és a villamosközlekedés most kezd negyedére csökkenni. Már csak negyedóránként jönnek a kocsik, s gyözedelmes lógosok intogatnak kaján kárörömmel a várakozó publikum felé. Miért éppen a legnagyobb forgalom idején csökkentik a forgalmat? Hány új vezérigazgató kell még, hogy mindig friss ötletek termelődjenek a polgár bosszantására? Elindulok a Baross-utca szögletétől észak felé a köruton. Az utcai óra pont tízet mutat. Izgalmas utazás után megérkezem az Andrássy-ut szögletére 10 órákor. Mi ez? Ilyen gyors lenne a pesti villamos? Vagy a magisztrátus titkolni akarja előttem, hogy hányat ütött az óra? Vagy van talán egy kulcs, amely szerint két óra differenciájából ki lehet számítani a valódi időt, de ezt a kulcsot csak a megbízható elemekkel közik? Hány ellenőr vigyáz arra, hogy az órák véletlenül se mutassák egymás idejét? A házfalakon plakátok. Pártok kínálkoznak a közelgő választások alkalmából. Meddő erőlködés. Ennyi világvárosi ideát egyetlen párt se tudna termelni, miért ne szavaznék tehát a Wolff Károly pártjára, amely így ver minden konkurenciát?

— Hat banlita megtámadta a lembergi főposta pénzeszközét. Lembergből táviratozzák A Reggel-nek: Szombat reggel, amint a lembergi posta pénzzárlító kocsija befordult a főpostu udvarára, hat rabló körülfogta a kocsit és abból három pénzeszközt elrabolt. A három zsákban összesen 32,500 — zloty volt. A rablók megszöktek. Miután a kocsis és két hivatalos, akik a rablás szemlélői voltak, passzívan viselkedtek és kihallgatásukkor ellentmondásokba keveredtek, a rendőrség letartóztatta őket.

— Öngyilkosság vagy baleset? Szombaton ójszaka a mentőket Ligeti Manónak, a Rézbányai Faispári Rt. igazgatójának Váci-ut 87. szám alatti lakására hívták ki. Ligeti súlyos morfiommérgezéssel a Bókus-kórházba szállították. Ligeti szívbeteg volt, állandóan használt morfiomot és eddig még nem lehetett megállapítani, hogy véletlenül vagy öngyilkossági szándékkal vett-e be a szokottnál nagyobb adag morfiomot.

— Gyermekelődés. Egy öt és fél éves és egy tízéves kisleány, Bakos Evike és Barabás Sárika együttes szavaló- és táncelőadásukon a kis és felnőtt gyermekek érdeklődését egyaránt lebilincselte. Bakos Evike, ha helyes irányban nevelik és nem kapták el tulkorán, bizonyára megtartja veleszületett intelligenciájának és beszédképességének szép ígérezeit.

— Hugo Bettauer, a tragikus véget ért nagyírú osztrák író „Ököljog” című szenzációs regényét heti folytatásokban közli a „Panorama” képes hetilap. Megjelenik minden szombaton. Egyes szám ára 1000 korona.

Ma

premier

Terézköruti Színpadon

Kezdete 1/2 9 órakor   Telefon: 65-54

Üzlethelyiség

utcai kirakattal és bejárattal, félemeleti berendezett három irodával, remekül felszerelve, háztulajdonosi hozzájárulással, szerződéssel, azonnal átadó. Károly-körtől alig pár lépés, mindenre alkalmas. Bővebbet megbízottamnál József 44-28.

— Leirer Lőrinc még mindig csak igéri a 20 millió jutalmát. A Teréz-köruti rablógyilkosság ügyében az áldozat édesapja, Leirer Lőrinc már a rendőri nyomozás első stádiumában 20 millió koronás jutalmat tűzött ki a tettes kézrekerítőjének. A lapokban közlemények jelentek meg arról, hogy Leirer Lőrinc ezt a husz milliót a királyi ügyészségnél már letétbe is helyezte és arról is jelentek meg híradások, hogy milyen nagy tülekedés indult ígér a jutalom elnyeréséért. Saguly Ferenc védője terjedelmes beadványt intézett a vádhatósághoz, amelyben kifejti, hogy az igazi tettes nyomára a hatóságokat Saguly vezette, önkéntes vallomása révén. Ezért azt kívánja, hogy a Leirer-féle husz milliót Saguly úszított gyerekeinek adják ki, mert ennek a születése adta meg Saguly Ferencnek azt az elhatározást, hogy fölfedje a hatóságok előtt Pödör Gyula és társainak bűnösségét. Jelentkeztek egyébként mások is, akik szintén reflektáltak erre a jutalomra. Valójában azonban ez a 20 millió jutalom a mai napig a levegőben lóg, egyszerűen azért, mert Leirer Lőrinc ezt az összeget csak igérte, de még sehol, semmiféle hatóságnál nem deponálta. Szombaton egyébként tisztelő látogatást tett az öreg Leirer Lőrinc a Markó-utcai fogházban, fölkereste dr. Kovács Péter ügyéségi alelnököt és köszönetet mondott azért, hogy az ügyészségi fogházban humanusan, embersegessen bántak vele. Az ügyészségi alelnöknél Leirer Lőrinc szintén nagylelkű ígéretekkel tett, meg akarta jutalmazni a fogház vezetőjét, de dr. Kovács Péter elhárította a Leirer-

jéle ajánlatokat. A rablógyilkossági bűnpör iratai egyébként a budapesti királyi ítélőtáblához kerültek. Ugyanis a rendőrség, amint ismeretes, bűnpártolás című előzetes letartóztatásba helyezte Helik József napszámot, akinek a fogságát úgy a vizsgálóbíró, mint a vádtanács is elrendelte. Helik azonban szabadlábrahelyezése érdekében Telfolyamodást jelentett be és ennek elbírálása végett küldték most föl az iratokat az ítélőtáblára.

— A rendőrség razziákat rendez a pingpongozó, iskolakerülő diákok után. Budapesten, különösen a serdülő ifjúság körében, az utóbbi hónapokban hihetetlen mértékben lábrakapott a ping-pongjáték szenvedélye. A ping-pong tudvalevően asztali tenniszjáték, amely anynyira elterjedt Budapesten, hogy már nemzetközi versenyeket is rendeznek a játékosok. A fiatalság játékkedvét a vállalkozók is kihasználják, több helyiség rendezkedett be a ping-pongjátékokra és a kisebb kávéházak is átalakították billiárdasztalaikat ping-pongasztalokká. A budapesti iskolák részéről sűrűn érkeztek panaszok a főkapitányságra, hogy az iskolásfiúk és leányok a tanítás ideje alatt elmaradnak az órákról és kis eldugott kávéházakban elpingpongozzák a délelőttöt, ahol az iskolaszerek vásárlására kapott pénzből fizetik a 20-30.000 koronás asztalbérletet. A rendőrség ezért elhatározta, hogy a budapesti iskolák tanári karaival együttesen délelőttönként razziákat fognak tartani azokon a helyeken, ahol a diákok iskola helyett pingpongozni szoktak, hogy a kis iskolakerülők elfajuló szenvedélyének véget vessenek.

A Belvárosi Színház nagy vigjátéksikere

Én már ilyen vagyok

Titkos Ilona

Gombaszögi E., Tarnay, Simon Marcsa, Gárdonyi, Vándory

Kertész Dezső,

A RUSZINKÓBAN

Ghandi módszerével készülnek forradalomra

Aktiv és passzív ellenállás az autonómia érdekében
Fölhívják a népet, hogy verje ki a cseh tisztviselőket

Prága, március 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A csehszlovák nemzetgyűlés a minap elfogadta azt a javaslatot, amely a községi törvény hatályát Ruszinszkóra is kiterjeszti. Ez a lépés döntő lökést adott annak a mozgalomnak, amely

forradalmi uton

akarja kikényszeríteni Ruszinszkó autonómiáját. Az alkotmánytörvény értelmében ugyanis az említett törvény megalkotása a ruszinszkói tartománygyűlés, az úgynevezett sojuz hatáskörébe tartozik s mert ezt a jogot most Prága nyíltan neglálta, a ruszinszkói kommunisták megragadják a jogsérelmet. Gáti József dr. ungvári kommunista képviselő kijelentette a nemzetgyűlésen, hogy

Ruszinszkó nem hajlandó tovább várni

és ha a prágai kormány halogatja az autonómia megadását, akkor

a nép az önrendelkezési jog alapján levonja a következményeket.

Megkérdeztük Gáti József dr. képviselőt, hogy e fenyegetés mit jelent.

— A Csehszlovák köztársaság — mondotta — nem tartotta be azt a szerződést, amelyet Ruszinszkóval kötött, így önrendelkezési jogunkat visszanyertük, a nép szabadon határozhat további sorsa fölött. Mi megkezdjük az akciót, noha tudjuk, hogy börtön vár ránk.

Manifesztumot intézünk a néphez.

ismertetni fogjuk a békeszerződés megszegését. A népet passzív és aktív ellenállásra fogjuk fölhevíteni. A passzív ellenállást az indiai módszer szerint hajtjuk végre. Minden olyan törvényvel szemben

megtagadjuk az engedelmisséget,

amely törvény megalkotására csak a sojuz lenne jogosult. Ilyen a Prágában most megszavazott községi törvény is. Az aktív ellenállás sokféle lehet, de programjába tartozik az is, hogy

fölhívjuk a népet a cseh tisztviselők erőszakos eltávolítására,

mert a békeszerződés szerint jogunk van ahhoz, hogy ruszinszkói tisztviselőket alkalmazzunk és ne cseh tisztviselőket, akiket Prága küldött ránk. Egészen bizonyos, hogy a nép a mi utasításunknak fog a legszivesebben eleget tenni s

kaszát-kapát fog ragadni, hogy kiverje a basáskodó cseh jegyzőket.

— Ez a program — mondotta végül Gáti dr. — teljesen megfelel Moszkva intencióinak és ha sikerül kivívni Ruszinszkó autonómiáját, akkor

az autonómista mozgalmat Szlovénzskóra is ki fogjuk terjeszteni.

— Kiürítik a Conti-utcai fogházat. A komün bukása után, amikor a vizsgálati foglyok száma oly nagyra szaporodott, a Conti-utcai katonai fogházat a budapesti királyi ügyészség vette kezelésbe és azóta ebben a fogházban őrizték a női vizsgálati foglyokat. Most a katonai hatóságok visszareklamálták ezt a fogházhelyiséget a maguk számára. Így a legközelebbi időben kiürítik a Conti-utcai fogházat és a női rabokat a Markó-utcai fogház különemeletén helyezik el.

— Műteremlátogatások: 1. Gyenes Gitta új képei. Sok szép siker virult ki ezen a télen a magyar képzőművészet tájékain. A fejlődése teljében pompázó magyar generáció mellett erős fiatalok bukkantak föl és minden reményünk megvan, hogy ezen a vonalon nincs fogyatéka a magyar integritásnak és itt megakad a lelkes lepitők rohama. Nemcsak azokban bizunk, akik kiállításon bemutatkoznak: vannak nagyon tehetséges művészeink, akik a nagy bőségben nem jutnak szóhoz. Hiányzott ennek a szezonnak kiállításairól a Gyenes Gitta neve is, akit pedig szintén érdemes lenne bemutatni új kollekcióival. Műtermében sok érték halmozódott föl azóta, hogy utoljára a nyilvánosság előtt mutatkozott és különösen újabb rajzai váltanak be tegnapig gazdag ígéretek. Gyenes Gitta kemény, szinte férfias rajzolótemperamentum és régibb képein is az olasz elmélyedő ábrázolás volt a legfőbb. Az emberi forma a térhez és más formákhoz viszonyítva, szóval kompozíció, amely néha a jó freskók egyszerű monumentalitásáig emelkedik. Nyugodt, széles foltokból épített színharmóniában ez a szilárd rajz jelenti a basszust, amely minden harmóniának alapja és ez a rajz most egy sorozat tanulmányfejen mintegy önállósodott és a fehér-fekete gazdag valórskálájából modellált és szilárd konturokkal összefoglalt, lírikusan átlakított tanulmányok (csupa önarckép) java grafikusan közé kvalifikálják az energikusan fejlődő művésznőt. Ebből a sorozatból egészen impozáns darabokat lehet kiválogatni, a formák belső szerkezetének olyan bravuros megállapítását, amelyek a döntően fontos elemek biztos meglátásáról tanuskodnak. Az alak és a tér viszonya itt mellékessé vált, a kompozíció minden lapon jóformán ugyanazt a térbehelyezést mutatja, annál izgalmasabb és elmélyültebb azonban az alak konturjával összefoglalt formaelemek ritmikus rendje, az a belső kompozíció, amely már szinte szobrászi. Nagyon érdekes lenne ezeket a dolgokat egy kiállítás és világi-ésában kipróbálni: így, az intim műteremben, a környezet és idegen művészetek konkurenciája nélkül szinte hősi erővel imponálnak. (Márkus László.)

— Fölöslik a Koronaherceg-utca 6. szám alatti Gutt-mann Béla rt. nagyáruháza. Harisnyók, keztyűk, kötött-drukk, stb. amíg a készlet tart rendkívül olcsó árban árusítatnak. Érdeke erről mindenkinek személyesen is meggyőződni.

— Kosztká István ellen elkészült a vádirat. Emlékezetes még a Rökk Szilárd-utcai családi dráma, amelynek hőse, Kosztká István dr. pénzügyi főtanácsos, tavaly ősszel a nyílt utcán agyonlőtte Valérián Zsigmond alezredesét. Kosztká István dr. azóta vizsgálati fogságban ül. A lefolytatott vizsgálat után Felföldy Elemér dr. királyi ügyész elkészítette már a vádiratot, amelyben szándékos emberölés büntette címén emel vádat. Kosztká a vádirattal szemben kifogásokkal élt, úgy hogy a főtárgyalás előtt az ügy előbb a büntetőtörvényeszkék vádtanácsa elé került. Kosztká egyébként azzal a kérelemmel fordult a büntetőtörvényeszkékhez, hogy ideiglenesen helyezték szabadlábra, vagy ha ezt a súlyos vád folytán el nem rendelhetnék, engedjék meg, hogy egyheti időtartamra a lakásán házi őrizetben maradjon. Azzal okolta meg ezt a kérését, hogy lakásberendezését akarja elszállíttatni, mert kénytelen volt nagy lakását földadni s így butorait be kell raktároztatnia. Kosztká kívánságát a bíróság nem honorálta.

— Tízfrankos bankjegy okvetlenül melléklendő! A nagy állásnéküliségben új konjunktura-alakok mutatkoznak, lelkiismeretlen emberek, akik a reménykedők utolsó pénzét is elveszik. Tipusa ezeknek egy Eugenio Somló néven szereplő egyén, aki hirdetésekkel közöl mint egy „Alexandriai cég keleteurópai osztályának szervező titkára” és magyar férfi- és nőtisztviselőket keres. Kezdőfizetés havi 1200 frank és lakás — de tízfrankos bankjegy okvetlenül csatolandó. A küldeményeket, illetve az ajánlatokat poste restante kéri. A poste restante mindent megmagyaráz, de különben is megbízható helyről értesülünk, hogy Alexandriában nincs tisztviselőhiány, magyar tisztviselőt pedig, akitől nyelvismeretet kívánnak, egész bizonyosan senki sem keres. Ellenben egy hirdetőiroda fölvilágosítása szerint az ilyen hirdetésre legkevesebb 300 ajánlat érkezik, ami a hirdetés költségeinek leszámításával 10,312.500 korona hasznot jelent — a naiv 10 frankokból. Az utóbbi időben mind gyakoribb az ilyen hirdetés. Egy vidéki textilgyár 10.000 munkást keresett a múlt héten! Persze, tízezerkoronás választélyegyet kér. Ideje volna, hogy ezeket az alhirde-tőket szigorúan figyeljék a hatóságok.

— Nyilatkozat. Két hét előtt tudósítást irtam Vogl József rendőrkapitánynak a Filmklubban történt állítólagos incidenséről. Időközben a magam jószántából meggyőződtem arról, hogy informátoraim megtévesztettek, állításuk nem földik az igazságot. Arról a részről pedig, amely a rendőrtisztviselők ügyeleti körében történő változásokról szól, megállapítottam, hogy ez kiadólag főkapitányi rendelkezések szerint történik. Még hozzáteszem, hogy a közleményvel senkit sérteni nem akartam. (k. t.)

— A Balatoni Szövetség közgyűlése. A Balatoni Szövetség vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését gróf Batthyány Lajos elnöklésével. A közgyűlésen megjelent a népjóléti, pénzügyi és földművelésügyi miniszter is. Cséplő Ernő igazgató jelentéséből a hallgatóság megütközéssel értesült arról, hogy a veszprémi pénzügyigazgatóság negyedévi előzetes részletekben már most behajtja a kincstári haszonrészesedést azoktól a villa- és háztulajdonosoktól is, akik még lakásaikat nem is adták ki. Bánó Dezső igazságosabb eljárást kíván a házbérrészesedés adója tekintetében. Kleindin Hugó és Ipur István kormánybiztos felszólalása után Mészöly Gyula azt indítványozta, hogy követeljék a külföldre utazó fűrdővendégeknek 400-tól 1000 aranykoronáig terjedő megadóztatását. A közgyűlés a javaslatot elvetette.

— Kedden kezdik meg a választójogi javaslat részletes bizottsági vitáját. A nemzetgyűlés közjogi és igazságügyi bizottsága csütörtökön, választójogi bizottsága pedig szombaton fejezte be a felsőházi, illetően a választójogi javaslat általános vitáját. A felsőházi bizottságnak mindössze két, a választójogi bizottságnak nyolc ülésnapra volt szüksége ahhoz, hogy szavazásra kerülhessen a sor. A felsőházi vitában Illés József előadón és a vitát bezáró miniszterelnökön kívül kilencen vettek részt. A javaslat mellett szóltak föl Lukács György, Kaas Albert báró, Örfly Imre, Herczegh Béla és Barthos Andor, a javaslat ellen pedig Farkas Tibor, Nagy Emil, Rassay Károly és Ugron Gábor. A választójogi általános vitának Puky Endre előadón, a miniszterelnökön és belügyminiszteren kívül 13 szónoka volt. A 13 szónok közül nyolcan a titkos szavazás, öten pedig a nyílt szavazás érdekében szállottak szóra. A titkos szavazást sürgette Gömbös Gyula, Rassay Károly, Szilágyi Lajos, Vásonyi Vilmos, Huszár Károly, Ernszt Sándor, Ugron Gábor, Meskó Zoltán és Szabó József, a nyílt szavazás mellett foglaltak állást Szily Tamás, Erdélyi Aladár, Erdőhegyi Lajos, Rubinek István és Maday Gyula. A felsőházi javaslat részletes vitáját ma délután 5 óra-ker, a választójogi javaslat részletes vitáját pedig kedden délelőtt 11 órakor kezdi meg a nemzetgyűlés közjogi és igazságügyi, illetően választójogi bizottsága.

— Bratianu visszautasította a németek meghívását. Berlinből táviratozzák A Reggelnek: A román-német tárgyalások újabb nehézségekbe ütköznek. A német kormány meghívta Bratianu miniszterelnököt, aki jelenleg Párisban időzik, hogy visszautaztában érintse Berlint. Bratianu azt felelte, hogy csak az esetben menne Berlinbe, ha bizonyos lenne afelől, hogy a tárgyalásokat sikerrel befejezhetnék. Mint-hogy a német kormány ezt nem garantálhatta, Bratianu berlini látogatása elmaradt.

MAGYAR SZÍNHÁZ

A szezon legnagyobb vigjátéksikere!

CSIBI

Állandó derűtség,
taps, táblás házak

Bajor Gizi

mint tizenhároméves kislány

Csontos Gyula

mint hetvenéves angol lord

Mészáros Giza

Z. Molnár László

Latabár Árpád

Vendrey Ferenc

Gombaszögi Irén

MOZGÓKÉP-OTTHON

Minden idők legnagyobb sikere!

DANTE POKLA

Előadások: 4, 6, 8, 10 órakor

APOLLÓ

Szöke Szakáll

2

szenzációs darabban

KÖNIGSTÄDTNER BOROK

— Az agitáció első vasárnapja. Hangos vasárnapja volt ma Budapestnek. A közösi pártok teljes harci készültséggel fölvonultak, hogy elhódítsák egymástól, ami még elhódítható. A választási harcnak ez volt az első vasárnapja, de a szenvedélyek már is oly magasra lobogtak, hogy szinte kiszámíthatatlan, hogy a láz hová emelkedik, ha még 4-5 vasárnapon így tüzesednek a kedélyek. Pedig ma még csak eszményi célokért folyik a harc: csak a program díszleg a kirakatokban, csak az elvek hódító erejével kísérleteznek és nem a jelöltek egyéni kvalitásaival. Ma csak programot kellett választani és nem személyeket. A személyek majd csak ezután kerülnek bemutatásra és akkor eldől, hogy egy-egy jelölt kedvéért megbojtosítjuk-e a program fogyatékosait vagy a program kedvéért elnézzük-e a jelölt gyarlóságait. Azt hisszük, az embereket összhangba kellene valahogyan hozni a programmal, mert nincs az a szép program, amelyet kicsi emberek ne kompromittálnának és nincs az sovány politikai pártprogram, amelyből nagytehetségű, erős jellemű férfiak ne fakaszthatnának haladást, jólétet, boldogságot. Hogy a szociáldemokraták hogyan párosítják össze a közösi programot a jelöltekkel, ebbe nincs beleszólásunk. De a polgári pártok képviselői a mi képviselőink is, a demokrácia és szabadelvűség, amely az ő lobogójukkal győz vagy bukik, a mi szabadelvűségünk és a mi demokráciánk is. Ma élet-halál harcra van szó. A mostani választások hosszú időre döntik el Budapest sorsát és kicsi, tudatlan, gyöngye jellemű emberek kezében Budapest sorsa még akkor sincs biztonságban, ha a törvényhatóságnak akár minden tagja liberális és demokrata. Pedig lesznek ott mások is. Bizonyos, hogy a reakció, amely idáig fojtogatta a fővárost, nem fog e választásokon megsemmisülni, hanem mint számottevő ellenzék fog bevonulni a város házára. Kemény harcokat kell majd megvívni és ehhez a harchoz emberek kelljenek. Ezekre a harcokra gondoljon a liberális és demokrata pártok vezetési és harcok jelentőségét mérlegelve, állítsák föl a katonai mértéket, amellyel jelöltjeiket megméri. Mert nem elég, ha a választásokon a jelöltek győznek. Budapestnek, a demokráciának, a liberalizmusnak, a tisztességnek és a becsületnek is győznie kell.

— Kiténtetett tüzoltók. A belügyminiszter 24 fővárosi tüzoltót huszonöt éves működésük alkalmából díszreemmel tüntetett ki. A kiténtetett tüzoltók vasárnap délelőtt teljes díszben felsorakoztak a Kun-utcai tüzoltó-laktanya udvarán, ahol Breuer Szilárd tüzoltóparancsnok lelkes beszéd kíséretében tüzte mellükre a belügyminiszter által adományozott kiténtetést.

— Egy öt éves kislányt halálra gázolt a villamos. Vasárnap délelőtt a Baross-utca 129. számú ház előtt egy villamos elgázolta Kovács Annust, egy fűtő öt éves kisleányát. A kihívott mentők nem tudták kislányt a kerek alól kiszabadítani, mire a tüzoltókat értesítették. A tüzoltók emelték ki a villamos alól az elalélt kislányt, aki vasárnap délután a Szentistván-kórházban súlyos sérüléseibe belehalt.

— Nem azonos! Megírta A Reggel, hogy egy Újházi György nevű fiatalember, aki soha lapunk kötelekebe nem tartozott, munkatársunknak adja ki magát. Ez az Újházi nem azonos Újházi György ural, aki a szociáldemokrata párt tanügyi előadója és a „Népszava”-ba ir mélyenjáró szépirodalmi és tudományos cikkeket.

— Széchenyi Gusztáv gróf pöre a végrehajtó látogatása miatt. Dr. Garai Gyula soproni ügyvéd a múlt év folyamán egy polgári pörből kifolyóan biztositási végrehajtást foganatosított gróf Széchenyi Gusztáv földbirtokos lakásán. Amikor az ügyvéd megjelent a grófnál a végrehajtó társaságában az aktus lefolytatására, Széchenyi Gusztáv gróf dühösen rászólt az ügyvédre, hogy értesíthette volna előre kellemetlen látogatásáról és tudára adhatta volna, hogy végrehajtót visz a nyakára. Az ügyvéd rögtön kész volt a válaszal: „Azért jöttem meglepetésszerűen — felelte —, hogy a gróf ur el ne dughassa a butorait a végrehajtó előtt.” E kijelentés miatt a gróf becsületsértés vétsége címén följelentette az ügyvédet a budapesti büntetőjárásbírósnak. A múlt hétre tüzték ki ebben az ügyben a tárgyalást, azonban a panaszos gróf nem volt jelen. Erre a bíróság magánvád hiányában megszüntette az eljárást az ügyvéd ellen. Abban a percben, amikor az ügyet megszüntették, lépett a terembe a gróf, de már ekkor késő volt; az ügy megszűnt.

Ma választ Győr

A győri hölgyek is élénken részt vesznek az agitációban. Milliós fogadásokat kötnek a győztesre — Vasárnap este tíz órától szesztilalom az egész városban.

Győr, március 30.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Győr város mozgalmas választási harca vasárnap érkezett el tetőfokára. Az utóan, a kávéházakban és vendéglőkben reggel 9 óra óta késő éjszakáig másról sem beszélnek, mint a választás esélyeiről és kilátásairól.

Millió fogadásokat kötnek a jelöltek fanatikus hívei.

Vasárnap reggel friss plakátok jelentek meg, amelyekeken tarka össze-visszaságban harcol Vámbéry Ruzstem, Németh Károly és Bárczy Dezső neve. Különösen Bárczyék dolgoznak erősen a plakátokkal. Hatalmas betűkkel és dörgő frázisokkal hirdetik, hogy csak az ébredők nyugalmazott államtitkár-jelöltje kerülhet ki győztesen a küzdelemből. A kerület választóit — de egész Győr városát — a választás esélyein kívül más valami is izgalomban tartotta:

a szesztilalom fölfüggesztésének kérdése.

Győr városát ugyanis a belügyminiszterium azzal a kellemetlen rendelkezéssel lepte meg szombaton, hogy az eddigi választási rendelkezésektől eltérően nemcsak abban a kerületben rendelte el a szesztilalmat, ahol választás lesz, hanem az egész város területére szesztilalmat parancsolt, mégpedig már vasárnap délután 6 órától kezdődően. Nosza, lett erre nagy fölzúdulás és konsternáció mindenütt. A legelősebben természetesen a kocsmárosok tiltakoztak. Még szombaton deputáció járult Horváth Bálint nyugalmazott kormánybiztos, a választás elnöke elé és arra kérte, hogy sürgősen lépjen érintkezésbe a belügyminiszteriummal a rendelkezés megváltozása érdekében. A választási elnök meghallgatta a deputációt és távirati úton azonnal intervenciót is a miniszteriumban. Az intervenciónak az lett az eredménye, hogy a szesztilalom fölfüggesztését kitolták vasárnap este 10 órára. Vasárnap délután — a választási harc utolsó délutánján — a pártirodákból a magánlakásokba terelődött át a korteskedés.

— Berzeviczy Albertet disz doktorrá avatta a szegedi egyetem. Szegedről jelenti telefonon A Reggel tudósítója: A szegedi tudományegyetem vasárnap délből, ünnepi tanácsülés keretében avatta disz doktorrá Berzeviczy Albertet, a Tudományos Akadémia elnökét. Az egyetem részéről Erdélyi László dr. ismertette Berzeviczy Albert tudományos működését. Ezután Berzeviczy Albert letette a fogadalmát, amire Erdélyi László dr. ünnepélyes szertartás közepette fölruházta mindazokkal a jogokkal és kiváltságokkal, amelyek mint honoris causa doktort megilletik. Berzeviczy Albert meghatottan mondott köszönetet a kiténtetésért:

— Nem egy öreg ember áll önök előtt — mondotta —, aki 50 éves írói és tudományos munkájának jutalmát kapja, hanem egy olyan ember, aki egy fiatal doktor ambíciójával akar még tovább dolgozni.

Délből a Kass-szálló nagytermében negyven-teritikes díszben volt, amelyen a szegedi közélet kiválóságai részéről számos fölköszöntő hangzott el.

— Miért lett öngyilkos Zoltán Félix? Amint ismeretes, pénteken délután a Gellért-fürdőben fölbélte magát Zoltán Félix 41 éves tőzsebismányos és azonnal meghalt. Egy kis cédulát találtak nála, amelyen azt írta, hogy bucsuleveleit íróasztalának fiókjában hagyta. Az öngyilkosság ügyében dr. Riszlós László rendőrtanácsos folytatta le a nyomozást. A tőzsebismányos Szemere-utca 10. szám alatti írodahelyiségében fölnyitották íróasztalát, amelyben négy levelet találtak. Az egyik levél az öngyilkos tőzsedő hozzátartozóinak szólt, hármat pedig ügyfeleihez intézett, akiket Zoltán Félix pontosan elszámolt és köszi velük, hogy hol tartotta értékpapírjait. A levelekből kiderül, hogy Zoltán Félixnek semmiféle rendezetlen ügye nem volt, sőt neki volt egy he-

Már kora délután hozzákezdték a pártok vezetői, hogy otthonukban keressék föl a választókat.

Vámbéry Ruzstem legkedvesebb kortese: Vámbéry Ruzstemné dolgozik különösen nagy buzgalommal a szavazatokért. Sorra járja a választókat, hogy szavazatot biztosítson az ő jelöltje számára. Bárczy Dezső érdekében nők kortéskednek a legnagyobb — hűséggel. A nőknek szokatlanul jelentős szerepük jut a választásban: az 5000 szavazatot számláló választókerületben ugyanis 2000 nő van. Bárczyék a napokban külön

nőgyűlést tartottak, amelyre férfiaknak szigorúan tilos volt a bemenet.

Szombat este a Lloyd-szálloda nagytermében egyszerre két párt is rendezett vacsorát: Vámbéryék és Bárczyék. Vámbéry hívei föltűnően sokan voltak ott; közel 700-an jelentek meg a vacsorán. Bárczy pártvacsorája iránt viszont kimosán gyér érdeklődés mutatkozott. Sokat beszélnek a városban a Bárczy-párt egyik legutóbbi pártgyűléséről, amelyen a győri ébredők elnöke, Laky Vilmos bencéstanár föltűnően durva támadásban részesítette Vámbéry Ruzstemet. Laky tanár ur beszédében, miután Vámbéry politikája ellen megfelelőképpen kitombolta magát, azt ajánlotta híveinek, hogy „ha látni akarják Vámbéry Ruzstemet, menjenek a Royal-kávéház köpködő zsidói közé”.

A vasárnap választási harc tapasztalataiból még semmi bizonyosat nem lehet állítani a jelöltek esélyeiről. Sokan határozottan pótválasztásra számítanak Vámbéry Ruzstem és Németh Károly között. A szavazókeretek beosztása is elkészült vasárnap reggelre. A kerület 6 szavazókerületre van osztva. A választás elnök Horváth Bálint ny. kormánybiztos, választási elnök és dr. Kerényi Alajos választási biztos áll. A szavazás adminisztrációját ugyancsak széles alapokon szervezték meg, amire nagy szükség is van, mert a pártvezetők megítélése szerint

a választóknak csaknem 35%-a szavazni fog.

Hogy pedig kire szavaz, azt majd kedden este hirdetik ki hivatalosan.

Ilyen egy 2 millió koronás követelés. A levelekben halála okáról egyáltalán nem emlékezik meg. Kihallgatták gépirókissasszonyát is, aki elmondta, hogy főnöke már két nappal öngyilkossága előtt készült a halálra, akkor ült le íróasztalához és órakon át írta a leveleket, amelyeket fiókjába zárt. Zoltán Félix ismerőseinek több ízben panaszkodott, hogy megszűnt a tőzsedület és valami új vállalkozásba szeretne kezdeni. Tárgyalásba becsatkozott egy porszivóállalattal, amelynek vezérképviselőt akarta megszerezni, de ehhez 100 millió koronára lett volna szüksége. Ezt a pénzt nem sikerült megszereznie és valószínű, hogy emiatti elkeseredésben követte el az öngyilkosságát.

— Léderer főhadnagyot és feleségét elmeorvosszakértők vizsgálják. A Tölgyfa-utcai rablőgyilkosság bűnpörében, amint ismeretes, a katonai ügyészség már elkészítette vádiratát, a főtárgyalás határnapja azonban kitolódott, mert Léderer Gusztáv védője a főhadnagy elmedállapotának megvizsgálását kívánja. A polgári büntetőtörvényesség előtt szintén gyors tempóban folyik Léderer Gusztáv feleségének és Sándor öccsének bünygyi vizsgálata. Dr. Bubits Jenő törvényszéki vizsgálóbíró ma, hétfőn, újra maga elé vezetteti Léderernét s ezzel az utolsó kihallgatással be is fejeződik a vizsgálati eljárás és az íratokat kiadják dr. Minnich Károly és dr. Németh Ödön egyetemi tanároknak, akik már hetek óta foglalkoznak Léderernével, hogy szakvéleményt adhassanak az asszony elmedállapotáról. Az orvosszakértői vélemény elkészítése után a bünygy iratai az ügyészséghez kerülnek, a vádirat szerkesztése céljából. Kodolka Ferenc gyilkosainak bűnpörében tehát a polgári büntetőtörvényesség előtt csak a nyár folyamán kerülhet sor a főtárgyalásra.

Okvetlenül vegye meg

A PANORÁMA

3-ik számát!

A legszebb és legolcsóbb képes hetilap! Ára 4000 K

Háromszinnyomású művészi borítékban, gazdag tartalommal!

A zöld-fehér magyarok élet-halál küzdelme a piros-fehér csehek ellen — a revánsért

(A Reggel tudósítójától.) Hideg, téli szél sültötött vasárnap délután a rákosi rétek fölött, de azért 2 órákor már zsufolt tribünök, emberek tizezrei sorakoztak föl a Hungária-uti pályán, hogy tanu legyenek a magyar-cseh footballcsapatok revanche-harcának s hogy végignézze a bajnokcsapat küzdelmét újpesti riválisuk ellen. Föltünően sok a rendőr. A pálya körül lovesrendőrkordon

lőhátról, kivont karddal piszkálja le a tribün tetején kapaszkodó ifjú footballrajongókat.

A pénztárnál nagy meglepetés: még mindig lehet jegyet kapni. Nagyon sokan nem vették át a jegyüket a szélvihar miatt. Két órákor fejeződik be a Zugló-Törekvés-mérkőzés, ahol a Törekvésnek sikerült a szél segítségével egy góllal legyőznie a Zuglóiakat. Alig hangzik el a mérkőzés befejezését jelző dupla sipjelzés, már jönnek az UTE játékosai. Az állóhely közönsége tombolva, lelkesedve fogadja a lila-fehér játékosokat. *Óriási a zaj, mindkét klub fanatikusai magukból kikelve ordítanak, biztatják a játékosokat.* A szél olyan erősen fúj, hogy gyakran visszafújja az elrugott labdát. A játékosok dideregnek, szveterben játszanak.

Egyre sürűbben jönnek az emberek, a hölgyek bundában, a férfiak télikabátban, sokan a karjukon hozzák a plédet, hogy így élvezzék végig a tavaszi futballkampány legizgalmasabb mérkőzését. Az UTE közben az MTK kapuját bombázza, a lila-fehérek lelkesen játszanak, a tribün zugó helyeslése kíséri rugásaikat. Már körülbelül fél óra óta tart a mérkőzés, amikor a kék égből hópelyhek kezdenek szállani. Az emberek még jobban összehúzódnak, beburkolóznak bundájukba, de mindenki a helyén marad. Most össze-vissza, hol az MTK, hol az UTE van fölényben. A drukkolók arca percenként pirul ki és sápad el. Előbb az MTK játszott szél ellen, az UTE-nek volt könnyebb a dolga, most az MTK-t segíti a szélvihar. Elmúlik tíz perc, elmúlik husz perc, de az UTE továbbra is fölényben marad. Már csak tíz perc van hátra, az MTK és UTE-hívek izgalma a tetőpontra hág, de az emberek figyelme pár percre most elterelődik a mérkőzésről, minden szem a korzó felé néz,

most érkeznek a Slavia-játékosok.

Már futballdresszben vannak, csak kabátot öltöttek magukra, úgy jöttek automobilon szállódából. A fejükön sapka, hárman-nyéven kalap nélkül jönnek. Fiatalok, izmosak, szőkek és barnák, fekete egy sem akad köztük. Nincs taps, nincs éljenzés, leülnek az egyik páholyba és erősen figyelik a mérkőzést. Ót perc van még hátra és nem esett gól. Az UTE egymásután hibáz az MTK kapuja előtt. Egy perc és a bíró lefújja a mérkőzést, a nézők már kiabálják: „Idő, idő“, amikor a lila-fehérek csapatából Paulusz az utolsó percben berugja a gólt. Alighogy beröpült a labda, már lefújja a bíró a mérkőzést. Az UTE-játékosok, mint az örültek rohannak Pauluszra, majdnem szét nem szaggatják, ölelik, csókolják a véresarcu játékos.

— Nagyon mérges voltam — mondja a vállas, szőke fiú —, orronrugtak, kénytelen voltam visszarugni nekik!

A nézők nem akarnak hinni az eredménynek. Főleg azok, akik az MTK győzelmét fogadták. Sok-sokmilliót vesztek el a futballfogadók, mert

az MTK győzelmét ötszörös, sőt tízszeres pénzzel kinalták, az UTE győzelmére alig két-háromszoros pénzt kinaltak.

Az FTC-Slavia-mérkőzés előtt jó negyed-órát szünet volt. Az összefagyott-fázott emberek sétára használták föl ezt az időt. A szélvihar ereje még nem hagyott alább, amikor

kiléptek a pályára a Slavia játékosai. Most, hogy már nincsenek kabátban, látni csak, hogy milyen izmos, vállas, magas férfiak. Fehér nadrágjuk van, a trikójuk piros-fehér, hatalmas kockáktól tarkított, szívük fölött fehér mezőben nagy ötágú vörös csillag, olyan a dresszük, mint a szokék öltözete. Az FTC játékosai zöld trikóban fehér csikkal lépnek a pályára, a legtöbb sötétzöldt szviterben van. Pályát választanak, a Slaviának kedvez a szerencse, az FTC-nek kell szél ellen játszania. A közönség lélekzetviasszafojtva várja a cseheknek szél által is támogatott fölényét, mindenki fél, hogy megismétlődik a prágai kudarc. De az első tíz percben behizonyosodik, hogy

az FTC játékosainak nincs mitől félniük.

A Slavia futballistái professzionisták. A zöld-fehér ferencvárosi fiúk pedig a fanatizmustól lázasan rohannak a labdára, a nézők is buzditják őket és a cseheknek sokkal győngyebb-klasszisu zöld-fehérek úgy küzdenek, mint a hősök. Egyszerre csak, egészen váratlanul

beröpül a labda a cseh kapuba,

Az emberek elsápadnak egy pillanatra, nem akarják elhinni, hogy a labda beröpült a félelmetes híri Slavia kapujába, nem hisznek a szemüknek, hogy az FTC berugta az első gólt. Azután mámorosan, mint a félelmetek, tombolnak ordítanak, tíz magyar játékos rohan oda a fiatal fuhoz, ölelik és gratulálnak neki, a tribünön pedig fölzudul a nézők tomboló buzditása:

Arany Bány

— Jegyzet Vámbéry Rusztemről —

Amire ezek a sorok megjelennek: valahol messze Angliában kíváncsian nyitogatja a maga londoni reggeli lapját B. Shaw és talán tudósítást keres a rövid magyarországi hírek között arról, hogy vajon mi történt barátjával, doktor Vámbéryvel abban a választási küzdelemben, amelybe Magyarországon előbb vagy utóbb minden embernek bele kell sodródnia... Ez a félelmetesen okos B. S., akit mostanában a legnevezetesebb angol írónak mondanak: bizonyára tud annyit Magyarországról — ha másként nem is, a barátja leveleiből —, hogy ebben az országban: a tudomány és irodalom mostanában mostohatestvére, a politika segélyezésére van ráutalva és ez a méltatlan mostohatestvér idáig nagyon szükmarkuan bánt lerongyolódott rokonaival. Új embereknek kell kondícióba lépni a magyar politika neveléséhez, szabályozásához, hogy ezt a szilaj suhancot vagy vérbeborult szemü kupecet a helyes utra térítsék. A magyar politika... Bizonyára B. Shawnak is megvan a maga véleménye erről a cirkuszi vagy kocsmahebi produkcióról és ezért keresi reggeli lapjában, hogy mi történt Vámbéry barátjával abban a városban, amely a Rába és a Rába duna-parti torkolatánál fekszik, ahol most ötezerkét ember szavaz arról, hogy a régi magyar politika maradjon-e érvényben, vagy pedig új iskolamesterek jöjjenek, akik majd új utakon próbálnak bizonyos boldogulásuk felé nevelni és tanítani családokozott embergenerációkat...

B. Shaw, amint erről a mikrométer-érzésű íróról föltehető, a világ milliméterjeinek látásai közben bizonyára fölfedezi azt az ezred-résnyi kis elváltozást is, amely a világ látománya közepette Magyarország felől mutatkozik: — így fényjelek mutatkoznak a külföldi néző előtt az eddig elsötétedett ország területéről; csöndes barátja, ama Vámbéry Rusztem, aki ötvenesztendőskorára szinte rettegve menekedik a napi politika elől tudományos könyveibe, idegen nyelvek labirintusaiba, törvénykönyvek templomaiba:

— Tem-pó magya-rok!

A csehek nagyon dühösek, a gól után vadul játszanak, ha durván belelagnak egy-egy magyar játékosba, az állóhely fölcsiklik. Pfuji! — ordítják és mindenki a magyar bírót szidja, hogy miért nem állítja ki a cseh játékosot. Azután egy cseh futballistába rugnak bele, alig ér hozzá a zöld-fehér, már eldől a földön és nyögdesel.

— Ne szimulálj, Hladis-Dobernig — kiáltják a tribünről —, ha van valami bajod, fuss az öltözőbe!

Az első féldő eimulik, anélkül, hogy a csehek gólt tudnának rugni.

— Ugy látszik, kevés dohányt kaptak a cseh profik — mondja szakértően az egyik MTK-játékos. Féldő alatt nagyon sokan elmennek, hideg van, a nők nem bírják a dermesztő téli szelet. A második féldőben még gyorsabb, még kiméletlenebb a küzdelem. De hiába. A bíró lefújja a mérkőzést, a cseh játékosok fejüket leszegve vonulnak le a pályáról, a zöld-fehér fiúk pedig örömmujongva, a közönség udvivalgásától kísérve sietnek öltözőjükbe. Gerő Ferenc bíró hagyja el utolsónak a pályát,

az állóhely közönsége pfujjozza, szidja a magyar bírót, hogy tulságosan kedvezett a Slaviának.

Az embertömög gomolyodik kifelé a pályáról. Az öltözőben pedig, amilyen boldogok a zöld-fehérek, olyan csüggedten vetkőznek a cseh játékosok. A magyar fiúk mámorosak, mindenki dicséri őket, boldogok, hogy megverték a cseheket. Mialatt a csehek öltözőkódtak, bejött hozzájuk az FTC egyik lapdaszedőgyereke, hozta a lapdát, amellyel a gólt rugták nekik.

— Az elnök ur küldte önöknek, hogy tegyék el emlékébe.

— Köszönjük — válaszolták a csehek fanyar mosollyal.

maga is kiáll a győri piacra, hogy a katedra fanatizmusával vagdalja ellenfelei fejéhez a meghamisított bibliát, a ronggyá váltott magyar tudományt, a már csak emlékeiben élő magyar irodalmat.

— Nagy dolognak kell történni Magyarországon — gondolja magában reggelizőasztalánál a legnagyobb bölcsesség hetvenedik évéhez közelgő B. Shaw —, hogy ez az európai műveltségű ember kiálljon a lármások, nyugtalanok, rendbontásból és zürzavarból élők szőszékére és a maga tudományos politikájának keresen híveket abban az országban, ahol a könyveket már mind eladták a zsidó antikváriusoknak, miután az apák behunyták szemüket...

— Nagy dolognak kell történni Magyarországon — gondoljuk magunkban mi, szegény, rövidlátó magyarok, hogy az Arany Bány ódon fogadjában, az üvegetes étteremben tudományos politikáról is beszélgetnek az emberek, holott ebben a szállóban idáig legföljebb a lőügynökök bonyolították le üzleteiket, kereskedelmi utazók nyújtogatták fíradt lábaikat, vagy pedig szőkevény pesti szerelmesek bujtak el egy sarokasztalnál. Nagy dolog ez — akár bukik, akár nyer Vámbéry Rusztem —, hogy egy magyar tudós, akit még ellenségei is kíméltek idáig patkányharapásikkal: most elérkezettnek látja az időt, hogy ötvenesztendőskorának a multak örömei és sikerei fölött megnyugvó esőndjét; az élet minden nyavalyája ellen kárpótoló és gyógyító tudományos könyveit: a föld fölött magosan szálldosó elgondolkozásait és a dolgok mélyében való buvárkodásait odahagyja azért, hogy a győri Arany Bányban beszélhessen a maga politikai eszméiről, elmélyedéseiről keresztényeknek és zsidóknak.

— Nagy dolog ez — gondoljuk magunkban és Shaw-val együtt várjuk a keddi ujságot, amely majd hírt hoz arról, hogy az apostol milyen eredménnyel járt a győri piacon.

Krúdy Gyula

VER-KO cipők

Muzeum-körút 33

Értesítés!

T. VEVOINKNEK tudomására adjuk, hogy a tavaszi férfi, női és gyermekcipőudonságaink elkészültek, illetve külföldről megérkeztek. Tisztelettel kérjük, hogy cipőszükségletének beszerzésénél bennünket föltétlenül meglátogatni sziveskedjen, midőn is meg fog győződni áraink jutányos voltáról.

Egyben a mai súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel elhatároztuk, hogy egyes fajta cipőket korlátozott mennyiségben

önköltségi árban

bocsátunk t. vevoink rendelkezésére, melyekről alant közlök árszámelvényt.

Női barna divatpántos ... 285.000 K
Női lakk divatpántos ... 295.000 K
Női sűrű divatpántos ... 355.000 K
Férfi félcipő ... 360.000 K
Gyermek bagaria pántos ... 155.000 K

SZÖNYEG

NAGY VÁSÁR

Alkalmi vételek

Gyönyörű selymes valódi perzsa összekötő	csak 2,200.000 K
Valódi perzsa sűrű dívanyitakáró	csak 7,500.000 K
Remek valódi perzsa ebédőszőnyeg	csak 15,000.000 K
Kitűnő veionr ebédőszőnyeg	csak 1,850.000 K
Elsőrangú Siambul ebédőszőnyeg	csak 5,500.000 K

Szmirna ebédő- és egyéb mindennemű futószőnyegek igen olcsón

SCHILLINGER BÉLA VI. Teréz-körút 15 Aladtva 1907-ben

Vászon
Sifon
Karton
Delén
Csipke
Selyem
Szalag
Szövet
Bélés

legolcsóbb áron

KLEIN ANTAL

dívatáruházában

VII, Király-utca 53. szám (Akácfa-utca sarok)

KÖZGAZDASÁG

A világ pénzeszsákja

Newyork, március közepén.

(A Reggel newyorki tudósítójától.) A newyorki kikötő hatalmas pierjei közé befutó hajók között nincs egyetlen egy sem, amely ne hozná a födelzetén valamely európai állam, város, bank vagy iparvállalat kölcsöntkereső ügynökét, igazgatóját vagy meghatalmazottját. A felhőkig érő ormóttan háztömegek sziklába ágyazott, acéllal vértezett betonbarlangjaiban hever

Európa elvázott és foszlányokká lőtt ifjuságának csillogó vérdíja.

az aranyhalom. Másfélmilliárd dollár körül jár az az összeg, amelyet e hónap eleje óta kölcsön gyanánt kértek Amerika bankárjaitól, s a kölcsöntkeresők sorában megtaláljuk a világnak majd minden államát, nemzetét. Németország 193 millió dollárral szerepel e sorban, Ausztria 54 millióval, Csehország 91 millióval, Jugoszlávia 5 millióval. Oriási igényekkel lépett föl a mult hetekben Anglia és az északeurópai államok, elsősorban Finnország, ahol nagy érdeklődést váltott az amerikai tőke a háboru befejezte óta és a kölcsönigényekkel együtt körülbelül

800 millió dollárra rug az az összeg, amelyet Európa kér Amerikától.

Honnan kerülnek elő ezek a gigantikus összegek? Bizonyos, hogy Amerika hatalmas aranytartalékának zöme a háborus nyereségekől halmozódott föl, de a háboru már hetedik éve megszűnt és a tőkék halmozódása, szaporodása még egyre tart, egyre szélesebb rétegek kapcsolódnak bele a mozgatóké hullámzó, változatos életébe. Körülbelül tíz esztendeje, hogy elkezdtek a magasnévértékű értékpapírok fölprózását 10, 5 sőt 1 dolláros címletekre, ami a bankok ügyfeleinek a számát gyors ütemben megnövelte. Az eredmény minden elképzelhető várakozást fölülmúlt. A részvénytulajdonosok száma 25 év alatt 4,400,000-ről 14,400,000-re szaporodott s ma már átlag

9100 dollár névértékű részvény esik egy tulajdonosra.

Az osztalékjövdelem megoszlása a részvénytulajdonnak még gyorsabb ütemű demokratizálódását mutatja, mert amíg 1917-ben az osztalék

× **Április végén nevezik ki Kállay Tibort kereskedelemügyi miniszterré.** Elsőnek jelentette A Reggel, hogy az új kereskedelemügyi miniszter Kállay Tibor lesz. Kinevezésének elodázásából azonban sokan arra következtettek, hogy a volt pénzügyminiszter nem fogadja el a neki följajlott tényleget, illetően a miniszterelnök nem hajlandó honorálni Kállay föjteteleit. A kormányhoz közelálló helyen ezzel szemben kijelentették A Reggel munkatársának, hogy a kereskedelemügyi miniszterség kérdése megoldottnak tekinthető és Kállay kinevezését egyelőre csak az késleltetheti, hogy a volt pénzügyminiszter elnöke a választójogi bizottságnak. Mihelyt azonban a választójogi bizottság befejezi működését, vagyis előreláthatóan április végén Kállay kinevezése a hivatalos lapban is megjelenik. Ugyanekkor kerül nyilvánosságra Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter fölmentése és külügyminiszteri kinevezése. Mindenesetre megnyugtató volna, ha már egész embert látnánk a kereskedelemügyi élén.

× **Kamat és osztalék, a betéti kamaltól újabb leszállítása** és ezzel szemben egyes iparvállalatok osztalékának erőteljes emelkedése lassan kiegyenlíti azt a bosszantó diszparitást, ami a részvények jövdelemzősége és a készpénztökek hozadéka között ezideig fönnállott. A bankkattell kamatskálája a szabad — időre nem kötött — betétekre 7% kamatot állapít meg, holott az elsőrangú iparvállalatok ma már ennél magasabb osztalék kiosztására készülnek. — A Viktória-malom, beavatottak szerint, 30,000 K, a Magyar pamutipar 12,000 K, a Hungaria mütrágya 8—10,000 K osztalékot fog fizetni.

× **Az amerikai bessz. Newyorkból jelentik A Reggel-nek:** A gabonahossz recsegő rombadulése után a newyorki értéktőzsdére is rákerült a sor. Hetekig tartó lassu lemorzsolódás után a fantasztikus magasságokba fölérő árfolyamok hirtelen letörtek. Egyre nagyobb részvénytömeget vet a piacra az a kistökérség, amely hónapokon keresztül vette föl a részvények százezreit, abban a reményben, hogy a hossz az egekig nő s most ijedt riadalomban elveti magát minden értékpapírját. A gabona- és az értékpapírpiacon hanyatlása nem maradt elszigetelten és a primör nyersanyagok piacán, bár egyelőre még lassu, de tartós árcsökkenés jele mutatkozik. Nincs hét, hogy néhány ponttal ne esnének a pamut- és gyapjúárak s ha a déli félgömb gabonatermése olyan bőséges lesz, amilyennek ígérkezik, s ha a világ pamuttermése az idén, mint ezt általában várják, jelentősen meghaladja a multévi termést, akkor őszre jelentős lépéssel köze-

lékjövdelemnek csupán 9.5%-a jutott az 5000 dollárnál kisebb jövdelemű polgárságnak, ez az arányszám 1923-ban már közel járt a 30%-hoz. Az amerikai ember az európai köztudatban még mindig úgy szerepel, mint vérbeli játékos, aki kész egész vagyonát bármely percben egy kártyára föltenni, ha kedvező ehance mosolyog rája. A statisztika képét adja az amerikai ctitzennek; a szorgalmas és takarékos polgárnak mutatja, aki

szívós munkával gyarapítja egyenletes ritmusban növekvő vagyonát.

Tizenkét év alatt a takarékbetétek összege az Egyesült Államokban 8,400,000,000 dollárról 20,874,000,000 dollárra emelkedett. S hogy e növekvő vagyon egyre nagyobb tömegek között oszlik meg, az kitetszik abból, hogy ugyanazon idő alatt a betevők száma háromszorosra emelkedett, 12,584,000-ről 38,868,000-re. A klasszikus nemzetgazdaság alapvető igazsága áll az Egyesült Államok növekvő gazdagságára is. Ez a vagyon ma már majdnem kizárólag

munkából táplálkozik

s a hirtelen és nagy erővel fölébredt takarékosági ösztönből, amely a munka gyümölcseit megőrizni igyekszik. Hogy milyen széles körben buzog ez a takarékosági és vagyonszerző hajlam, annak legékezőbb bizonyítéka, hogy a nagy amerikai iparvállalatok tőkészsükségletüket nem a bankok vagy tőzsde révén elégítik ki, hanem

saját alkalmazottaik

köréből. Az United States Steel Corporation, az Unió hatalmas acéltrösztje 100,000 részvényt bocsátotta ki jegyzésre hivatalnokai és munkásai körében, 125 dolláros árfolyamon,

havi 5 dolláros részletfizetésre.

E 100,000 részvényt 50%-kal tuljegyzték, úgy, hogy a vállalat újabb 100,000 részvényből álló pakettet bocsát ki alkalmazottai között. Ennek a rendszernek azonban nemcsak az a célja, hogy a takarékosági hajlamot növelje a munkásokban és a hivatalnokokban, hanem az is, hogy évről-évre szorosabbra fűzze a viszonyt a tőke és a munka között és fokozatosan letompítsa az ébredő osztályharc élet.

lebb juthatunk a háboruelőtti árszínvonalhoz. A gabona és a gyapot lévén a két végpontja annak a tengelynek, amely körül az emberiség nagy tömegének megélhetése forog.

× **Magyar Jelzálog-Hitelbank közgyűlésén** előterjesztették a külföldi hitelezőkkel létrejött végleges megállapodásokat, amelyeket elfogadtak. A bank alaptökejét 132,000 db. 10,000 K névértékű B jelzésű részvénynek a tartalékalapok terhére leendő kibocsátása után 9,570 millió K-ra emelték. Az osztalékot 3000 K-ban állapították meg és augusztus 1-én kerül kifizetésre. Az igazgatóság új tagjává Gavarry Fernand meghatalmazott miniszter (Páris) választott meg. A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülésen megállapított nyert, hogy a hitelezőkkel kötött kedvező megegyezések alapján a Magyar Jelzálog-Hitelbank rendezése immár véglegesen tető alá jutott. Madarassy-Beck Gyula báró elnök javasolta, hogy az intézet vezetése reorganizáltassék, s a vezérigazgatói teendők alól fölmentessék és hogy részére igazgatósági elnöki állásában továbbra is az intézet felső irányításában és a külföldi kapcsolatok ápolásában való intenzív részvétel tartassék fönn. Az igazgatóság Madarassy-Beck javaslatát magáévá tette.

× **Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár** igazgatósága megállapította az 1924. évi mérleget és elhatározta, hogy a március hó 31-én tartandó 78-ik rendes évi közgyűlésnek 3000 korona osztalék kifizetését fogja javasolni.

× **A Budapesti Takaré- és Vésárpenztár Rt. XVII. üzletévének közgyűléséről** közli: A mérleg szerinti tiszta nyereség 5,139,311,000 korona. A XVII. számú osztalék-szelvényt az intézet április 1-től kezdve részvényenként 800 koronával váltja be az intézet vásárpénztári főosztályának a marhavásártéren és a sertésvásártéren, valamint bankfőosztályának a központi városába Károly-köruti részén és főköjének a központi vásárcsarnokban lévő pénztárainál. Az intézet alaptökeje 900 millió, tartalékalapja pedig 7 milliárd.

× **A Nemzeti Takarékpénztár és Bank Rt. közgyűlése** elhatározta, hogy az 1924. évi 2,042,924,177 korona nyereségből (1923. évi 533,035,047 koronával szemben) részvényenként 2000 K osztalék (előző évben 600 korona) fizetessék ki folyó hó 30-tól kezdve.

XII. FRANKFURTI VÁSAR

Általános vásár: április 19—22-ig
Technikai vásár: április 17—22-ig
Németország legnagyobb szakmák szerint csoportosított mintakiállítás

A vásár ujdonságai az óriási keretekben épült

Haus der Moden,
mely felöleli az összes kulturnemzetek női és férfi divatujjdonságainak kiállítását

DIVATBEMUTATÓKKAL,

továbbá

TÁP- ÉS ÉLELMISZERKIÁLLITÁS

Képviseltek közvetítése

Fölvilágosítást nyújt a tiszteletbeli megbízott:

Aczél Gyula, Budapest VII, Rákóczi-ut 32. Tel.: J. 118-10

A 75% vízumkedvezmény
8 hetes németországi tartózkodásra jogosít
Utazási kedvezmények

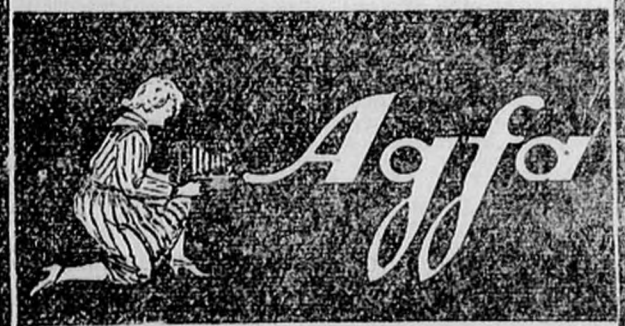
Díjtalan vásárl igazolvány

Hálószoba topoly, teljes berendezés 35 millióért
Lámpák tölgy, vitrines komplett, 45 millióért külön külön is átadó

Uriszoba klubgarnitúrával együtt 135 millió K-ért
Podmanizky-utca 14. szám

SZAKORVOSI rendelés
vér- és nemibeteg részére.
EZÜST SALVARSAN OLTÁS

Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussal szemben

Tanuljatok fényképezni!

Képzeld el, mily érdekes lenne, ha önállóan fényképezni családját, rokonait és ismerőseit. Örömet szereznél vele önmagának, rokonainak és barátainak. A fényképezést könnyen meglehet tanulni és nem drága szórakozás.

Az I.

Agfa-Foto-Tankönyv

kezdők részére

rövid idő alatt megtanítja fényképezni. Az I. Agfa-Foto-Tankönyvet ingyen adjuk. — Kérje azonnal!

ifj. Stern Bernát és Tsai cégtől, Budapest VI, Ó-utca

6

STOEWER Kérjen ajánlatot a vezérképviseletől: V, Vilmos császár-ut 60. Telefon 48-65

Guttmann Béla Rt

IV, Koronaherceg-utca 6

Harisnya, kesztyű és kötöttárúk

nagyáruház

teljesen megszűnik!

Az összes cikkek bámulatos olcsón árusítatnak

„Hol vannak a nagyok — hol vannak a vezérek?”

A Színész Szövetség régi vezetősége meg sem jelent az álmos vasárnapi közgyűlésen, ki akar válni a szövetségből, hogy megalakítsa a Színészkamarát

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt gyalog, konflison és automobilon álmos színészek érkeztek a Teréz-körúti Színpad elé, ahol délelőtt 10 órára hirdette idej rendes közgyűlést a Színész Szövetség. Viharos színpadi és választmányi gyűlések előzték meg a vasárnapi közgyűlést és a világot jelentő forró deszkák napok óta a szokottnál is forróbban sütöttek izgatott hisztrionok talpait, az öltözőkben és színházi társalgókban jelentőségteljesen sügták egymás fülébe Shakespeare és Drégely Gábor hősei:

vasárnap vihar lesz!

A színészek ugyanis egyáltalán nem titkolták, hogy elégedetlenek a régi vezetőséggel, új listák keletkeztek, a régi elnökséget, élén Hegedűs Gyulával, már régen elparentálták, fajt accompli-ként beszéltek Környey, majd Rózsahegyi Kálmán elnökségéről és elenyészően csekély volt azoknak száma, akik a régi vezetőség mellett tartottak ki. Negyed 11 órára nagy nehezen összegyűltek mintegy 80-an a Teréz-körúti Színpad nézőterén, nagyjából kétkatonái a pesti színpadoknak, köztük néhány hölgy is — a Blaha Lujza-Színház egy csinos kis másodszebretjén kívül valamennyien a dráma komoly papnői — és Molnár Dezső ügyvezető igazgató végre megnyitotta a közgyűlést. Alig fejezte azonban be mult évről szóló beszámolóját, amikor a nézőterén fölhördült egy hang:

— Hol vannak a nagyok? Hol vannak a vezérek?

Izgatott moraj visszhangzott a kérdésre. A beigért vihar már-már bontogatni kezdte

fekete szárnyait, amire föllépett Szőke Szakáll és zamatos zsargonban „leszögezte”, hogy a választmány és a lemondott elnökség valóban távollétével tündököl, amire Sarkadi Aladár, a kedves, vicces kis Sarkadi, akit a színpadon mindig maltretíroznak, vérszomjas hangon üvöltött föl a színpadra:

— Meg kell bélyegezni őket!

A megbélyegzésből természetesen semmi sem lett, Molnár Dezső leszerelte a forradalmárokat, elfogadtatta az elnöki jelentést, a választmánynak megadta a fölmentést, majd Tarnayval indítványozta, hogy a régi elnököt választásuk megújítják. Hegedűs Gyula szó nélkül keresztülment, a választmány három alelnöke közül azonban csak Kiss Feri választotta meg egyhangú lelkesedéssel. Rátkapt és Vágót azonban kibuktatták. Elég volt belőlük — mondták haragosan a sötét nézőterén. Helyettük Kürthy Józsefet és a kis Sarkadit választották be alelnököknek. A tárgysorozat utolsó pontján indítványok szerepeltek, azonban bámulatos módon senki sem tett semmiféle indítványt és így a közgyűlés álmosan, úgy, ahogy összegyűlt, föl is oszlott.

A Reggel értesülései szerint a Budapesti Színészek Szövetségének régi vezetőségében már régebben megérlelődött az a gondolat, hogy a vezetőség tagjai kilépnék a Színész Szövetségből és megteszik a lépéseket a Színészkamara fölléltatása iránt. A vezetőség elmaradása a vasárnapi közgyűlésről már ennek az elhatározásnak a komolyságát jelezte dokumentálva.

Beszélgetés Sudermann Hermannal Adyról és Molnárról

Merán, március 26.

(A Reggel alkalmi tudósítójától.) A meráni korzó legnagyobb szezációjára, ha Sudermann Herman, a világhírű német drámaíró nagyritkán végigsétál a népes Vándelhallen-és-benéz a koncertterembe. Ugyanok is a titkár kíséri, aki mindenkit szigorúan távollattól.

A 68 éves Sudermann senkivel sem beszél, teljes visszavonultságban él

a szigorú Martinsbrunn-szanatóriumban, ahol december óta lakik. Csak a meráni polgármester ajánló levelének köszönhetően, hogy bejuthatott hozzá. A kora délutáni forró napsütésben a sanatórium terraszán fogadott. Nyugágyon hevert és az öltözői alpok havas csúcsiban gyönyörködött. Amikor megtudta, hogy magyar vagyok, hirtelen érdeklődés csillant föl arcán.

— A magyar irodalmat — mondotta élesen —, sajnos, nem ismerem annyira, amennyire szeretném. Sok nagyszerű magyar tehetséget ismerek és ezekben csodálom az alkotás hevet. Tudom, az utóbbi években a magyar drámairodalom sok néves reprezentánsa emelkedett a világhír szárnyára. Ezek közül

csak Molnár Ferenc színműveit ismerem és ezek valóban megérdemlik azt a nagy sikert, amelyet világszerte arattak.

Legújabb műveit még nem olvastam, de az „Ördög” társadalmi problémájának nagy mélységei és a „Liliom” halk jellemének kitünő meglátása után, azt hiszem, előlegezhetem az elismerést új műveinek is. A költők közül

a korán elhunyt Ady verseit ismerem,

de talán előrehaladt korom vagy inkább ellentétes irodalmi följogásom folytán, nem nagy rokonszenvvel látom az új költőket, akik új formákat és új levegőt akarnak hozni. Ady is e dekadens irányzat képviselője, de

nála az új formák sem rejtik el az igazi, robusztus tehetséget.

Kis szünetet tartott és a titkár tiltakozó mozdulatai ellenére cédvélrel tettem a német irodalmi viszonyokra.

— Németországban — ragadta meg a kérdést — sokan már most úgy beszélnek műveimről, mint anakronizmusokról, amelyek elmult társadalmak problémáit és gondolatvilágát rögzítik meg, elkopott drámaírói eszközökkel. Én mégis ragaszkodom ahhoz az ideológiához, amelyben munkáimat megírtam. Elfordulok az új irányzatoktól, mert sose tudtam vagy inkább nem is akartam követni őket. Sokan tehetségtelenségüket, a művészi invenció hiányát leplezik, amikor a szimbolizmus néha megmagyarázhatatlan ködébe rejtik munkájuk vélt értelmét. Csak kevesen, így

George Kaiser, tudta megtalálni azt a járhatlan utat, amely fejlődést hozhat a német irodalomban.

PITROFF MIKLÓS

okl. gépészmérnök, autóspezialista

SOFFÓRISKOLAJA

az 6 kizárólagos oktatásával és személyes vezetéssel. Fölvételi iroda: Erzsébet-körút 28. szám, I. em. 16. Telefon: József 116-79. — Kiképzés saját luxusautókon. Olcsó csoporttanfolyam április 2-ig jelentkezők részére 900,000 koronás tandíjjal, mely részletekben is fizethető. Magánképzés is.

Ne vegyen

felöltőt, raglánt, tértül v. gyermekruhát, míg nem látta

Imp. szövét
raglán

600
ezer K-tól följebb

Tiszta nyári burberry

felöltő

1,300
ezer K-tól följebb

Eredeti angol, francia és amerikai

kész felöltő- és esőkabátkülönlegességek

Külön mértékosztály!

Schnur Henrik

kirakatát
Rákóczi-ut 15

Valódi angol
öltöny

980

ezer K-tól följebb

Gyermek-
ruha

különlegességek rendkívül

olcsó
drakon

Kirakataim vasárnap is nyitva!

Még megkértem, beszéljen önmagáról.

— A közönség — mondta derűs mosollyal — még mindig az enyém. Ebben a gyönyörű meráni völgyben sem feledkeztek meg rólam az emberek. A meráni színház pompás előadásban hozta színre tiszteletemre „Stein auf Steine” című darabomat. A nagy siker most sem maradt el. Szegény

Bettauer barátom is itt volt ezen az emlékeztető estén.

akkor még nem sejtette, hogy merénylet készül ellene...

A meráni forró napsütést már a hirtelen hűvös váltotta föl, amely elől mindenki bemenekül a meleg szobába. Sudermann is bucsuzik; a beszélgetés véget ért.

Záhy Pál.

Karinthy Frigyeset április elsején a vádlottak padjára ültetik

(A Reggel tudósítójától.) Április elseje a tréfák hagyományos napja s így valóban stilszerű, hogy Karinthy Frigyes, a jeles magyar író, a nagy humorista, erre a napra komoly szerepet kapott.

Április elsején mint vádlott fog szerepelni Karinthy Frigyes a büntetőtörvényszéken, a Töreké-tanács előtt.

A „Fekete mise” című novella miatt kerül Karinthy a vádlottak padjára. A novella „Az Est” mult évi szeptember 24-iki számában jelent meg — Karinthy sajtósági tehetségének egyik legérdekesebb művészi terméke. Az Ujszülött mosolyog a bűnös világra az oltár elé varázsolt rózsabokorból s a mosolyra eltűnnek a szörnyű vágyak és anyák szeretnének lenni a hetérék. Ez van a novellában, de az ügyész vádirat szerint az inkriminált novella egyetemes tartalma fajtalan cselekmények és jelenetek kiszínezett leírását foglalja magában s ezenkívül a római katolikus anyaszentegyház vallásos tiszteletének egyik legfőbb tárgyát képező szentmise szertartását nyilvánosan meggyalázta és ezáltal közbotrányt okozott. Ez alapon a királyi ügyész-ség sajtó útján elkövetett

szemérem elleni vétség és vallás elleni kihágás

címén emelt vádat az író ellen. A váddal szemben Karinthy védője azzal érvel, hogy az inkriminált novella sem nem pornografikus írásmű, sem pedig vallásgyalázást nem tartalmaz, mindezt csak erőszakosan lehet bele-magyarázni, — mert a novella irodalmi munka. Az író védője a föltárgyaláson irodalmi szakértők meghallgatását fogja indítványozni, hogy azok döntsék el, vajjon a pörbefogott sajtóközlemény tiszta irodalmi munka-e, vagy pedig olyan, mint amilyenek a vád beállítja.

Ping-pong

asztalok, készletek legolcsóbban

KERTÉSZ II., Andrassy-ut 36

Brilliansokat, gyöngyöket

és régi ezüstdarabokat Schmelezer Benő Károly-körút 28. sz. (Köz-teljes értékben vásárol ponti városház főkapunál)

MEGHIVÓ.

Az Ujságkiadó Tisztviselők Egyesülete folyó évi április hó 4-én, délután fél 7 órakor tartja

36-ik évi rendes közgyűlését

amelyre a t. tagtársakat tisztelettel meghívja az Elnökség

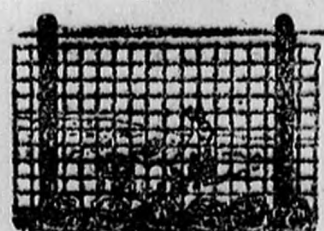
Tárgysorozat: 1. Az elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Zárszámadás előterjesztése. 4. Alapszabálymódosítás. 5. Kisorsolt igazgatósági tagok választása. 6. Indítványok.

Az alapszabályok 15. §-a értelmében indítványok legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál írásban bejelentendők.

HUNGÁRIA DRÓTFONATOK

a legjobb és legtekélyesebbek!

Egyedüli gyártója: Haidekker Sándor Rt.

Sodronyszövet-kerítés, vas-butor és láncgyár

BUDAPEST,

VII, ÜHÖI-ut 48/22

Budai fők:

II, Fő-utca 59/22

Arjegyzők ingyen és bér-mentve

Rozsdásodás ellen kátrányozott tűskés drót alkalmi áron

BRILLIÁNSOKAT

Székelly Emil Király 51 utca

gyöngyöket, ré-giségeket bárkinél drágábban vesz. Tel.: J. 103-35 (Teréz-templ. szembe.)

GYERMEKEK BOLDOG OTTHONA

Krúdy Gyuláné

gyermekotthona Hűvösvölgy, Páfrány-ut 7. szám alatt (telefon 89-23) megnyitott! — Villalokas a klimatikus vidéken. Tanítás és átkelés a svájci gyermekotthonok mintájára. Hízókurák, testi és lelki nevelés. A várostól 18 percrenyire a 89-as villamossal. Leszállás a Nagyhidnál. Polgári olcsó árak. Állandó orvosi fölügyelet. Gyermekeket már 2 éves koruktól vállalunk

GYERMEKEK BOLDOG OTTHONA

Budapest II, Hűvösvölgy, Páfrány-ut 7

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

hát most mért nem szól bele a Király-Színházi családba, mi? Ilyenkor persze bedugja a fejét a homokba, magát az egész história nem érdekli, maga csinos kis színházi strucc?!
— Mondj igazat és...

— ...betörök a fejed, mi? S a maga okos kis kobakjéért nagy kár volna, mi? Nahát majd...

— Nodekérem szépen: azonkívül, szavamra mondom, nem is tudom, hogy áll ez az egész dolog.

— Szóval én mondom el, mi? Mert az én fejemért nem kár... Ne fázzon, öregem, nem teszek lakatot a számra.

— Kéjjel hallgatom.

— Ha görögös volt, emlékezhetik még a Homéros szülővárosáról szóló kis versikére, amelyben el vala mondva, hogy: „Hepta poleis dierridzusin“... — hogy hét város versengett Homéros szülővárosának dícsőségéért... Hát ezt még megérttem valahogy. De ezért a librettóért?

— Hát ki írta végre „ezt“ a librettót?

— Király Ernővel való megbeszélések alapján B. Fekete. Hajszára egyeznek a figurák is, de még a nevek is. Csak hogy itt Fekete Viktusát — Petrusnak hívják. Mi az, hogy — Petrus? Hol van ilyen magyar név! Milyen névnek a rövidítése, a becéző neve ez? Na és száz és egy „költői interrogatív“, amelyre nincs felelet.

— Például?

— Például: miért utánozza Kosáry Fedákot, Honthy Hanna meg Somogyi Nusit? Ezzel a járádsággal mindjárt az eredeti garnitúrával is lehetett volna játszani a darabot. De nem lehet lenyelni a Teleki-téri díszleteket sem, amelyekért még egy vidéki staggione-társulatnak is restelkednie kéne. Faragó Jenőre, ugylátszik, azért huzták rá a viselődöt, mert egymásután a harmadik „idegen“ darabjával szerepelt az Unió operettszínházain és szó, ami szó — a jóból is megárt a sok. A „Szulamit“ után, „A feleségem babája“, most ez a császárné „hadapródja“ és hajszádon mult, hogy a Blahában most a változatosság kedvéért egy eredeti Faragót elő nem adtak. A „Clo-Clo“-t...

— Hát elmarad?

— El. Vasárnap déli diszpozíció szerint a Blaha legközelebbi ujdonsága Szilágyi László és Radó Gáspár operettje, a „Régi jó Budapest“, amelynek egyik fővonása a régi Óbudavárban játszók, főszerepét pedig — Müller Pepit —, akinek nappal egy kis cukrászdája van a Belvárosban, éjjel pedig pezsgőspavillonja Óbudavárban, Somogyi Nusit fogja játszani. Az Óbudavári fővonásban föl fognak lépni a béke összes attrakciói, Johnson és Dean, Kürty Klári, Szirmai Imre, tele a színház világos és sötét huszártisztekekkel.

— Na és a Király?

— Melyik? A színház vagy az Ernő?

— Mind a kettő.

— A színház ma kezdi meg a „Sybill“ próbáit. Király Ernő hajdani szerepét, a nagyherceget Kertész Dezső játssza, akit átkoznak a Belvárosból. Petrovot viszont — Nádor, Sarah-t Honthy Hanna. Sybillt a démoni Lábass Juci játssza, aki egyelőre Olaszországban tanulja a szerepét, de a hét végére megérkezik. Ugyancsak a héten érkezik meg Cannesből Gombaszögi Frida, első föllépése a Vigben az „Ezüstlakodalom“-ban lesz.

— Na és mi van egyébként a Vigben?

— 11-én premier, amint tudja: Galsworthy: „Ablakok“ című darabja. Az „Ablakok“ hősnője, egy öreg ablaktisztító leánya, aki egy ifjúkori botlásért börtönbe kerül, kiszabadulása után pedig szobalány lesz egy polgári családban. Itt a fiu belészeret, az egész ház fölfordul miatta, nagy bajok kerekednek, valóságos barrikádharok, de a költő megoldja a bajokat azaz, hogy kinyitja az ablakokat, hadd jöjjön be a megbocsátás, a megértés friss, tiszta levegője. Darvas Lili játssza a darab szép női főszerepét, a publikumnak sok öröme lesz benne.

— Na és egyébként és azután?

— Az idej játékrenden ezenkívül már csak egy prózai darab szerepel, mégpedig külföldi, vagy angol, vagy francia, ezirányban döntés még nincsen. Utána pedig évadzáró műnek egy zenés darab következik, mégpedig Yves Mirande „Pas sur la bouche“ című új operettje, amelyet csak két héttel ezelőtt mutattak be Párisban óriási sikerrel. Heltai fordítja, de

hogy kik játszik, az még a „Halló, Amerikal“ további sikerétől függ.

— Szóval a Fővárosi Operettszínház „megy“?

— A Fővárosi Operettszínház és a Magyar Színház megy, egyedül — az utóbbiban már minden este a „Csibé“-t adják. Na és megy a Belvárosi Színház is, amely elérkezett a „rajzos plakát“ sikeréig. Ha tudnillik egy színház nemcsak nyomtatott, hanem már rajzoltat is plakátot egy darabjához, akkor ott egyidőre minden rendben. Az „En már ilyen vagyok“ rajzolt plakátját ugyan nem hiszem, hogy ki merik majd ragasztani. Titkos olyan negligésben van rajta, hogy a darabban direkt grönlandi expedícióhoz van öltözve ehhez képest. Pedig hát a darabban is...

— Na, na, na. Polgári lapban diskurálunk, kérem.

— Bendegúz, maga megőrült. Maga oktat engem? Talán a saját házatája előtt söpörne, maga kis színházi utcasöpörő.

— Már megint gorombáskodik!

— A Belvárosban Camoc Hamilton nevű angol író „A milliomos miss“ című darabjáról van újból szó, amelyben röviden az történik, hogy a szóbanforgó milliomos miss a családja egy festő lakásán találja, amire a miss, aki a festőnél igazán csak festeti magát, egy jelenlevő másik milliomos nyakába ugrik és elárulja, hogy azért van itt, mert ő már két hete a milliomos felesége. Notabene, az egészről egy szó sem igaz, ami azonban a családot egyáltalán nem befolyásolja boldogságában és a milliomos fanyar képpel viszi haza a feleségét, aki nem is felesége. A második fölvonásban aztán meghódítja a szeszélyes milliomoslányt, úgy, hogy az már ténylegesen is szeretne a felesége lenni, de a milliomos otthagya északa egyedül, mondván: „Ha ketten lennénk egyedül egy puszta szigeten, akkor sem kellenél, mert viccet csináltál az egyetlen szent dologból a világon.“ A harmadikban aztán a hölgy hódítja meg a milliomost, akivel a világ kedvéért egymás mellett, de egymás nélkül élnek egy kastélyban, vidéken, öreg hársfák és orgonabokrok között. Végül tényleg férj és feleség lesz belőlük.

— Renaissance?

— „Az árnyhalász“ reprise, Baló Elemérrel. Utána Farkas Imre „Májusi muzsika“ című zenés darabja, a főszerepben Ilosvay Rózsival. A költő élete története a Vagszínházban „Hónapos szoba“ címen már előadott vígjáték fölhasználásával. Bájos munka.

— Bécs?

— Fedák változatlan ragyogása, továbbá Ruttkay Gyuri „Keringő“-jének reprise. A reprise olyan volt, mint egy premier: szép, hangulatos és izgalmas. Bécsből egyébként tegnap érkezett meg Pestre Madge Paggany, a magyar születésű, híres angol táncosnő, akinek április 2-án lesz az estélye a Vigadóban. Orosz iskola, vagyont érő kosztümök, vad vörös fej. Mit akar még?

— Valami kedveset.

— Kettőt is. Titkos kiszáll az ágyból a II. fölvonásban, az „En már ilyen vagyok“-ban. A csöndben egyszerre megszólal egy izgatott hang a nézőtér közepén: „Enye, de remek macska!“ Irtózatos nevetés és nyíltszíntaps. Titkos megfordul, nem érti, néz a közönségre, — még nagyobb taps. Erre olyan zavarba jött, hogy kiment a színházról. Kint mondták neki, hogy mi történt. A másik: „A császárné apródja“-nak egyik előadásán ül a nézőtérben két drága, finom, őszhajú ember, egy ur és egy dáma. Zilahy Gyula, a jó öreg Zsül-kijön a színházra a meggypiros hajdu-uniformisában, hosszú, ősz bajszával, galambszínhajával. Egy-szerre csak megszólal a nagymama: Ejnye, ejnye, de ismerős ez a fiu. Hol is láttuk csak? Azt mondja rá az öreg gavallér: Hát persze, hogy ismerős. Nem emlékszel, fiam? Együtt láttuk utoljára — a „Bilitzky kadét“-ban, a Nemzetiben...

— Na és a pletyka?

— A Lipótvárosban estély volt egy ismert notabilitásnál. Az estély alatt egy férj keresni kezd a feleségét, nem találja sehol. Végül is eljut a fürdőszobáig, az ajtó zárva van. Kopog.

Az ajtót csakugyan a felesége nyitja ki. A férj sugárzó arccal vegyül meg a feleségével együtt a társaság közé, a fürdőszoba melletti ajtón pedig cigarettázva lép ki egy fiatalember. A kopogtatásra egyszerűen átlépett azon a homályos ablakon, amelyet a férfiek sohasem vesznek észre...

* Vasárnapi hangversenyek. Vasárnap délután Izabella főhercegnő és József Ferenc főherceg védnöksége alatt impozáns keretek között folyt le a Zichy Géza gróf emlékére rendezett hangverseny. Toldy László magas nivóju ünnepi beszédben méltatta Zichy Géza gróf sokoldalú egyéniségét, majd zongoradarabjait Antalffy László, költeményeit Márkus Emília adta elő. „Roland mester“, „Nemo“, II. Rákóczi Ferenc“ című operái egyes részleteit Székelyhidy, Venczell, Záborszky Ilona, Budanovits Mária énekelték a budai Szent Cecília körúti egyesület és az Egyetemi Euekkarok közreműködésével. Nagy közönség rőtta le az elhunyt művész iránti kegyeletét. — Biscara Betta, Maleczkyné tehetséges növendéke vasárnapi hangversenyén üde koloraturhangján a „Constanzai óriás“-sal, Strauss-dalokkal és Meszlényi Róbert egy kedves hangulatu dalával meleg sikert aratott.

* Bemutató a Terézköruti Színházban. „Ha már éppen revü kell, — hát ez revü.“ Ez a címe Nagy Endre parodisztikus revüjének, amelyet ma este mutat be a Terézköruti Színház, Budapestnek nemcsak első, de egyetlen kabaréja. A kabaré műfajának legrövidebb és legáltalános megváltozása: újságírás a színházban. Ez a tíz képből álló kis revü olyan friss, bátor, aktuális és ötletes, mint egy jó újság. A műsor másik két „főradab“-ja, Lányi Viktor és Nagy Endre fordulatossá, artistikus, magyar muzsikájú kis operettje: a „Bergengócia“ és Liptai Imrénének „A strucc“ című két-fölvonásos vígjátéka, amelynek főszerepét természetesen Salamon Béla játssza. Egy pompás „commedia del arte“ és két kis tréfa egészíti ki a műsort, amelyben a kabaré művészei kivül Pártos Gusztáv és a Dénes-Pethesduó vendégszerepel.

* Dolnay Ilona és Sárossy Mihály szombaton este tartották hangversenyüket a Zenekadémián. Az érdekes színésznőt és a finom gitárművészt zajosan tapsolta a koncert nagyszámu közönsége.

* Holló Klára, Baló Elemér április 4-én 10 órakor adja II. chansou- és szavalóestjét a Zeneművészeti Főiskolán.

**A szezon legnagyobb
művészi élménye:**

**ŐSZI
SZERELEM**

Pierre Wolff és Henri Duvernois
4 fölvonásos színműve

**Renaissance
Színházban**

**Somlay Arthur
Simonyi Mária
Ilosvay Rózsi
Harsányi Rezső
Maklár Zoltán
Baló Elemér**

Csütörtökön új betanulással

Az árnyhalász

Baló Elemérrel a címszerepben

VI, Révay-u. 18 KIS KOMÉDIA Telefon: 14-22

Szerdán, április 1-én új műsor

Kezdete 10 órakor

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének viharos közgyűlése

Berendelt tisztviselők és alkalmazottak lehurrogták és leszavazták az ellenzéket

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezet vasárnap délelőtt az újvárosi nagytermében közgyűlést tartott, amelyet az ellenzék részéről már hetekkel ezelőtt megindított erőteljes akció előzött meg. Ugy látszik, az akció eredményétől félt a szövetkezet vezetősége, mert

mindent elkövetett, hogy a szövetkezet keretén belül jelentkező kritikai hangot elnémítsa.

A vasárnapi közgyűlésről még a sajtót is kizárták Schnetzer tábornok urék. A Reggel munkatársának alkalma volt a

„hivatalos tilalom”

ellenére is részletes információt szereznie a köztisztviselők viharos közgyűlésének lefolyásáról. Mindenesetre érdekes a dolog előzményeként az, hogy Schnetzerék milyen módon és milyen eszközökkel igyekeztek maguknak többséget szerezni az erőteljes ellenzéki törekvésekkel szemben. Már napokkal ezelőtt förendelték a vidéki kirendeltségeik vezetőit, ezenkívül a szövetkezet összes alkalmazottait összegyűjtötték és Pagányi aligazgató nyomtatékosan tudtukra adta, hogy a vasárnapi közgyűlésen kötelesek megjelenni és fölülkötően ellensúlyozni az ellenzéki felszólalásokat. Így történhetett, hogy a közgyűlés termét zsufolásig megtöltö, mintegy

négyszáz jelenlevő közül körülbelül háromszáz a szövetkezet berendelt tisztviselőiből és alkalmazottaiból került ki.

A szövetkezet berendelt alkalmazottai, az előre elkészített program szerint, a közgyűlés megnyitására Schnetzer tábornokot, a szövetkezet ügyvezető elnökét hatalmas éljenzéssel fogadták, mire Schnetzer üdvözlő beszédet tartott azokhoz, akik kitartanak az ő személye mellett. Kemény szavakkal

„meghélyezte” a destruktív sajtót,

amely kritizálni meri a szövetkezet dolgait és hangot ad az ellenzék kritikájának. Schnetzer tábornok ur szerint a sajtó egyrésze azért támadja a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetét, mert az keresztény intézmény. Ez a nagyon is egyéni megállapítás szerfölött tetszett a berendelt éljenzőknek és tápsozóknak, mert kitörő helyesléssel fogadták. A műsoron szereplő ováció lecsillapulta után Ember Jenő kért szót napirend előtt és megemlítette, hogy

a szövetség tisztviselőkarát és alkalmazottait presszióval rendelték be a közgyűlésre

csak azért, hogy az igazgatóság álláspontját minden áron keresztülvigyük. Még 20%-os fizetésjavítást is ígértek az alkalmazottaknak, csak jöjjenek el a közgyűlésre. Az ellenzék nevében tiltakozik az ilyen eljárás ellen, ami visszaélés a tisztviselők helyzetével és súlyos sérelem a kritika szabadsága ellen. Az ellenzéki felszólaló beszédét a hivatalos álláspont képviselői folytonos közbeszólásokkal igyekeztek megzavarni, amivel percekre sikerült a nyugodt tanácskozás menetét megszakítani. A fölmólvény megadását javasoló indítvány fölvetése után Ember Jenő ismét felszólalt és

rámutatott arra, hogy az 1920-ban módosított alapszabályok az elnökségre bízták az üzlet-részjegyzéseket. Az intenció itt kétségkívül az volt, hogy a szövetkezet vagyona ne oszadjon meg az üzletreszek korlátlan szaporításával. A vezetőség azonban ezt

önmaga javára használta ki,

ahelyett, hogy a tagok érdekeit védte volna meg. Így történhetett meg, hogy 29 igazgatósági tagnak 40.000 darab üzletresz van a birtokában. Ember Jenő ezután fölolvasta a következő deklarációt, amelyet a szövetkezet ellenzéki érzelmű tagjai nevében elfogadásra ajánlott:

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének régi tagjai megdöbbenéssel vettek tudomást a vezetőségnek ama többé-kevésbé titkolt intézkedéséről, amellyel lehetővé tette, hogy az igazgatóság tagjai, számszerűen mintegy 29-en, 1000-1000-re menő üzletreszt jegyeztesse maguknak akkor, amikor az üzletreszek számának szaporítása ellen még alapszabályváltozásba is belement egy előző közgyűlés. Az igazgatóság e ténykedés által egyrészt a vagyonban való részesedésükben, másrészt az igazgatásra való befolyásukban rövidítette meg a szövetkezet tagjait.

Az igazgatóságnak ezen akciója a szövetkezet fölötti uralom megszerzését jelenti és a tagok vagyoni igényének kiszájtását.

Jelenti 30.000 szövetkezeti tagnak az őket közösen és egyetemlegesen megillető vagyonból való kiszorítás megkezdését. Kijelentjük, hogy

az igazgatóság iránt az eddig tapasztalt önző magartása és a tagok érdekét sértő eljárása miatt bizalmatlanok vagyunk és részükre a fölmólvényt meg nem adjuk.

Az ellenzéki tiltakozás elhangzását a vezetőség berendelt hívei állandó közbekiabálásokkal próbálták lehetetlenné tenni. Egy Schudi nevű tag lármás „visszautasításban” részesítette az ellenzéki felszólalót, egy debreceni küldött pedig azt indítványozta, hogy Ember Jenő ellen az elmondott beszéde miatt indítsanak büntető eljárást. Sas Béla azt indítványozta, hogy akiknek régebbi időkbeli származó követeléseik vannak a szövetkezetrel szemben, azok ne csupán a mai papirkoronaértékben elégtessenek ki. Ezt az indítványt az elnök még szabadságra sem bocsátotta.

Schnetzer Ferenc elnök az ellenzéki vádak azzal próbálta ellensúlyozni, hogy ők annak idején szabadba tették a jegyzést, azonban a tagok nem jelentkeztek tömeges jegyzés céljából, nyilván, mert bizalmatlanok voltak. De az igazgatóság nem volt bizalmatlan és ezért igyekezett minél nagyobb mértékben részt venni az üzletreszek jegyzésében. A részvénytársasággá való alakulásról pedig kijelentette Schnetzer, hogy az most nem időszerű, azonban,

ha a kormány megtiltana a nemtagok részére való kiszolgálás mai rendszerét, akkor szó lehetne a részvénytársasággá való átalakulásról.

Ezután az elnök szavazásra tette föl az ellenzék szónoka által előterjesztett deklarációt és bizalmatlansági indítványt, amit azonban a közgyűlés többsége elvetett. Itt aztán megint megjelentek Schnetzer és a többi napirendi pont változatlan elfogadása után a közgyűlés véget ért. Az ellenzéki tagok a közgyűlés végén kijelentették, hogy akciójukat tovább folytatják. A kereskedelmi törvényszéknél haladéktalanul följelentést tesznek az üzletreszek alapszabályellenes megosztása ellen.

Színházi közlemények:

* „Magnetic”. A Magyar Színház e hét péntekjén mutatja be Pásztor Árpád nagy érdeklődéssel várt színművét, a „Magnetic”-ot. A színház művészgárdájának legjavát mozgósítja a siker érdekében. Bajor Gizi, Csontos Gyula, Törzs Jenő, Báthory Giza, T. Oláh Böske, Gombaszögi Irén, Kömmedy, Toronyi, Rubinyi, Hegedüs, Várnai, Abel, Thury, Sárosy játsszák a „Magnetic” szerepeit. Pásztor Árpád új darabja nagyszerű rendezői és technikai feladatok elé is állítja a színházat; rendezője Vágó Béla. A darab érdekes díszletei mindmégannyi látványosság, melyeket Baja Benedek tervezte.

* A „Cigányprimás” jegyelt mai naptól árusítja a Városi Színház pénztára és a jegyirodák. A címszerepet Rózsahegy Kálmán játssza, Kálmán Imre, az illusztris szerző, vezényel.

* A Vígyszínház hetét természetesen a legújabb siker, Zilab Lajos „Csillagok” című színműve dominálja. Kedden, csütörtökön, valamint vasárnap is a „Csillagok”-at adják. Hétfőn és szombaton az „Ezüstlakodalom” folytatja fényes pályafutását. Szerdán hosszabb pihentetés után új betanulással a „Szerelom vására”-t játsszák. A nagyhatású színmű a Vígyszínházról indult világtúrája és nemcsak minden nagy színpadon hódított, de mint film is páratlan sikert ért el. Pénteken a bécsi Burgtheater színészei Octave Mirbeau „Geschäft ist Geschäft” (Az üzlet üzlet) című színművében lépnek föl. Főszereplők Lotte Medelsky, Babette Devrient-Reinhold, Devrient, Heine, Hennings, Haussermann, Schmidt, Seydelmann, Streiber. Vasárnap délután a „Bunbury”-t adják.

* Bródy László szerző este szombaton, április 4-én a Zeneművészeti Főiskola Kamaratermében Rózsahegy, Rellé Gabriella, Székely, Baló, Makláry, stb. közreműködésével. Jegyek Mentornál és a Zeneakadémia portánál.

* A „Csibi” 25-ik előadását hétfőn ünnepli a Magyar Színházban, amely ezzel a darabjával az idei legnagyobb és legnépszerűbb vigjátéksiker érte el. A jubileum „Csibi” a „Magnetic” pénteki bemutatójához minden este, azonnal pedig az új darabbal váltakozva szerepel a műsoron mindenkor Bajor Gizi, Csontos Gyula, Mészáros Giza, Z. Molnár, Latabár remek együttisében.

* Lehar-jubileum van ma hétfőn a Városi Színházban. Huszonötödik évét játssza a Mester világhírű operettjét, a „Fraskita”-t, amely csodálatos muzikájával, vidám előadásával egész Budapestet meghódította. A pompás darab Serák Márta, Gábor József, Molnár Vera, Sziklai József és Szirmai Vilmos kitérő együttisével ma, hétfőn, kedden, pénteken és vasárnap este szerepel a Városi Színház műsora. Jövő vasárnap délután a „Mályvácska királykisasszony” nagyszerű és látványos balettel adják mérsékelt helyárakkal.

* „Én már ilyen vagyok”, a Belvárosi Színház kacagató slágere szerda és szombat kivételével minden este szerepel a műsoron, mindannyiszor Titkos Ilona, Gombaszögi Ella, Kertész, Tarnay, Gárdonyi brilliáns vigjátéki együttisében. Szerdán a színház téli szezonjának kiemelkedő bohózáti sikere, a „Ki babája vagyok én” ünnepli 50-ik előadását, ugyancsak a nagyszerű Titkos Ilonával, Tóth Bökével, Kertészrel, Tarnayval. Szombaton Fodor László nagyszerű vigjátéka, „A nagyságos asszonyt már láttam valahol”, vasárnap délután pedig Lakatos László kitérő „Fej vagy irás”-a — amelyek ez lesz első délutáni előadása — szerepel a műsoron.

* „Fraskita” — világsiker — Városi Színház. Szinre kerül: ma hétfőn huszonötödik évét, kedden, pénteken és vasárnap este 8 órakor.

* „A császárnő apródja”. A Király-Színház hetének minden estéjén „A császárnő apródja”. Butykyak Ákos szenzációs új nagy operettje kerül szinre Kosáry Emmy, Homth Hanna, Király, Rátkai, Latabár, Szirmai parádés együttisében, amely ma a világ legjobb operette előadását jelenti.

* Kálmán Imre vezényel, Rózsahegy Kálmán játssza a címszerepet a „Cigányprimás” szerdai reprizén a Városi Színházban. A világhírű zeneszerző mátlól fogva maga is részt vesz operettje próbájában, amelyek már hetek óta folynak. A Városi Színház mindent elkövet, hogy az előadás méltó legyen Kálmán Imréhez és híres művéhez. S igyekezetének sikerét magán a nagyszerű darabon s a kitérő szereposztáson — Rózsahegy Kálmán, Vigh Manci, Kolbay Ildikó, Hamvas Józsa, Galetta Ferenc, Sziklai, Horti, Gábor nagyszerű együttésén — kívül az a rendkívüli érdeklődés is garantálja, amely a „Cigányprimás” iránt már a fölújítás első hírére megnyilvánult. A diadalmas Kálmán-operett a szerdai reprizén kívül e héten csütörtökön és szombaton este kerül szinre a Városi Színházban.

* „Halló, Amerikai!” hete lesz a Fővárosi Operettszínház jövő hete is. Minden este a nagyszerű revüt adják. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a „Nótás kapitány” kerül szinre.

* Nézz meg a hirdető oszlopokon a Városi Színház helyárait.

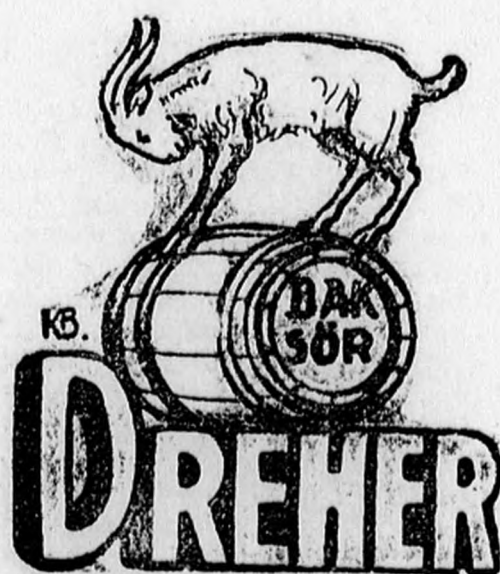
* Vaaly Ilona, Somogyi Nusi, Nádor, Boross, Vendrey sikerkoszorúja együttése minden este a Blaha Lujza-Színház diadalmas új Stolz-operettjében. „A feleségem babája”-ban.

* Városi Színház. Heti műsor: Hétfőn „Fraskita”, Kedden „Fraskita”, Szerdán „Cigányprimás”, Csütörtökön „Cigányprimás”, Pénteken „Fraskita”, Szombaton „Cigányprimás”, Vasárnap délután „Mályvácska királykisasszony”, este „Fraskita”.

HIRES MEINL JAMEK
25.000—30.000 koronáig

HIRES MEINL COMPÓTOR
17.000—23.500 koronáig

A KIS UNDERWOOD

irodai, utazási és magánhasználatra

10 S
havirészlet!
3 1/2 kg

UNDERWOOD STANDARD

gyári új és újajápitett írógépek díjtalan bemutatása országsszerte

MERCEDES számológépek

GOERZ összeszendő-gépek

Vezérképvisellete:

GEREBENBÉLA Budapest VI. Andrássy-út 1
Telefon: 38-31

MOZI

Film-Rádió

VICTOR MARGUERITE regényének, a „La Garconne”-nak filmváltozata körül a magyar mozicenzura valóságos szonglormutatványokat végzett. Mindössze négyszer adta vissza a filmet, azaz a megjegyzéssel: nem engedélyezhető. Azonban ötödször már a szigorú cenzorok szíve megpuhult s engedélyezték a „La Garconne”-t. A kanapé ellenben ez alkalommal is kidobták: megtiltották, hogy a film címűl akár a „La Garconne”, akár „Lerbiér kisasszony legénylété” megjelölést felhasználják. A film gazdája beleenyugodott a döntésbe és lázasan kutat egy megfelelő — fehér cím után.

A LEGDIADALMASABB OPERETT: Lehar Ferenc „Vig özevgy”-e, miután a világ minden operettzinpadá bejárta, bevonul a filmre. A Metro-Goldwyn-gyár készíti a Lehar-operett filmváltozatát és a főszerepet a legérdekesebb amerikai filmszínésznő, Mae Murray játssza. A rendezés munkáját Erich von Stroheim végzi, aki a „Vig özevgy” fővételénél különös kísérlettel próbálko-

zik: a szereplőket minden festék, sőt puder nélkül játszattja.

AZ AMERIKAI UNITED ARTISTS és a német Ufa között létrejött az együttműködésre vonatkozó megállapodás. Eszerint az United Artists filmjeit Németországban szűz-ölvén Ufa-mozgó fogja játszani, viszont az United Artists évenként hat Ufa-film amerikai plasztizációjára kötelezte magát. Ez a szerződés keresztülhúzza az amerikai filmipar védekező politikáját és egészen biztos, hogy a hat német filmet több is fogja követni.

LUBITSCH új filmjének „Kiss me again” a címe. A főszerepeket Monte Blue, Marie Prevost és Clara Bow játsszák.

PARISBAN a hét folyamán mutatják be Germaine Dulac nagy filmjét, az „Ame d'Artiste”-ot, amelynek főszerepeit Yvette Andreyor, Nicolas Collina és a magyar Petrovits Szechtiszláv játsszák.

„Elragadó és kedves emberek a Magyarok” — mondja Leatrice Joy, Várkonyi Mihály amerikai partnere, aki Budapesten át utazott Konstantinápolyba

Vasárnap délután utazott át Budapesten Leatrice Joy, az amerikai Paramount-filmgyár primadonnája. A vonat érkezése és indulása közötti időben a Reggel munkatársának alkalma volt beszélgetni a „Tizparancsolat” női főszereplőjével.

— Nagyon sajnálom — mondta Leatrice Joy —, hogy nincs időm Budapesten kiszállni és megismerkedni a magyar fővárossal. Azok a magyarok, akikkel eddig találkoztam, olyan kedves és elragadó emberek, hogy szívesen barátkoznék meg az egész nemzettel.

— Sajnos, a kötelesség és munka — teszi hozzá szomorúan — nem engedi, hogy mindig saját kedvünk szerint cselekedjünk. Különösen érdekel, hogyan fogadják a magyar közönség a legnagyobb amerikai filmet, a „Tizparancsolat”-ot, amelyben én is jelentős szerepet játszom. Valósággal együtt utazom ezzel a filmmel. Ahol csak megérkezem, mindenütt a „Ten Commandments” plakátjaival találkozom. Érdekes megfigyelni, hogyan fogadják a különböző nemzetek fiait ezt a „szózatot az emberiséghez”, ahogy a film írója találóan elnevezte darabját.

— Két ismer a magyarok közül? — kérdezzük.
— Legrégebben Zukor Adolfot, a Paramount

elnököt, az amerikai filmgyártás reprezentatív manjét. Zukor nemcsak zseniális üzletember, de mint magánember, végtelenül kedves és szeretetreméltó. Jól ismerem Várkonyi Mihályt, aki partnerem volt Hollywoodban. Igazi, tehetséges filmszínész, akit mindnyájan nagyon megszerettünk. Nagyon örülök, hogy Rómában találkozni fogok vele, mert hallom, most ott filmezik.

— Mi a művész utazási programja? — kérdezzük.

— Most Konstantinápolyba megyek férjemen, onnan hajóval bejárjuk a Földközi-tenger partvidékét, aztán Rómába utazunk.

— Mi lesz a legközelebbi filmje?

— Azt még nem tudom — mondja Leatrice Joy —, még nem választottam e sok szcenárium közül. Szeretnék még egy olyan pompás szerepet játszani, mint a „Tizparancsolat”-ban.

— Milyenek európai impressiói?

— Európa művészi élete nagy hatással volt rám, a színpadi kultúra sok olyan alkotásával ismerkedtem meg, amit nálunk nem ismernek.

A kalauz beszámolóira ad jelzést. Filibuszunk a szépséges amerikai primadonnától, aki a pesti közönség üdvözlését viszi Rómába Várkonyi Mihálynak.

Egy luftüzlet, ami — jó!

Douglas Mac Lean és Laurette Taylor budapesti vendégjátékai

A mai gazdasági pangás többnyire hozzá szoktatott már mindannyiunkat ahhoz, hogy a legtöbb üzlet — luftüzlet bizony. De ezeket a földön kötők és nem a levegőben. Douglas Mac Lean, a világhíres amerikai moztistar szintén luftüzletet kötött, de nem a földön, hanem — a levegőben! Páratlanul állóan édes, bravuros és könnyekig kacagtató jelenetek sorozata a „Luftüzlet a levegőben”, amely a népszerű Douglas Mac Leant úgy állítja elénk, mint nagyzó és hárjánoskodó emberfigurát, akit azonban a sorsa belekényszerít egy igazi bravurba, amelyet — bár kétségbeesetten — végig is csinál és — győz!

A filmhez Mihály István írt ragyogóan szellemes föliratokat, amelyek mindegyike egy-egy kitűnő vicc és satirikus rajz... Falrengető kacagás fogad minden föliratot és minden jelenetet. Kiegészíti a műsort a „Szólimondó kisasszony” című Laurette Taylor-film, amely szintén erősen próbára teszi az ember nevetőizmait. Színrekerül még a Híradó és a legújabb amerikai film Pista-film, amelyeket egy műsor keretében mutat be a Corvin-Színház, Douglas világsikerű jelentő vigjátékával.

Akatan, a film legújabb hőse

Az állatok intelligenciájának kérdése olyan probléma ma már, Jack London regénye, a Rin-Tin-Tin-film, a beszélő kutyák és az állatok szellemi életének tanulmányozását célzó egyéb sikeres kísérletek után, amely senki józanészű ember által kétségbe nem vonható. De az egész állatvilág legintelligensebb és legjobban hozzánk, emberekhez tartozó rétege kétségkívül a kutya, amelynek ragaszkodó hűsége közmondásos, intellektusa pedig lépten nyomon tapasztalható. Ezer megható történet, mese, legenda forog az emberi társadalomban, amelyeknek hőse mindenütt — a kutya.

Akatan is kutya, mégpedig farkaskutya. De lelke van és intellektusa, amely már-már emberinek nevezhető, egyenesen emberi formában jelenkezik. És nincs benne semmi az állatból, a vadból, csak a primitív igazság-szeretet, a hűség, jószág és derű. Olyan kutya Akatan, hogy sok ember megirigyelhetné — a lélkét!...

Akatan, ez a kedves csodaállat a következő hetekben

Hálók, Dob-utca 67
Erzébet-körút sarok (Vesta-mozgó mellett)

fog bemutatkozni Budapesti közönségének — filmen, amelynek ő a hőse és főszereplője. És akik emlékeznek még Rin-Tin-Tin filmjére, csodálkozással fogják tapasztalni, hogy Akatan filmje még szebb ennél: érdekesebb, izgalmasabb — és Akatan még mint filmszínész is nagyszerűbb. Akatan filmjét a Star-filmgyár fogja Budapesten bemutatni, egyik előkelő előhíves mozgószínházban.

Alice Terry, Rex Ingram és Francesca Bertini együttes budapesti vendégszereplése

Alice Terry ma kétségkívül a legjobbban körülrajongott amerikai filmstar, akinek szépsége egyenesen arányban áll nemes és mindent kifejező színjátszó művészetével. Rex Ingram viszont az a világhírű filmrendező, akinek irányítása alatt az amerikai élet monumentalitással, hogy éppen ezzel nyer liktető, eleven életet a mese és minden alakja.

A két név együtt: Olyan mórka, amely mindenben az emberileg elképzelhető tökéletességet jelzi. Ez magyarázza aztán meg az „Asszonyok, ha szeretnek” című nagy Rex Ingram-Alice Terry-film óriási sikerét az egész globuszban. Csak természetes, hogy a budapesti bemutató teljes egészében esatlakozott a világsikerhez, amely a gyönyörű filmalkotást világsikerű hódítóként mindenütt fogadta. Kiegészíti a műsort Francesca Bertini nagy filmje: „Violenta és az ördög”, amely káprázatos szépségével és nagyvonalúságával Francesca Bertini művészetéhez méltóan hódít. Mindkét film egy előadás keretében, az Uránia Színházban került színpadra és péntekig marad műsoron. Ugy az „Asszonyok, ha szeretnek”, mint a „Violenta és az ördög” — a „Művészfilm” tulajdona.

Henny Porten és — Herczeg Ferenc A világhírű filmdíva Budapesten

Bécsből írják: A német filmművészet csodálatos szökecséje és szépségű csillaga: Henny Porten a napokban Bécsbe érkezett. A világhírű művésznőt természetesen azonnal megrohanták a hírlaptudósítók, fényképekért és nyilatkozatokért. Henny Porten azonban — minden személyére vonatkozó nyilatkozat és közlés előtt — mereven elzárkózott.

Persze, ennek dacára sokan megismerték és a nyilvános helyeken, ahol megjelent, meleg ovációkban részesítették. Egyik ilyen alkalommal jelentett laptudósítóknak kérdéseire csak azaz a föltétellel volt hajlandó feleletet adni, ha a tudósító közli vele Herczeg Ferencnek, a világhírű magyar írónak a címét, akinek egyik filmre írt regényében a főszerepet játszotta. A tudósító természetesen boldogan tett eleget ennek a kérdésnek, amire a művésznő elárulta, hogy terbe vette Herczeg Ferencnek közeli időn belül való meglátogatását.

Henny Porten egyébként rövidesen Pestre érkezik a „Gräfin Donelli” című filmdráma bemutatására, amelynek címszerepét ő kreálta. A filmet a Star-filmgyár fogja Budapesten bemutatni.

Leirer Amália és az orosházi Apolló-mozi. Jelentették, hogy az „Alföldi Újság” szerint egy orosházi mozi a szerencsétlen Leirer Amália nevével reklámozta a „Hollandi szív” című filmet. Az orosházi Apolló Mozgószínház igazgatója most közli velünk, hogy ez a hír red nem vonatkozik, mert egyáltalán nem dolgozik ilyen rosszlású reklámmal és ennek látszata is mélyen sértené a vállalat vezetését.

TABARIN

RAKÓCZI-UT 63. TELEFON: JÓZSEF 21-16

Világvárosi varietéműsor!

Ma, hétfőn, záróra reggel 5 órakor

OROSZLÁN

VÉDJEGYŰ

3 Joss gallért

ha az alant felsorolt bármelyik cédnél vásárol, nyerhet **20 millió koronát érő fehéremüt!** Minden 3 JOSS nyere-mény-gallér után egy részleg jár

Budapesten:

Krisztina-téren: 1. szám, Pál Jakab, 7. szám, Mohr Ferenc; Krisztina-köruton: 8. szám, Fabián József; Mészáros-utcaiban: 2. szám, Winter-áruház; Döbrentel-téren: 4. szám, Schäfer Miksa; Tárnok-utcaiban: 26. szám, ifj. Mandel Testvérek; Horthy Miklós-utcon: 30. szám, Fabián és Lukács utóda; Szilágyi Dezső-téren: 6. szám, Hauer és Márton; Batthyány-téren: 3. szám, Mande Fülöp és Társa utóda; Varga János; Flórián-téren: ifj. Weisz S. Sámuel; Zsigmond-utcaiban: 21. sz., Duschák Andor; Muzeum-köruton: 1. szám, Glass Viktor, 15. szám, Vértés és Sebestyén, 37. szám, Blach M. Marozell; Váci-utcaiban: 15. szám, Várady Béla veje; Mangold Béla Kolos, 28. szám, Sigmund József; Egyetem-utcaiban: 3. szám, Györi József, 11. szám, Lukács és Pásztor; Keeskenéti-utcaiban: 9. szám, Szántó és Szenes; Károly-köruton: 10. szám, Balla A. Andor, 22. szám, Varga Vilmos, 30. szám, Erős Arnold; Várház-köruton: 12. szám, Radó Géza; Irányi-utcaiban: 27. szám, Eöclésia Egyházművészeti és Aruforgalmi Rt.; Koronaherceg-utcaiban: 7. szám, Malóter Géza; Vilmos eszázár-utcon: 12. szám, Ács Dezső, 19. szám, Adler B. Adolf, 33. szám, Pudler Lajos, 46. szám, Rothausor Antal, 78. szám, Feuyó Ernő, 55. szám, Radvány Gyula; Váci-utcon: 10. szám, Fogel Miklós; Lipót-köruton: 5. szám, Haas Aladár, 21. szám, Bosnyák Mór, 20. szám, Rutikál Testvérek; Borlmi-téren: 7. szám, Wollák Zsigmond; Nádor-utcaiban: 19. szám, Büchler és Rausnitz; Andrassy-utcon: 1. szám, Rózsa és Társa, 33. szám, Vogel Testvérek, 50. szám, Nád Nándor, 78. szám, Klenovits János; Kivály-utcaiban: 8. sz., Fleischnann Tivadár, 59. szám, Pintér Imre, 83. szám, Polonyi és Török, 92. szám, Barta Zoltán; Teréz-köruton: 46. szám, Sebők Gyula; Nagymező-utcaiban: 53. szám, Fehér Lajos; Szondi-utcaiban: 46. szám, Baron Testvérek; Aradi-utcaiban: 16. szám, Vogel Antal; Thököly-utcon: 6. szám, Farkas Márton, 23. szám, Virág Károly, 34. szám, Herczeg és Fodor; Erzsébet-köruton: 5. szám, Horovics Sándor, 12. szám, Vogel Testvérek utóda; Pollák Arnold, 38. szám, Faludi Zoltán, 48. szám, Glass Manó, 86. szám, Pintér divatárház; Rákóczi-utcon: 6. szám, Bodó József, 13. szám, Schmidel Miksa, 26. szám, Vogel Testvérek, 60. szám, Károlyi Gallér.

Vidéken:

Baján: Fischer Pál; Balassagyarmaton: Weisz Oszkár; Békéscsabán: Deutsch Mór és Társa, Reiss Gyula, Silberstein Ignác utóda; Bonyhádon: Holländer Ferenc; Csongrádon: Kämpfner Vilmos; Cegléd: Révész Jenő; Colldömülkőn: Wejler Testvérek; Debrecenben: Frank Ede, Frank Imre, Werner Sándor; Gyöngyösön: Klein S. Hermann; Győrött: Fleischer Zsigmond, Komlós Antal, Pásztor Izso; Gyulán: Veres Lajos; Hódmezővásárhelyen: Balassa József; Jászberényben: Haas Adolf; Kaposvárott: Löw Divatház rt., Wurm Vilmos; Kapuvárott: Drach Mór; Keeskenéten: Holczler Károly, László Áruhá; Kiskunfélegyházán: Cserny Gyula, Kalmár Manó; Kiskundorozsman: Holländer S. és Társa; Klauszálláson: Arvay Rezső; Kislivádon: Friedmann Emanuel, Smilovits Dezső; Kőszegen: Khon Jakab; Mátészalkán: Mercur ipari és kereskedelmi rt.; Mezőtúron: Krón Adám; Miskolcon: Dicker és Dróth; Mohács: Molnár Béla; Mosonban: Bass Rafael; Nagykőrösön: Róthbaum Árpád; Nyiregyháza: Fűrész Vilmos; Orosházán: Brünner Armin; Pápan: Sebő Simon; Pécsen: Kovács és Nagy, Lehr Izidor, Mihálovits Imre; Salgótarján: Pranzovszky Sándor; Sárváron: Weltner Jenő; Sátorfalujáryen: Klein Fülöp; Szegeden: Boros Antal, Korek Agoston, Ledniczky József és Társa; Székesfehérváron: Ländler Manó; Szekszárdon: Landauer Géza, Pirnitzer József és Fiai; Szentesen: Halász Szabó Sándor, Virágos Tóth Ferenc; Székelykört: Wiener Nathan; Szolnokon: Szekeres Béla, Kalmár Miksa; Szombathelyen: Weltner Mór; Szerencsen: Kurländer Gyula; Szikszón: Klein Jenő; Tapolcán: Liebermann Jenő; Tatabánya: Strausz Jakab és Fia; Veszprémben: Lantos Dezső; Zalacszerzegen: Németh Marika és Társa; Ujpesten: Ludwig H. Endre.

VASÁRNAPI SPORT

Fényes revánsot vett az FTC a prágai kudarcért

Pompás küzdelemben 1:0 (1:0)-ra verte a híres Slaviat — A zöld-fehérek fődöntésora önmagát multa fölül — A csehek közül csak Seifert mutatott klasszis játékot Hungária-ut — 25.000 néző — Bíró: Gerő Ferenc

(A Reggel munkatársától.) A vasárnapi hatalmas szélvihar ellenére a Hungária-uti pályán óriási közönség előtt ütközött meg a nagy-hírű prágai Slavia az éppen most jubiláló FTC-vel, amelyet négy nappal ezelőtt könnyűszerrel győzött le a cseh fővárosban. A sokszoros válogatott Blum Zoltánnal megerősített FTC

alapos revánsot vett a prágai kudarcért. Mindvégig gyönyörű küzdelemben, páratlanul lelkes játékban diadalmaskodtak a ferencvárosiak, akik

igazság szerint két góllal voltak jobbak, mint nagy-hírű ellenfelük.

A küzdő felek
A következő fölállításban vették föl a harcot:
FTC: Amsell — Takáts I., Hungler II. — Fuhrmann, Müller, Blum — Héger, Stecovits, Sándor, Kohut, Potya.
Slavia: Staplik — Seifert, Protiva — Plodr, Pleticha, Hlinak — Stapl, Soltys, Vanik, Silny, Kratochvill.

A sorsolás a cseheknek kedvez.

A Slavia játszik szőllő.
— Még csak ez hiányzik! — zug a tömeg.
Az FTC kezd és Stecovits azonnal gól — fölé 1:0. Vanik gyöngye lövése a 3. percben foglalkoztatja Amsellt. A 6. percben a Slavia kornert rug. A szél erősödik. A csatárok még nem mutatnak semmit. A 9. percben Vanik lövését Amsell kornere tolja. Sándor lesántul, helyébe Mészáros jön (13. perc), aki balszélre megy, míg Potya a centerbe áll. Két perc múlva, egy szép előrelendülés után Stecovits egy lépésről biztos gólt hibáz!
— Tempó, FTC! — hangzik korusban és a zöld-fehér csatárok sebbnél sebb támadásokkal törnek előre, de lövéshez nem jutnak. A 23. percben Mészáros kornert rug, a cseh bekkek mentenek. Egy perc múlva

Stecovits a védelem hibájából az ötös vonalról helyezett gólt lő.

Viharos éljenzés. Stecovitsot térsai ölelik, csókolják. Ujrakezdés után a Slavia keményen támad. Sándor

visszaáll centernek. Az FTC támadást-támadásra vezet. Kísút a nap — a zöld-fehérek szemébe. A Slavia körül frontba. Az FTC szép ellentámadásokkal felel. A 41. percben Amsell kornere menti Stapl vezedelme beadását. Az utolsó percben nagy veszedelemben van a zöld-fehérek hálója, de a kitűnő védelem a helyén van. Félidő: 1:0.

Ujrakezdés után a Slavia támad és már a 2. percben Amsell egy könnyű labdát kornere ejt. A 6. percben Kohut 25 méteres szabadrugása centiméternyire süvít el a léce fölött. Két perc múlva Kratochvill közvetlen közelről kapu fölé lő. A 11. percben Stecovits és Kohut helyezett lövéseit Staplik bravúrosan menti.

Óriási tempóban folyik a küzdelem.
A zöld-fehér fődöntetek és csatárok önmagukat mulják fölül. A 21. percben Kohut lövése majdnem hálót ér. A közönség tombol és üzi-hajtja hivatit.

A tempó még jobban fokozódik.
Stecovits szenzációs fejsze a léce mellett vágódik el. A Slavia fölszabadul és a 26. percben kornert ér el. Utóból az FTC kerül fölénybe. Kár, hogy Héger teljesen tehetetlen. A 30. percben a Slavia kornert rug.

— **Finish!** — morajlik a tribünről és a ferencvárosiak az utolsó 10 percben teljes erővel küzdenek. A Slaviából a briliáns Seifert önfeláldozóan megy bele minden labdába. A 39. percben veszedelmes cseh támadást „Csungi” az utolsó pillanatban akaszt meg. A 41. percben Héger kornert rug — a háló mögé. A 44. percben a Slavia kornerehöz jut. Az utolsó percben az FTC-esatárok a Slavia kapuja előtt állanak.

Amikor a bíró a mérkőzést lefújta, az állóhely közönsége berohant és a ferencvárosi csapat a vállain vitte ki.

A játékosok
mind a két táborban dicsőre méltó fairen küzdöttek. A cseh együttesből Seifert jobbatvód toronymagasan emelkedett ki. Rajta kívül csak Vanik volt elsőrangú. A győztes ferencvárosi fluk mindegyike nagyszerűt nyújtott, de különösen a fődöntősor, Blummal az élen, volt elsőrangú. A zöld-fehérek régi nagy hírnövköz: méltóan verkedtek.

Leleplezték Oprée Rezső síremlékét. Az MLSZ nagynevű elnökeinek, néhai Oprée Rezsőnek Hajós Alfréd által tervezett és készített síremlékét vasárnap délelőtt leplezték le a Kerepesi-temetőben. A szövetség képviselőiben Csányi József dr. mondott magas szárnyalású beszédet.

Bajnokcsapatunkat legyőzték az upestiek

— Meglepetések napja —

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi bajnoki mérkőzések közül nem egy meglepetéssel végződött. A legnagyobb szenzációt természetesen az MTK veresége kellette, amely

az első félidőben szél ellen rég nem látott szép játékot produkált

és valószínűen ebben kifulladás, az utolsó pillanatokban vérzett el az upestiekkel szemben.

UTE—MTK 1:0 (0:0). Hungária-ut. Bíró: Nagy László. A kék-fehérek viharos szél ellen kezdenek. Remete véd először a kapusok közül. Az MTK csatársora, Ohtal az élen, mintaszorúen kombinál. Az 5. percben Orth kapufélé 1:0. A 11. percben Jeszmás hibáz. A 13. percben Jenny lövését Augusztinovic elvétéssel védi. Egy perc múlva Csontos Remete kezébe gurítja a labdát. Jeszmás 30 méteres bombája a kapu fölött süvít el.

A széllal támogatott UTE-t visszanyomja az MTK.

Opata hibáz. A 27. percben Priboj lövését védi Remete. A 38. percben nagy kavargás a kék-fehérek hálója előtt. Utána három kornert az MTK ellen, de Remete briliánsan menti. Félidő: 0:0.

A II. félidő 3. percében Molnár elfaultolja a 16-os vonalon. Az UTE kornere aran menti a szabadrugást. Az 5. percben kornere a kék-fehérek ellen. **MTK-főlény alakul ki;** az ellentámadásokat Mandl sorra szétrombolja. A 9. percben mintaszorú kombináció után Molnár lapos lövését Augusztinovic elvétéssel menti. A szél alábbhagy. A kék-fehér csatárok közül különösen Senkey II. briliroz.

Az UTE lassan visszacsorítja a bajnokcsapatot.

A 27. percben Remete hibáz, Rosmann az üres kapu fölé lő. Egy gáneselés miatt a bíró Jeszmást megintja, a közönség szolja Nagy Lászlót. **Vad harc kezdődik a győztes góllért.** A 39. percben Augusztinovic kétszer is briliánsan menti. A hálók tömke az MTK-esatársort labdákkal. Orth 20 méteres bombáját Augusztinovic kornere menti. (37. perc.) A Fogl-gát az utolsó pillanatig nagyszerűen szerez el irtó erejű rugásaikkal fölszabadították kapujukat, sőt **Pautusz az utolsó félpercben éles, helyezett lövéssel megszerezti a győztest gólt.**
Őszi eredmény: 1:0 az MTK javára.

Törökvés—Zugló 1:0 (1:0). Hungária-ut. Bíró: Szűsz Hugó. A mérkőzés egész ideje alatt orkászorú szél dühöngött a pályán, aminek következtében tervszerű játékról szó sem lehetett. Az első félidőben a széllal játszó Törökvés volt állandó fölényben. A kombinációkat a szél rendszeren az utolsó pillanatokban tönkretette. A mérkőzés egyetlen góla a 29. percben „öngól”-ból esett. Pollák egy falsos labdát hátra akart húzni, a szél azonban besodorta a kapuba. Félidő: 1:0. A mérkőzés második felében Zugló kerül túlyomó fölénybe, de a vasutasok jól szervezett védőjátékkal biztosítani tudják az eredményt.

Ősszel is a Törökvés győzött 3:2 arányban.

Vasas—BEAC 4:2 (2:2). Lágymányos. Bíró: Schissler J. A BEAC támad, de a rutinizott Vasas-csatárok kerülnek frontba és már a 10. percben Himmer a vezető gólt lövi. 1:0. Nemsokára védelmi hibából Marezinkó ki egyenlített, sőt egy védhetetlen lövéssel a BEAC-nak biztosítja a vezetést. Takáts azonban rövid idő múlva újból eldöntetlenné teszi a küzdelmet. Félidő: 2:2. A mérkőzés második felében a Vasasok döntő fölénybe jutnak. A 20. percben egy tizenegyesből Takáts újabb gólt lő 3:2, majd Szentmiklósy négyre szaporítja a Vasas-gólok számát. Az egyetemi csatárok ellentámadásai sikeretlenek maradnak. Ősszel 3:0 arányban győztek a Vasasok.

III. ker. TVE—KAC 3:0 (1:0). Üllői-ut. Bíró: Klug Frigyes. Az első félidőben a széllal játszó budai vívók, a másodikban a kispesztiek voltak fölényben. A vezető gólt Horváth lötte. Félidő: 1:0. A mérkőzés második felében KAC-főlény ellenére Szabó passzából Skvarek a budaiak második gólját vágta be. Nemsokára Drüssler lerugja: öt percre kiáll. A mérkőzés utolsó gólját Konyores szerzi meg csapatának 3:0. Ősszel 2:0 arányban a KAC győzött.

BTC—NSC 1:0 (1:0). Üllői-ut. Bíró: Hertzka Pál. A piros-fehérek a mérkőzés egész folyamata alatt olyan okos taktikával küzdöttek, hogy a győzelmet föltétlenül megérdemelték. A győztes gól az első félidő 30. percében esett Borsányi lövéséből, amelyet Gallovich a kapuba ejtett. Őszi eredmény: NSC győzött 2:1-re.

Továbbra is a Husiparosok vezetnek. (Másodosztályi bajnokság): Husiparosok—33' FC 1:0, TTC—KAOE 1:0, UTSE—Postás 4:2, KTE—MAC 2:0, Ékszeresek—ETC 2:2, UMTÉ—EMTK 1:0, BAK—Föv. T. Kör 3:0.

A bajnokság állása. Első osztály: 1. MTK 29 p. (46:11), 2. Vasas 24 p. (34:19), 3. FTC 22 p. (31:21), 4. III. ker. TVE 20 p. (19:17), 5. NSC 19 p. (25:24), 6. KAC 18 p. (17:18), 7. VAC 17 p. (16:18), 8. UTE 15 p. (17:17), 9. Törökvés 13 p. (25:27), 10. Zugló 12 p. (19:31), 11. BTC 11 p. (11:27), 12. BEAC 9 p. (11:31). — A másodosztályban: 1. Husiparosok 30 p. 2. TTC 29 p. 3. Ékszeresek 28 ponttal.

Nagyértékű győzelmet arattak a budai vízipólo-játékosok Boroszlóban Végleg elnyerték a város ezüstsérlegét

(A Reggel tudósítójának távirati jelentése.) A legjobb magyar vízipólocsapat vasárnap Boroszlóban harmadszor szállt sikra a város hatalmas ezüst sérlegéért, amelyet újabb szenzációs győzelem után sikerült elnyernie. Eről a fényes sikerről A Reggel tudósítója az alábbi távirati jelentésben számol be:

Boroszló, március 29. (Érkezett este 9 óra 45 perckor.)

A III. ker. TVE a döntőben Szilészia bajnokával, a Steglitz SV-nel került szembe, amelyet 13:0 (1:0) arányban győzött le. A magdeburgi „Hellas” nem dlt ki. A győztes csapat tagjai a következők voltak: Barta — Rudas, Homonnay I., Homonnay II. és Keserü.

Győzött a Tisza István Vivó Club a II. osztályú kardcsapatbajnokságban 6 ponttal. 2. Tiszti Kaszinó VC 4 p. 3. NTE 2 p. 4. RAC 1 ponttal.

Legyőzték a Spartát. (A Reggel prágai tudósítójának telefonjelentése.) Hatalmas közönség előtt 2:1 arányú vereséget szenvedett a Deutscher FC-től a Schaffnerrel megerősödött Sparta.

Böcsben is nagy viharban folytak le a mérkőzések. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A nagy szélvihar miatt eldöntetlen mérkőzések jellemzik a vasárnapi bajnoki mérkőzéseket. Eredmények: WAC—Vienna 1:1 (1:1), Amateure—Sportklub 1:1 (1:0), Wacker—Hakoah 2:2 (1:0), Rapid—Slován 1:1, Simmering—Rudolfshügel 4:1.

Győztek a ferencvárosi atleták is. Az FTC vasárnap délelőtti mezői versenyre a Népligetben a következő eredményekkel zárult: 1. FTC 163 ponttal, 2. MTE 265 p. 3. MTK 280 p. 4. ESC. Egyénileg: 1. Kovalik (FTC) 21 p. 142 mp. 2. Kertész (FTC) 21 p. 31 mp. 3. Csaba (FTC). Távoltság kb. 7 km. volt. Az ifjúsági ötös csapatversenyben: 1. MTK 30 p. 2. MTE 34 p. 3. FTC 94 p. Egyéni győztes: Weiler (MTK) 14 p. 16 mp. 2. Besznák (FTC). 3. Huszár (MTE).

Az összes nemzetközi és bajnoki mérkőzésekre számozott jegyek a „Stóp”-nál (Nádor-utca 24. Telefon 57—62) jegyezhetők elő.

Pestmegyei handicap

(A Reggel tudósítójától.) Csütörtökön a Magyar Lovar-egylet megkezdte Megyeren 9 napos vendégszerelését. Az 1925. évi galoppsezón megnyitóján napián futják a Pestmegyei handicapot. A magyar Przedswitwet kéteves fönnállása óta a roskadásig lefogadott favorit (Rózsás, Fönkő) nyerte. Az idei 1100 méterre kiírt handicap kiemelte valahogy nyitnak látszik. Az istállók diszpozíciója még nem nyitkozott meg komoly, utmutató plünzök alakjában. Több nagyobb istálló is céltudatosan kombinációba vette a 75.000.000 koronás díjat. Hogy kié lesz az első? Erre ma még nehéz megfelelni. Nagyon sok függ a hétfőn délelőtt lezajló zárógaloppoktól, amelyek után a fogadási piacon is tisztultabb lesz a helyzet. Az eddigi munkahetek sok jót mondanak Borgiról, amely Baguettel végezte előkészítő penzumát. Magas klasszisa, előnyös sulya és tavaszi frissessége már az eddigi fogadásokban is kifejezésre jutott. A könyvesek a lesvári ménes lovat 3:1 jegyzik. Ugyanez az oddza Frivolnak is, amely a Hesp-istálló harmas dilemájának egyik díja. Fönkő a munkában nem árulta el azt a nagy készséget, amelyre már most nehéz földata közepette építeni lehetne, de a szakemberek mégis bizalomteljesen ítélik meg a kanca teljesítményét. Fönkő 4:1, a harmadik istállótárs Győztes 8:1 kapható. Csütörtökön délelőtt a bukterek fogadó irodájában új név bukkant föl egy-két jelentékenyebb összegű fogadás révén. Az új jelölt Tokoró, pröbagaloppját fölényesen oldotta meg és a kitűnő származása és mindig nagyratartott Továbbcsikó bizonyára ott lesz a versenyben. Tokoró 5:1 jegyzik. A Hitec-istálló eredetileg Pántlikással vette célba a díjat, de a próbák inkább istállótársa, Rigoló javára dönttek el. Pántlikás aztán el is vesztette favoritpozícióját és oddza 3-ról fölszökött 6-ra. Ezzel szemben Rigoló 8-ról 4-re rukkolt elő. Kisebb tétokban, de jól tájékozott helyről Perfection fogadták, úgy hogy kurzusa 6-ra esett. Az Októddival galoppozó Szándék a próbákban a nagy ágyu mellett elég jól tartotta magát, de kérdéses, hogy képességeihez mérten túlnagyi sulyával meg tud-e majd nehéz földatával birkózni. Ez és az idős Kikeriki, valamint Sárág 6-szoros pénzen állnak. A handicap mezőnye előreláthatóan ez lesz: Fönkő 6 1/2 (Scheibal), Borgia 57 (Takács), Frivol 54 (Gulyás), Szándék 53 (Sajdik), Sárág 52 (Martinek), Tokoró 52 (Szabó L. II.), Győztes 50 (Stenzl), Kikeriki 48 1/2 (Hofbauer), Rigoló 46 1/2 (Rojik), Perfection 45 (Kovács), kétes induló Pántlikás 56.

Ügetőverseny

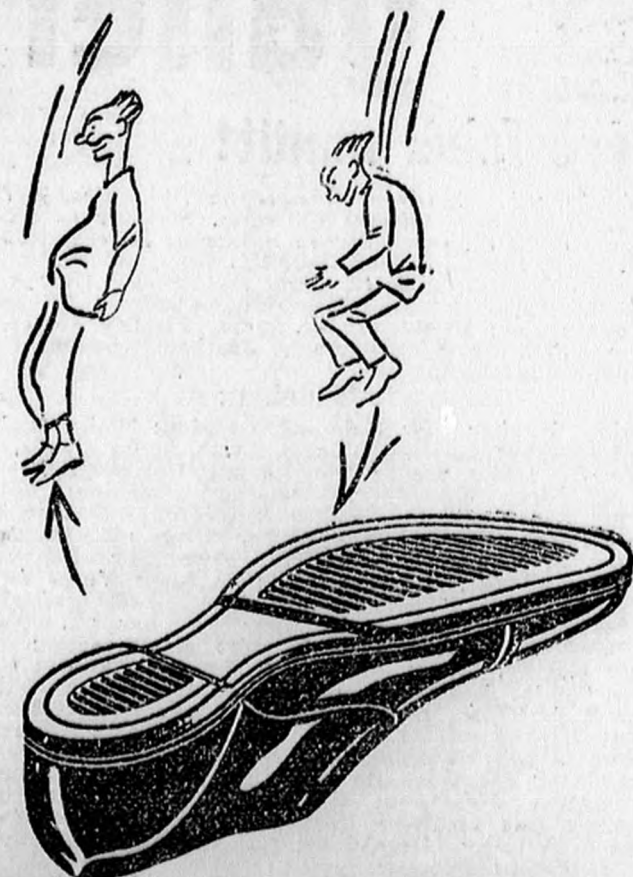
Vasárnapi eredmények:

I. futam: 1. Shimmy (6) Novák. 2. Dialog (1 1/2) Cassolini. Futott még 4 ló. Tot.: 10:45, 10:18, 17. II. futam: 1. Tilly (1 1/2) Feiser. 2. Gambrinus (3) Tomann. Futott még 4 ló. Tot.: 10:19, 10:14, 23. III. futam: 1. Fellow (2 1/2) Cassolini. 2. Néha (2 1/2) Kallinka. Futott még 3 ló. Tot.: 10:35, 10:19, 16. IV. futam: 1. Marianne (2) Kallinka. 2. Flóta (2 1/2) Maszár F. Futott még 2 ló. Tot.: 10:35, 10:16, 14. V. futam: 1. Geshara (2) Maszár F. 2. Pali (6) György. Futott még 3 ló. Tot.: 10:31, 10:16, 23. VI. futam: 1. Arva-legény—Keszkenő (1 1/2) Wampetich. 2. Irma—Mutyi (2) Fritz. Futott még 2 fogat.

AFERTŐTLENÍTŐSZER FOGALMA

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató „Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Cont-u. 6. Műszaki igazgató: Deutsch D.

PALMA
kaucsuksarok
& kaucsuktaip
vizhatlan, ruganyos, higienikus